

Kecskemét, a világ közepe

kecskeméti településmarketing mindenkinek

A „Hírös város az aafődön Kecskemét” címmel 2023 -ban megjelent településmarketing tanulmánykötet 2024. március 12-én, a Kecskeméti Városházán tartott könyvbemutatóján felmerült, a kecskeméti településmarketinggel összefüggő gondolatok összegzése

Szerkesztő: Tózsá István

Szerzők:

Árvai Zoltán

Csizmadia Norbert

Csuhaj V. Imre

Feuerverger S., Catherine R.

Forman Balázs

Fülöp Tamás Ferenc

Gyenesei József

Hágen Ádám

Hoyk Edit

Jenes Barbara

Kárpáti József

Korompai Attila

Szemereyné Pataki Klaudia

Kovács Antal Ferenc

Kovács Lóránt

Mikulás Ferenc

Müller Andor

Papp-Váry Árpád

Piskóti István

Schuchmann Júlia

Somogyi-Farkas Sára

Tózsá István

Lektor: Korompai Attila

Borító: Érsek-Csanádi Alexandra

ISBN ISBN 978-615-6435-90-3

Kiadó:

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
és a Neumann János Egyetem
Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központja
Felelős Kiadó: Fülöp Tamás Ferenc

Kecskemét

2024

TARTALOM

- „Itt a világ közepi, ki nem hiszi, mérje ki” Kecskemét földrajzi helyzete (Tózsza István)
- Kecskemét és a településmarketing (Szemereyné Pataki Klaudia)
- Kecskemét, az univer-city, a tudásvárosi vízió (Csizmadia Norbert)
- Fejlődő Egyetem – a Neumann János Egyetem sztori (Fülöp Tamás Ferenc)
- Kecskemét, az egyetemváros (Kárpáti József)
- A napelemes autó sztori. GAMF Garancia a műszaki felsőoktatásban (Kovács Lóránt)
- Kecskemét és a Mercedesz (Forman Balázs)
- Az RSAI sztori. Kecskemét, egy regionális világkongresszus házigazdája (Forman Balázs)
- Kecskemét és a Fudan (Tózsza István)
- „Kecskemét is kiállítja nyalka verbunkját” Kodály Zoltán és Kecskemét
- *Kővár nélkül, a magyar nemzet védelmében*; Kecskemét és a hazai védelmi ipar (Csuhaj V. Imre)
- A kecskeméti barack (Gyenesei József)
- A kecskeméti rajz- és játékfilm sztori (Mikulás Ferenc)
- Kecskemét, a kertváros (Hoyk Edit)
- Értékek tára Kecskeméten (Hágen Ádám)
- Kecskeméti Települési Értéktár (Catherine R. Feuerverger S.)
- A kecskeméti identitás (Müller Andor)
- A kecskeméti városmárka jövője (Jenes Barbara, Papp-Váry Árpád)
- Turizmus mindenki öröme – a jelen értéke, a jövő lehetősége Kecskeméten (Piskóti István)
- A kecskeméti okosváros fejlesztési irány (Somogyi-Farkas Sára)
- Városi ökoszisztémák és a klímaalkalmazkodás Kecskeméten (Kovács Antal Ferenc)
- Kecskemét a városversenyben (Schuchmann Júlia)
- Kecskemét, a kapuváros (Korompai Attila)
- „Hírös város az aafődön Kecskemét”. Városmarketing fórum Árvai Zoltán moderátor, valamint Szemereyné Pataki Klaudia, Csizmadia Norbert, Piskóti István részvételével.

Mottó: Budapest olyan nagyra növekedett
Kecskemét mellett, hogy Kecskemét
kénytelen megmaradni a világ közepének¹

„Itt a világ közepe, ki nem hiszi, mérje ki”

Kecskemét földrajzi helyzete

Tózsá István²

„Itt van a világ közepe. Aki nem hiszi, az mérje le, lépje le”, így tartja a szólás. Most Kecskemét a világ közepe – számunkra a magyar világ közepe. Azt is mondhatnánk, hogy Budapest a magyar világ közepe. Ha Budapestet jobban megnézzük, az valójában a Kárpát-medencének a közepe; ha azt a Magas-Tátrától Belgrádig számítjuk; nem véletlenül fejlődött a háborúk koráig a legnagyobb magyar várossá. Ha megnézzük a térképen a Nagy-Alföldet, akkor azt mondhatnánk, hogy Szeged az Alföld közepe, az Alföld fővárosa. Szeged valóban nagyjából 200 kilométerre van Budapestről és 200 kilométerre Nádorfehérvártól, Belgrádtól. Tényleg az Alföld közepén van és nagyvárossá fejlődött, ám ha a mai Magyarországot nézzük a térképen, akkor azt kell látnunk, hogy sem Budapest, sem Szeged nem közepe a mai magyar világnak, hanem – ha a nagyvárosokat tekintjük – sokkal inkább Kecskemét.

Miért? Mérjük ki. Mi a legnyugatibb magyar település a mai Magyarországon? Biztosan mindenki tudja: Felsőszőlők; nem Szolnok, „szőlők” az Őrségben. Melyik a legkeletibb magyarországi település? Garbold. Magyarország legdélebbi települése Beremend. A legészakibb lakott hely Füzer. A földrajzban jártasok ezt megkérdőjeleznék, hogy miért nem Hidvérgárdó, vagy miért nem Hollóháza, hiszen azok településközpontja északabbra fekszik, mint Füzeré. Csakhogy Füzérnek a külterületén van László-tanya, ami lakott településrész és Füzer külterülete közigazgatásilag. Tehát a füzéri külterület, László-tanya a legészakabbra fekvő településünk. Ha ezekre a kitüntetett helyekre É-D és NY-K irányú érintőt illesztünk, az így kapott négyszög átlóinak a kereszteződési pontja jelöli ki egy terület – jelen esetben tehát Magyarország – földrajzi középpontját.

Középpont:

Pusztavacs

külterület

Északi szélesség:

47° 10,811'

Keleti hosszúság:

19° 30,241'

Legnyugatibb pont

(Felsőszőlők
külterület)

Északi szélesség:

46° 52,140'

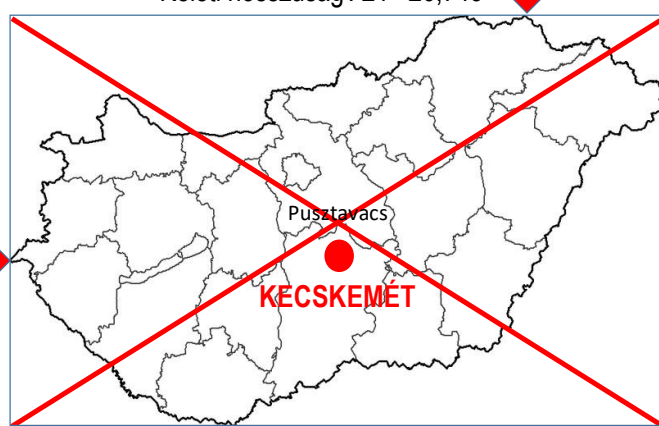
Keleti hosszúság:

16° 6,770'

Legészakibb pont (Füzer külterület)

Északi szélesség: 48° 34,700'

Keleti hosszúság: 21° 26,743'

Legkeletibb pont
(Garbold külterület)

Északi szélesség:

47° 57,355'

Keleti hosszúság:

22° 52,591'

Legdélebbi pont (Beremend külterület)

Északi szélesség: 45° 46,511'

Keleti hosszúság: 18° 25,261'

Forrás: geocaching.hu

¹ Móra Ferenc Szeged és Tápé példájáról átvett parafrázis

² A Neumann János Egyetem Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ vezetője

Az ország földrajzi középpontja tehát Kecskeméttől nem túl messzire, 25 kilométerre, Pusztavacson található. Talán Cegléd az, aki még igényt tarthat rá, hogy ő az a középváros, amely néhány kilométerrel legközelebb van Magyarország földrajzi közepéhez, mint Kecskemét, de ha Ceglédet – kecskeméti lokalpatriotizmustól átfűtve – most kifelejthük, akkor nyilván Kecskemétre kell voksolnunk, mint arra a *megyei jogú* nagyvárosra, amely a magyar világ közepe.

Márpedig a földrajzból tudni illik azt, ahogy már utaltam is rá, hogy Budapest a Kárpát-medence, Szeged, a Magyar-Alföld közepe volt, és ezért tudott fejlődni. Amely település egy földrajzilag homogén tájegységnek a közepén van, az számára hatalmas helyzeti és helyi energiákat jelent. A helyzeti és a helyi energia pedig a növekedést serkenti, tökevonzó szerepet tölt be és töltött be mindig és mindenhol. Gondoljunk az Ibériai-félsziget közepén Madridra vagy Moszkvára a hatalmas Kelet-Európai-síkság közepén, Milánó a Pó-síkság közepén, Prága a Cseh-medence közepén, Berlin és Varsó a Germán-Lengyel-síkság közepén, és így tovább, számos példát lehetne sorolni: Budapest a Kárpát-medence közepén, vagy Kecskemét a magyar világ közepén, ha szabad ezt mondani.

Egy földrajzi táj, régió, hely közepe tehát tökevonzó erővel bír. Ahogy a kecskeméti polgármesterasszony utalt rá az Első Kecskeméti Településmarketing Napok során tartott előadásában³, a tökevonzás nem csak pénzt, beruházást jelent, hanem szellemi tőkét is, vagyis a tudás vonzását is. Amikor a Neumann János Egyetemért kuratóriumi elnöke, Csizmadia Norbert Kecskeméten egyetemet, University-t épít, akkor azt is hangsúlyozza, hogy univer-city-t, azaz egyetemvárost épít egyidejűleg. Ez a tökevonzásnak a jele minden szempontból.

A tökevonzásnak a legadekvátabb eszköze pedig a településmarketing. Azt, hogy a településmarketingre szükség van egy egyetem és egy egyetemváros építése során, időben fölismerte mind az Egyetem, mind a Város Kecskeméten. Ezért kapott, ezért kaphatott lehetőséget a Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ arra, hogy Magyarországon elsőként és egyedülként egy olyan tudományos szervezetet képviseljen és alakítson ki, amely már a megnevezésében is településmarketing. Mert, bár a településmarketing egy viszonylag fiatal tudományterület, 1992-ben Hollandiában jelent meg az első tudományos szakkönyv a témában, ma már Magyarországon is több egyetemen foglalkoznak vele a földrajz, a marketingtudomány, vagy a turizmus keretében. A szervezet megnevezésében számítunk első fecskének. Olyan embereket sikerült megnyerni, mint Piskóti István professzor, aki a legismertebb alakja a magyarországi településmarketingnek. Ő honosította meg Magyarországon a Gregory Ashworth által a kilencvenes években megalkotott településmarketinget, mint új tudományos kutatási irányt. Azt, hogy nem csak az árukat, a szolgáltatásokat, de magukat a településeket is el lehet adni. Mit jelent ez a furcsaság? Mi az, hogy eladni egy települést? Ki adhatja el? Ki vásárolhatja meg? És mit jelent, mivel jár ez a folyamat? Könyveinkből, tananyagainkból természetesen erre is választ tudunk kapni. A Központ munkatársai között találjuk még Papp-Váry Árpádot, aki a település, a hely márkázásának legismertebb hazai szakembere; továbbá Jenes Barbarát, az országimázs magyarországi tudományos megalapozásának elismert magyarországi szakemberét. Mindhárman oszlopos tagjai ennek a kutatóközpontnak.

És hogy erre szükség van, fölismerte a város is. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy 2022-ben helyet adott a Kecskeméti Településmarketing Napoknak a Cifrapalotában, és 2024-ben a „*Hírös város az alföldön Kecskemét*” című, kifejezetten Kecskemét városára koncentráló településmarketing szakkönyvünk bemutatójának is a Városháza adott otthont. Polgármester asszony, ahogy a Településmarketing Napok alkalmával, most is felkarolta ezt a rendezvényt, a kezdeményezést, mindkét fórumon előadással, illetve a szakmai eszmecserében történő részvétellel.

³ <https://start.uni-neumann.hu/telemarket/youtube-videok/2022/okt21.php>

Szeretném remélni, hogy a jövőben, amikor ennek a településmarketing könyvnek és rendezvényeknek kutatásokra épülő folytatása lesz, akkor már nem csak mi, a Központ munkatársai és a polgármester asszony, hanem a Városháza munkatársai, vagy a kecskeméti lokálpatrióták közül bárki, aki belenézett a *Hírös város az aafődön Kecskemét* című könyvbe és úgy érzi, hogy érintve van, hogy megszólították. Számítunk tehát a Városháza munkatársaira és a kecskeméti lokálpatriótákra is, akik találva érzik magukat, hogy valamit tenni kell Kecskemét település marketingje érdekében. Is. Ajánlom a *Hírös város ...* című könyvet a kecskeméti értő közönségnek; vegyék kézbe – jó kézbe venni ezt a könyvet. Érsekcsanád Alexandra tervezte, meg kell említenem, ő volt a dizájnere a könyvnek, és szeretném megköszönni mindenkinek, aki ennek a könyvnek az előállításában részt vett, a szerzőknek, a szerkesztőknek, a kiadónak, Horváth Levente vezetésével, akik kiadták ezt a könyvet, és nagyon remélem, hogy kiteljesedhet a szerzőknek a köre. A településmarketing elméletének gyakorlatba való átültetése, megvalósítása a kecskeméti kompetenciája és feladata. Minden kutatás arra törekszik, hogy az elmélet gyakorlati megvalósítása után a tanulságokat levonva egy magasabb szintre léphessen az elmélet; amiben a hegeli dialektika köszön vissza. Így van ez a településmarketing terén is az elmélet és a gyakorlat folyamatos egyeztetése során. Még egyszer nagyon köszönöm mindenkinek, aki a *Hírös város az aafődön Kecskemét* című könyv megvalósításában részt vett és köszönöm azoknak, akik megszervezték a lehetőséget, hogy a kecskeméti Városházán méltó körülmények között be tudjuk ezt a könyvet mutatni.

Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban, és képen. Magyarország. II. kötet, Budapest, 1891.

Kecskemét és a településmarketing Szemereyné Pataki Klaudia⁴

Házigazdaként egy rövid köszöntővel és köszönettel tartozom. Köszönettel tartozom először is a Neumann János Egyetemnek, Fülöp Tamás rektor úrnak, Tózsá István professzor úrnak és mindenkinek, aki aktívan részt vett a *Hírös város az aafődön Kecskemét* című kötetnek az elkészítésében és a kiadásában.

Örülök neki, hogy újra eljutottunk ahhoz a ponthoz, hogy a városról és kifejezetten csak a városról és nem a régióról, nem a megyéről, nem a térségről, hanem erről a városról készült egy könyv. És ráadásul nem is akármilyen témában, hanem abban, ami a mindennapi életünknek nélkülözhetetlen feltétele: ez pedig a marketing. Ma már eladni, élni, olvasni, értékelni, a közösségi médiában megjeleníteni, akár kelt téstát dagasztani, marketing nélkül – nem lehet. Ez átszövi az életünk minden egyes napját, minden egyes területét, és azt gondolom, hogy minden egyes területnek megvan a maga szakági területe a marketingen belül is.

A településmarketing is egy önálló irányzat, egy önálló felület a marketingtudományon belül. Nyilván abból táplálkozik, de rengeteg sajátossága van, ami viszont más üzleti, marketing területekben meg egyáltalán nem található meg. Úgyhogy éppen ezekkel az egyedi, sajátos, települési marketing-nézőpontokkal találkozunk ebben a kötetben, ebben a kiadványban. Az üzleti marketingmódszereket ismerő közgazdászoknak is újszerű módon, egy új látásmódot nyújt, egy új perspektívát, egy új teret nyit számukra a gondolkodásukban és abban, hogy hogyan is kell egy városról gondolkodni, és a város településmarketing eszközeit használni, és milyen eszköztára van a településmarketingnek.

Azt gondolom, hogy én tényleg nagyon hálás szívvel állok itt, ennek a kecskeméti településmarketing témájú könyvnek a bemutatóján, mert pár évvel ezelőtt, amikor elkezdtem a doktori disszertációmot írni, akkor elmentem az MTA-nak a helyi Regionális Gazdaságtudományi Könyvtárába, és ott számos tanulmányt, kiadványt, kötetet találtam, amelyek mind az Alföldről szólnak, és az alföldi régióról szólnak, de egyet sem találtam Kecskemétről. Győrről viszont annál többet. És akkor fogadtam meg magamnak, mint városvezető, hogy nem lehet, hogy Kecskemétről nem készülnek ilyen kiadványok és könyvek. Igazából ez az első.

Úgyhogy nekünk ez az első „gyermekünk”, és külön szeretném megköszönni Csizmadia Norbertnek, a Neumann János Egyetemért Alapítvány kuratóriumi elnökének is, hogy ezt a tanulmánykötetet motiváltad, erősítetted, támogattad, megtaláltad hozzá kulcsembereket, akiket fel tudtál kérni erre a megbízásra. Kiváló gondolatok születtek ebben a könyvben, úgyhogy nagyon köszönöm és hálás vagyok érte. Tekintsünk úgy rá, mint egy elsőszülött gyermekünkre és reméljük, hogy lesz nagyon sok folytatása, ami csak és kizárólag Kecskemétről szól!

⁴ Kecskemét Megyei Jogú Város polgármestere

Válogatott tanulmányok a kecskeméti településmarketing témaköréből
(Neumann Lapkiadó és Kommunikációs Kft, Budapest, 2023)
https://start.uni-neumann.hu/telemarket/kiadvanyok/2024-2/01_Hiros_varos.pdf

Kecskemét, az univer-city, a tudásvárosi vízió Csizmadia Norbert⁵

Amikor beszélgettünk, hogy milyen szép lett a *Hírös város az aafödön Kecskemét* című könyv, polgármester asszony mondta is, hogy mennyire illik hozzá az arany és a türkizzöld, a zöldek árnyalatai, és valóban én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy városfejlesztő geográfusként mindig az érdekel, hogy mi egy helynek, egy településnek a karizmája, a színe, mi egy helynek, egy településnek a „lelke”? Mi az, amiből egy hely, egy település képe kifejlődik? A hely, ahogy Hamvas Bélától tudjuk, az egyszeri és megismételhetetlen, és amíg a térnek határai vannak, addig a helynek géniusza, szelleme van. Talán ezt jeleníti meg a színekkel és a Cífrapalota ornamentikájával a könyv borítója.

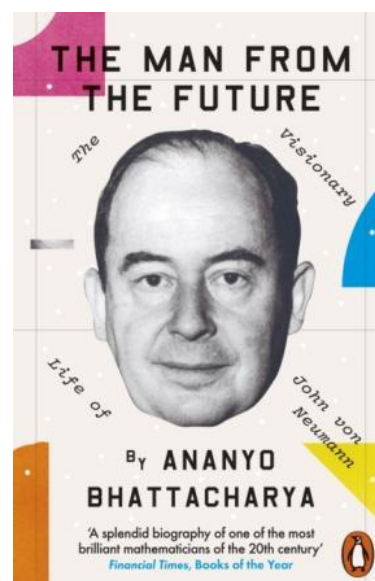
Büszkék vagyunk arra, hogy ez a könyv megjelent. Emlékszem, amikor 2020 nyarán elkezdtük a Neumann János Egyetemet modellváltó egyetemmel alakítani, az alapítványi kuratóriumban megálmottunk egy hosszú távú stratégiát és egy víziót. Mert az egyik legfontosabb kérdés az, hogy mindig legyen egy vízió, legyen egy misszió, és ennek nyomán legyen egy stratégia, amihez rendelkezünk a céljainkat, és mérhetővé tehetjük az eredményeinket.

Az első mondata ennek a stratégiának az úgy kezdődik, egy kínai közmondást átfogalmazva, hogy: „ha egy évre gondolkodsz előre, akkor ültess rizst, ha tíz évre, akkor ültess fákat, ha száz évre, akkor építs egyetemet.” És közben a mindennapos munka során megtanultuk azt is, hogy ha egy városnak van egy egyeteme, az nem csak egy tudásközpontot jelent, hanem az egyetem a helyi gazdaságnak a kökemény katalizátora is. És mi abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy láthatjuk, tudományosan elemezhetjük, a Neumann-modell keretein belül, hogy az egyetem, a város, és a benne működő stratégiai cégek, vállalkozások hogyan tudják a vízióikat megvalósítani.

A város-egyetem konvergencia központi víziója a versenyképesség, életképesség és jövőképesség. És a név kötelez bennünket, Neumann János, a XX. század legfontosabb gondolkodója, legfontosabb embere, ahogy Ananyo Bhattacharya egy könyvet is írt róla, „az ember a jövőből.” Úgyhogy érdemes a jövőre fókuszálni és egy jövő egyetemet építeni, ökoszisztémát építeni, az innovációt a kreativitással, a technológiát a kultúrával összekötni, mert ez az, amiben Kecskemét elképesztően erős.

Élhető várost kell építeni. Az élképesség egy rendkívül fontos új indikátor és különösen a Covid járvány felerősítette a biztonságot, az élképességet, ami a középvárosok ereje. És különösen az olyan városé, amelynek van jövőképe. Jövőképe, versenyképe és egyeteme, amellyel együttműködik.

A közelmúltban kint jártam Perth-ben, Ausztráliában az Ázsiai és a Kelet-Ázsiai Egyetemek éves találkozóján. A világ leginnovatívabb egyetemeiről beszélünk, ahol természetesen voltak európai egyetemek is, például svájci egyetemek. A kitűnő svájci egyetemek miben gondolkodnak? Fenntarthatóság, biztonság, sokszínűség, inspiráció, innováció, rugalmasság, infrastruktúra és városfejlesztés. Ha hosszú távon gondolkodunk, akkor bennem egy kérdés merül fel: egy egyetemből, angolul egy *university*-ből, hogyan tudunk *univer-city*-t, vagyis egyetemi-, vagy egyetemvárost kialakítani? Egy olyan innovációs városi ökoszisztémát építeni, amely a városról szól, az itt élőkéről szól, a lehetőségekről szól és ezért nagyon fontos számunkra, hogy hosszú távon nem csak egy egyetemet építünk. A

⁵ A Neumann János Egyetemért Alapítvány elnöke

jövőképből kiindulva alkotjuk meg azokat az új élet- és versenyképes, nemzetközileg elismert és izgalmas témákat. A jövőképből visszatekintve megépítünk egy élhető tudásvárost, az egyetemi campus mellé cégekkel, stratégiai együttműködésekkel egy tudásparkot is építünk és ez az egész egy nagyon izgalmas okosvárosi környezetet, szövetet jelent.

És végül mi a története ennek a könyvnek? Az, hogy 2021-ben létrejött a Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ az Egyetemen. Tózsza István professzor urat kértük fel, hogy gyűjtse össze az ország legkiemelkedőbb, legjobb gondolkodóit, akik a várossal, a városfejlesztésekkel, a településmarketinggel, a hely, a település értékeivel tudnak foglalkozni. A város és az egyetem együttműködése jegyében 2022 őszén volt két izgalmas kecskeméti településmarketing konferencia, a **Kecskeméti Településmarketing Napok**, amelyet a Cifrapalotában rendeztünk nagyon érdekes előadásokkal 2022 október 21-én és november 4-én.

Kecskeméti Településmarketing Napok 2022. október 21.

 Szemereyné Pataki Klaudia: Kecskeméti Településmarketing...	 Dr. Schuchmann Júlia: Kecskemét társadalmi és gazdasági...	
 Dr. Bernek Ágnes: Kecskemét, mint a formálódó új többpólusú világ...	 Dr. Korompai Attila: Kecskeméti vállalkozások megyeszékhelyekhe...	

<https://start.uni-neumann.hu/telemarket/youtube-videok/2022/okt21.php>

Kecskeméti Településmarketing Napok 2022. november 4.

 Csizmadia Norbert: Kecskeméti Településmarketing Napok 2022	 Dr. Piskóti István: Kecskemét-stratégia üzleti és társadalmi...	
 Szolnoki Szabolcs: Kecskemét innovációs infrastruktúrája	 Dr. Forman Balázs: Kecskemét és a Mercedes	

<https://start.uni-neumann.hu/telemarket/youtube-videok/2022/nov4.php>

Mindezek a lehetőségek és kezdeményezések egy nagyon sokszínű, nagyon változatos, nagyon életképes városnak a tudományos megközelítését erősítik meg, hogy ezen a helyen, itt Kecskeméten, rengeteg lehetőség, rengeteg életképesség, versenyképesség és adottság van.

Fejlődő Egyetem – a Neumann János Egyetem sztori

Fülöp Tamás⁶

Témánk jelentőségére tekintettel talán érdemes az elején előre bocsájtani, hogy egyetemek alapítására csak rendkívül ritka, nagyobb időtávlatból tekintve történelminek nevezett pillanatokban szokott sor kerülni. Mert számos különleges és speciális feltétel együtt állása szükséges ahhoz, hogy egy egyetem létrejöhessen és fejlődésnek indulhasson. Tartalom és forma, hagyományok és innováció, szellemi és anyagi tőke, humán erőforrás, infrastruktúra, jövőbe látó lokális érdekek, globális kapcsolatrendszer, valós társadalmi és gazdasági igények, és persze eltökélt szándék, kitartó akarat, jogalkotói bölcsesség, kedvező pillanat és olykor némi szerencse egyaránt szükségeltetik ahhoz, hogy életre hívhassunk egy olyan felsőoktatási intézményt, amely a szó valódi értelme, átfogó jelentéstartalma szerint is egyetem, azaz „universitas”. Hiszen az emberi civilizáció, az egyetemes kultúra sajátosságából ered, hogy a tudás, a tudomány, a szellem, a műveltség fellegvárának számító egyetemet nem csupán néhány röpke évre vagy évtizedre, hanem hosszú évszázadokra szokás megalapítani. Mert az egyetem az általa következetesen és hosszútávon képviselt értékrenddel, tudásbázissal, szemlélet- és gondolkodásmóddal, innovációs és kapcsolatteremtő képességgel hoz létre egyedülálló, tartós minőséget, komplex gazdasági és társadalmi fejlődést.

Kecskemét város, az Alföld és a Kiskunság lakói hosszú évszázadok óta tudják, hogy égi és földi szempontokat egyaránt mérlegelve, az adottságokat és lehetőségeket ugyancsak figyelembe véve, a kihívásokra feladatként, és nem akadályként tekintve, kizárólag hosszútávú gondolkodással és a jövőbe vetett bizalommal lehet maradandó értékeket teremteni, generációkon átívelő eredményeket elérni. Ehhez társul a bátorság, a határozottság, a jó helyzetfelismerés, hogy a kedvező pillanatot a maguk javára fordíthassák. Ez az örökség, a táj szellemisége, az elődök dicső tettei szintén ott rejlenek a mindenkori jelen sikereinek hátterében.

Negyed századdal ezelőtt már a Kecskeméti Főiskola megalapítása is ebbe az irányba mutatott, hiszen a millennium évében három különböző hagyományokkal, eltérő képzési területekkel rendelkező főiskola egyesítésével fektették le elődeink a 21. századi kecskeméti felsőoktatás alapjait. Kecskemét és a térség gyorsuló gazdasági fejlődése, majd a Mercedes Benz világmárka által képviselt modern autópálya megjelenése olyan kihívás elé állította a kecskeméti felsőoktatást, amely a lét vagy nemlét, a jövőképeség és fejlődés, vagy a hanyatlás és eltűnés dichotómiáját vetette fel az egykori döntéshozók számára. A választ sikerült megtalálni: a duális képzési modell kidolgozásával és elindításával a műszaki képzések, a mérnöki pálya megújításával egyedülálló országos példát mutatott a vállalati igényekhez igazodó, gyakorlat-orientált felsőoktatási képzés területén a kecskeméti felsőoktatás.

A magyar felsőoktatás gyorsuló átalakulási és megújítási folyamatában 2016-ban érkezett el az a pillanat, amikor a Kecskeméti Főiskola és a Szolnoki Főiskola integrációjával létrejött a kecskeméti alkalmazott tudományok egyetem. Minden korábbi eredményt és hagyományt egybe vetve, önmagunk számára elsősorban állapot volt ez, és nem érdem. Ezért sokkal inkább egy új út kezdetének tekinthettük mindezt, hiszen a jogszabályok által rögzített objektív feltételeknek való megfelelésen, a személyi, infrastrukturális és technikai feltételeken túl az egyetem valódi, hosszútávú sikerességét és elismertségét a magas minőségre, a megismerés és kutatás sokszínűségére, a tudás megszerzésére, gyarapítására, felelősségteljes átadására, valamint az oktatói és hallgatói kiválóságra való folytonos törekvés teheti teljessé. Ez az ambíció hatotta át az egyetemi polgárok közösségét, amikor 2017-ben kezdeményezték, hogy az egyetem a világhírű magyar származású matematikusnak, a számítógéptudomány úttörőjének, Neumann Jánosnak a nevét vegye fel. Visszatekintve az elmúlt évtized eredményeire, a siker egyik záloga egyértelműen az egyetem névválasztása volt, hiszen Neumann János neve nemcsak nemzetközi szinten tette láthatóvá, értelmezhetővé a kecskeméti egyetemet, de életművével, értékrendjével, az emberiség jövőjéért

⁶ A Neumann János Egyetem rektora

felelősséget vállaló, elkötelezett tudós szellemiségével, a Neumann-név közös felelősségünké tette, hogy oktatóinkkal, kutatóinkkal, munkatársainkkal és hallgatókkal együttműködve méltó módon képviseljük és építjük tovább ezt az életművet, a Neumann-brand-et.

Az egyetem fejlődésében a kezdetektől fogva meghatározó szerepet játszott az intézménynek otthont adó várossal, Kecskeméttel kialakított szoros együttműködés. A városfejlesztés és egyetemfejlesztés párhuzamos folyamata olyan szinergiákat eredményezett, amelyek révén ma már a gazdaság, a társadalom, az innováció, a tudomány és a kultúra számos területére kiterjedő, komplex kapcsolat épült ki Kecskemét város és a Neumann János Egyetem együttműködéseként, mindez pedig kölcsönös dinamikát biztosít a partnerek fejlődése számára. Az egyetem gazdasági és társadalmi beágyazódásának eredményességét ma már számos közös projekt, rendezvény és program fémjelzi.

Új távlatokat megnyitó mérföldkönek számított, hogy a 2010-es évek második felében a Magyar Nemzeti Bank támogatásával megindulhatott a kecskeméti közgazdászképzés fejlesztése. A nagy hagyományokkal rendelkező GAMF Műszaki és Informatikai Kar és a Kertészeti és Vidékfejlesztési Kar mellett 2016-ban megkezdte működését a Gazdaságtudományi Kar, és hallgatói létszámát, képzési kínálatát tekintve az egyik legdinamikusabban fejlődő szervezeti egységévé vált az egyetemnek. A képzési portfólió bővítése új lendületet hozott az egyetem számára, a következő évek során pedig az MNB – egyedülálló szakmai és gyakorlati tapasztalatok megszerzésének lehetőségével – a Neumann-os közgazdász hallgatók legjelentősebb duális képzőhelyévé vált, mindezek mellett pedig színvonalas szakmai programokkal, új mesterképzés elindításával, hallgatói versenyek, ösztöndíj-pályázatok, kutatási programok, tudásközpontok létrehozásával nyújtott támogatást az egyetemünkön tanuló diákok és oktatóik számára. A Magyar Nemzeti Bank szakmai és anyagi támogatásával vált lehetővé, hogy 2021-ben a budapesti képzési helyszínen megkezdte működését az MNB Tudásközpont, amely a fenntartható pénzügyek, a gazdaságföldrajzi és településmarketing, valamint az eurázsiai gazdasági, társadalmi folyamatok vonatkozásában biztosított új perspektívát a felsőoktatás, a kutatások és a nemzetközi kapcsolatok terén.

2020. augusztus 1-jétől a Neumann János Egyetem jogi státusza állami felsőoktatási intézményről alapítványi fenntartású közhasznú magán felsőoktatási intézményre változott, a fenntartóváltás pedig megnyitotta a lehetőségét a hatékonyabb, eredményesebb és teljesítményalapú működés irányába történő elmozdulásnak. A felsőoktatásban és a kutatás-fejlesztés területén tapasztalható verseny, valamint a munkaerőpiaci és vállalati igények állandó változása napjainkban is arra ösztönzi a Neumann János Egyetemet, hogy a szervezet- és képzésfejlesztés, a digitalizáció, a minőségbiztosítás és a nemzetköziesítés terén is folyamatos megújulással tegyen szert versenyelőnyre. Egyetemünk életképességét és megújulásra, változásokra való nyitottságát támasztja alá, hogy a felsőoktatás új, teljesítményalapú finanszírozási rendszerében is képesek voltunk előremutató megoldásokkal, hatékonyabb működéssel, a hallgatók eredményesebb tanulmányi előrehaladását segítő módszertani fejlesztésekkel, megnövelt tudományos és publikációs teljesítménnyel és kölcsönös előnyökre épülő partnerségekkel válaszokat adni az intézményre váró kihívások tekintetében.

Az egyetemfejlesztés víziójában az első pillanattól kezdve hangsúlyosan jelenik meg az a geostratégiai szerep, amely az egyetem, Kecskemét és Magyarország gazdaságföldrajzi adottságaiból ered, és amely alapvetően kijelöli az intézményfejlesztés irányait és sarokköveit. Ennek mentén kerültek kialakításra azok az új szervezeti egységek és tudásközpontok, amelyek ma is lendületet adnak az egyetem nemzetközi szerepvállalásának az oktatás, a kutatás-fejlesztés és az innovációs együttműködések terén. A három karral rendelkező Egyetem szervezetét ma már több tudásközpont gazdagítja. A 2021-ben létrejött oktatási és kutatási célokat szolgáló MNB Tudásközpont mellett megkezdte működését a Kármán Tódor Védelemipari és Technológiai Tudásközpont, a Kopátsy Sándor Tudásközpont, az Animációs Tudásközpont és a fenntartó támogatásával működő Hidrogéntechológiai Tudásközpont, valamint a Mesterséges Intelligencia Tudásközpont. E szervezeti egységek a kutatás-fejlesztés, az innováció, a tehetséggondozás, a nemzetközi kapcsolatok fejlesztése és a képzési tartalmak megújítása terén is kiszélesítik lehetőségeinket.

A Neumann János Egyetem célja, hogy alkalmazott tudományok egyetemeként emberközpontú, egész életen át tartó kötődést és tanulást biztosító intézménnyé váljon, és ennek érdekében mind hazai, mind nemzetközi versenyképességét a legkorszerűbb eszközök és módszerek alkalmazására építi, és harmonikusan együttélésre törekszik társadalmi és gazdasági környezetével. Ezzel összefüggésben az elmúlt évek során arra törekedtünk, hogy az oktatási infrastruktúra és módszerek megújításával, a hallgatói szolgáltatások és a Hallgatói Önkormányzat célzott fejlesztésével még vonzóbbá tegyük az egyetemet. Tudva azt, hogy a jelenlegi és egykori egyetemi polgárok, oktatók, munkatársak és hallgatók erős szövetségével formálható valódi közösséggé egy egyetem, a kiválóság elismerésével folyamatosan fejlesztjük közösségi, sport és szabadidős programjainkat, valamint Alumni közösségünket.

Valljuk, hogy intézményünk legnagyobb értéke a hallgató, és a Neumann-on végzettek szakmai felkészültsége, emberi tulajdonságai biztosíthatják egyetemünk jó hírét. Az intézmény küldetése ezért a gazdasági és társadalmi élet változásaihoz igazodó, folyamatosan megújuló, versenyképes képzések megvalósítása, amely érdekében hallgatóink számára ösztönző tanulási környezetet kívánunk biztosítani, hogy képességeik fejlesztésére, tehetségük és egyéniségük sokoldalú kibontakoztatására is lehetőséget teremtsünk.

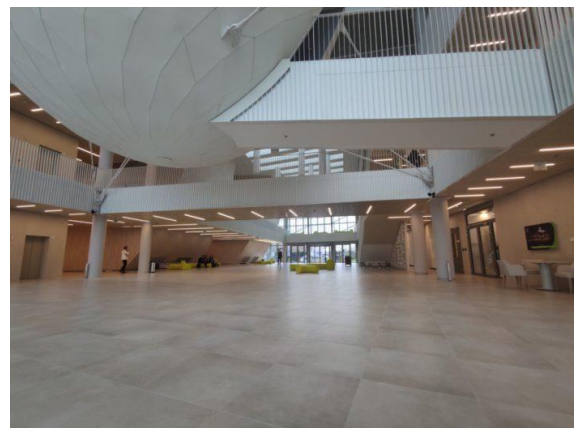
Intézményünk az európai felsőoktatási térség részeként, tevékenyen és elkötelezetten kíván részt venni az európai tudásalapú társadalom és gazdaság létrehozásában, és annak érdekében, hogy végzett hallgatói számára a hazai és nemzetközi munkaerőpiac által egyaránt elismert, értékes diplomát biztosíthasson, folyamatosan fejleszti és megújítja képzési kínálatát és oktatási módszereit. 2023-ban a képzésfejlesztés terén az egyetem jövőképét alapvetően meghatározó sikernek számított az NJE Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola megalapítása és eredményes akkreditációja. A diplomaszintek kínálatában a Neumann János Egyetemen így ma már a BSc diploma mellett az MSc képzések és a PhD képzés is megtalálható. De a fentiekén túl – a gazdasági és társadalmi igényeknek megfelelően – részt vállalunk a posztgraduális képzésekben, a felsőoktatási szakképzésekben és a szakirányú továbbképzésekben is.

Egyetemünk hagyományosan jó kapcsolatot alakított ki a régióban lévő többi felsőoktatási intézménnyel és a gazdasági élet szereplőivel, számos képzési, K+F+I és laboratóriumi szolgáltatással áll a vállalkozások rendelkezésére, de egyedülálló partnerséget ápol a Bács-Kiskun Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamarával, a város és a térség szakképzési centrumaival, középiskolaival és sportegyesületeivel, annak érdekében, hogy a diplomás szakemberek helyben tartásával előmozdítsa a térség sokrétű fejlődését. Az egyetem komplex szerepköréből adódóan átfogó hatást gyakorol a térség gazdaságára és társadalmára, ezért működésében kiemelt szerepet kap a fenntarthatóság, a tudásmegosztás, a tudományos ismeretterjesztés felelőssége is. Korbarát és jövőorientált egyetemként a Neumann János Egyetem az idősödés, a társadalmi felelősségvállalás és az esélyegyenlőség szempontrendszerét is beépítette működési folyamataiba, s ennek egy-egy szép példája a Hírös Szenior Egyetem, valamint a Tanítsunk Magyarorszáért! program.

Sikerességünk egyik fontos tényezőjének tekinthetjük, hogy a kiválóság és a minőség folyamatos fejlesztése érdekében hallgatóink, munkavállalóink és partnereink elégedettségét folyamatosan mérjük, és magasabb szempontokat szem előtt tartva arra törekszünk, hogy eredményes működésünkkel a magyar felsőoktatás fejlődését, nemzetközi elismertségének növelését szolgáljuk. A Neumann János Egyetem dinamikus növekedése, megújulása azt igazolja, hogy a fejlődéshez szükséges feltételek a lehető legnagyobb arányban rendelkezésre állnak, és ha a külső körülmények esetében nem is rendelkezünk mindenre kiterjedő befolyással, hisszük és valljuk, hogy munkatársaink kitartó, elkötelezett és felelősségteljes munkájával, egykori, jelenlegi és jövőbeni hallgatóink közreműködésével hosszabb távon is biztosíthatjuk a Neumann János Egyetem fejlődését.

Kecskemét új büszkesége, a Neumann János Egyetem

A Neumann János egyetemi campus fejlesztésének látványterve (2024)

Kecskemét, az egyetemváros

Kárpáti József⁷

Egy település semmiképp nem attól nevezhető egyetemvárosnak, hogy egy (vagy több) felsőoktatási intézmény működik a területén – ennél nyilvánvalóan többre van szükség. Próbáljuk meg összegyűjteni azokat a tulajdonságokat, amelyek a fizikai szöösszetételen túl mutatnak, magasabb szintre emelik a jelzős szerkezetet. Tapasztalataim szerint egy várost akkor nevezünk valóban egyetemvárosnak, ha az egyetem jelentős mértékben befolyásolja a város életét, gazdaságát, kultúráját és közösségét. Össze- gyűjtöttem néhány szempontot és ezek kecskeméti jellemzőinek, példáinak rövid bemutatásával igyek- szem igazolni az írásomnak adott címet.

1. Diáklétszám és népsűrűség: Az egyetemvárosokban a diákok jelentős arányban vannak jelen a város lakosságához képest. Nagy diákpulációval rendelkező városokban a diákok életmódja, szokásai és igényei erőteljesen befolyásolják a város mindennapjait. Kecskeméten a Neumann János Egyetem hoz- závetőleg négyezer diákkal rendelkezik. Ez körülbelül a város lakónépességének 3 százaléka. Bár a di- ákok aránya a város teljes lakosságához képest egyáltalán nem olyan magas, mint például Szegeden (13%) vagy Pécsen (14%), mégis jól érzékelhető jelenlétük van, és érdemes hangsúlyozni, hogy a régiós oktatási központ szerepe miatt ezek a Kecskeméten tanuló hallgatók jórészt nem az ország távolabbi településeiről, hanem a szűkebb régióból érkeznek és jellemzően diplomaszerezésük után is a térségben maradnak. Az NJE régió belüli, a képzett munkaerőt megtartó szerepe tehát ugyancsak jelentős.

2. Egyetemi infrastruktúra: Az egyetemekhez kapcsolódó épületek, laboratóriumok, könyvtárak, kollégium- mok, sport- és más szabadidő létesítmények jelenléte fontos tényező. Az ilyen infrastruktúra nemcsak a diákoknak, hanem a helyi közösségnek is szolgáltatásokat nyújt. Kecskeméten az egyetem minden itt felsorolt szolgáltatással rendelkezik, ezeken belül a kollégium – különösen oktatási szünetekben – nagy kihasználtságban szolgál városi célokat, a sportélet éppen felvirágzóban van az Egyetemi Sportközpont sikeres közösségépítő munkájának köszönhetően, a néhány éve az Izsáki úton átadott, világszínvonalú új Campus pedig az ország egyik legmodernebb infrastruktúráját biztosítja az egyetemi polgárok és városi közösségek számára. Nem ritkák az igazgatási szervek, az önkormányzat, illetve vállalkozói, szakmai és civil szervezetek programjai a Campusban, s ezekkel a szereplőkkel az egyetem igyekszik is a lehető legszorosabb kapcsolatot ápolni, teret adva tevékenységeiknek a fizikai környezetben. Több vállalkozás is betelepült már az egyetem falai közé.

3. Kulturális és közösségi élet: Az egyetemek gyakran szerveznek kulturális, tudományos és szórakoztató eseményeket, amelyek gazdagítják a város életét. Fesztiválok, konferenciák, előadások, kiállítások mind az egyetemi élet részei lehetnek, és vonzzák a helyi lakosokat is. A kecskeméti Neumann János Egyetem ezen a ponton nagyon intenzív közösség-szervező munkát folytat: a tudományos élet szervezése, ismer- retterjesztő sorozatok, esetenként pedig már kiemelkedő nemzetközi konferenciák Kecskemétre vonzása mellett (pl. RSAI Világkongresszus) filmklubot működtet, hallgatói közéleti programoknak (pl. Kerekégész, Gasztró Hétfő, nemzetközi estek), beszélgetéseknek, újabban gasztronómiai programoknak és kulturális rendezvényeknek ad helyet. Saját szórakoztató események sorát szervezi hallgatóinak (pl. EnterFeszt) és sok esetben kilép az egyetemi falak közül, megjelenve kulturális és sportesemények szponzoraként (pl. KTE NBI-es focicsapat vagy a Jazzfőváros Fesztivál fő támogatói között), valamint a várossal össze- fogva annak tél és nyári fesztiváljain. Kecskemét programjain az NJE tehát rendszeresen jelen van saját eseményekkel, programelemekkel.

⁷ NJE Gazdaságtudományi Kar dékánja

4. Gazdasági hatás: Az egyetemek jelentős munkáltatók és az egyetemhez kapcsolódó szolgáltatások és iparágak (például lakhatás, vendéglátás, kiskereskedelem) fellendítik a helyi gazdaságot. Kecskeméten is jelentős szerepe van a lakáspiacon az egyetemistákat célzó lakás-bérbeadásnak, illetve szórakozóhelyek azon sora formálódik, amelyek kifejezetten támogatják az egyetemi esteket és helyszíni szolgálnak a koncertek, bulik mellett akár kvízesteknek is (Ápoló Klub). De van már az egyetemnek a saját hallgatói által alapított „*spinoff*” szórakozóhelye is, amely egyúttal az NJE (illetve a Gazdaságtudományi Kar) házi „*brand-jévé*” vált: ez a Beszélő Köntös bár.

5. Tudományos és kutatási tevékenység: Az egyetemek által végzett kutatások és az ezekhez kapcsolódó intézmények (például kutatóintézetek, technológiai parkok) jelenléte szintén meghatározó egy egyetemvárosban. Az egyetemek kutatási tevékenységei gyakran innovációkat és új vállalkozásokat is vonzanak. Ezek nemcsak a tudományos közéletet, hanem a gazdaságot is aktívan befolyásolják. A kecskeméti Neumann János Egyetem intenzíven jelen van térség vállalkozásainál, egyrészt az innen indult és ma már országosan működő duális képzési program révén, másrészt az egyetemet, különösen annak műszaki és informatikai karát, annak fejlett kutatóműhelyei, laborjai miatt egyre több vállalkozás keresi meg közös kutatási, fejlesztési projektekkkel. Az NJE kiemelt célja ezen kutatási kapcsolatok erősítése.

6. Oktatási és kutatási nemzetközi együttműködések: Az egyetemek együttműködnek nemzetközi partnerekkel. Ezek az együttműködések hozzájárulnak a város nemzetközi hírnevének növeléséhez is. Kecskemét és az NJE esetében is egyre élénkebbek a külföldi kapcsolatok. Az egyetem hallgatói már 30 ország 170 egyetemén tölthetnek külföldi félévet, az NJE pedig megnyitotta – első magyar egyetemenként – képviselőtét a Közel-Keleten, Dubaiban. Az egyetem-közi kapcsolatok bővülnek, rendszeresek a látogatások külföldi intézményekből az NJE-n, de ezen túl a nemzetközi hallgatói kör is bővülőben van: az NJE nagy erőfeszítéseket tesz a külföldi beiskolázási jelenlétének erősítésére.

7. Helyi közösséggel való interakció: Az egyetemi polgárok (diákok, oktatók, kutatók) aktív résztvevői a helyi közösségnek, hozzájárulva a város közösségi és civil életéhez. A középiskolák felé intenzív kapcsolatokat épít, rendszeresen fogad osztályokat, tart tájékoztatókat és ismeretterjesztő programokat, versenyeket is a fiatalabb korosztálynak (Lányok Napja, Neumann 120 középiskolai verseny stb.). A szenior korosztály felé külön egyetemi előadás-sorozattal nyitott, sőt, az „*Age-Friendly Universities*” nemzetközi közösségébe bekapcsolódva megnyitotta kapuit a közvetlenül az egyetemi órák iránt érdeklődő idősek felé is. Felnőttképzési intézményként az iskolarendszerű programokon túl a térség munkaerőpiacának formálódásában is részt vesz tanfolyamaival. Új elem a közösségi kapcsolatokban a nemrég a Nemzeti Ifjúsági Tanács és a KIM támogatásával létrejött ÖNKÉNTES. ifjúsági önkéntes tanácsadó iroda létrehozása az egyetemen, amellyel Magyarországon elsőként a kecskeméti Neumann János Egyetem hallgatói közvetlen összeköttetésbe kerülnek a városi civil kezdeményezésekkel és részt vállalhatnak azok megvalósításában.

Összességében tehát álláspontom szerint egy város akkor nevezhető egyetemvárosnak, ha az egyetem jelenléte szerves és meghatározó része a település mindennapi életének és fejlődésének. Kecskemét rendelkezik azokkal a jellemzőkkel, amelyek egy egyetemvárosra illenek, még ha kisebb mértékben is vannak meg egyelőre ezek a tulajdonságai, mint az ország nagyobb egyetemvárosaiban. Bár azok történelmi előnye tekintélyes, az NJE-re jellemző lendületes fejlődéssel és innovatív gondolkodással – természetes korlátokat is figyelembe véve – sok tekintetben behozható a hendikep. Az egyetem jelenléte és kifelé forduló, proaktív működése nagyon pozitív hatással van a város gazdasági, kulturális és közösségi életére.

A napelemes autó sztori

GAMF Műszaki és Informatikai Kar – Garancia a műszaki felsőoktatásban

Kovács Lóránt⁸

A GAMF 1964 óta töretlenül – a Neumann János Egyetem kötelékében – a legmagasabb szakmai színvonalon folytatja oktató-kutató munkáját. Ennek a legfontosabb ismérvei: elkötelezettségünk a gyakorlat-orientált műszaki-informatikai szakemberek magas szintű képzésében, széleskörű együttműködés a vállalatokkal, úttörő szerep a duális képzés hazai kialakításában, a tanulást ösztönző, a tehetségeket inspiráló, a lemaradókat segítő környezet a hallgatók számára.

A GAMF 1964-ben alakult azzal a céllal, hogy a régióban letelepedett vállalatok számára gépészmérnököket és automatizálási szakmérnököket képezzen. Napjainkra az ország egyik legrangosabb műszaki-informatikai képző intézményévé fejlődött azzal a céllal, hogy a térségi járműipar és kapcsolódó iparágak meghatározó partnere legyen.

A NJE GAMF Műszaki és Informatikai Kar 1964-es alapítása óta zászlóshajója a gyakorlatorientált mérnökképzésnek. Az elmúlt 60 év alatt a tradicionális gépészmérnöki képzés a 2000-es évek elején kibővült a mérnökinformatikus képzéssel, majd a régióban megjelent autóipar igényeire reagálva a járműmérnök-képzés került bevezetésre. Az utóbbi két képzés 2021 őszétől már angol nyelven is elérhető a magyar és külföldi hallgatók számára. A gépészmérnöki alapszak angol nyelven 2025 őszétől kerül bevezetésre. A gépészmérnök alapképzést sikeresen teljesítő, és a kutatás iránt érdeklődő hallgatók a gépészmérnök mesterképzésen folytathatják tanulmányaikat. A 2016-ban alapított logisztikai mérnöki alapszak pedig az egyik legdinamikusabban fejlődő szak a karon.

Az országban elsőként a GAMF Karon került kidolgozásra és bevezetésre a duális képzés a felsőoktatásban. Intézményünk 2006 óta ápol kapcsolatot a Duale Hochschule Baden-Württemberg duális felsőoktatási intézménnyel Németországban, ahonnan ez a speciális, az iparral közösen működtetett képzés ered. A „kecskeméti modell” azóta országos mintává vált. Jelenleg több mint 70 ipar partnernél vannak duális hallgatóink. A duális hallgatók aránya az összhallgatói létszámhoz viszonyítva a legmagasabb az országban.

Az NJE START program azzal a céllal, hogy a képzéseket gyakorlatiasabbá tegyük, és megoldást nyújtson a környező iparvállalatok humán erőforrás hiányára. Az új munkatársak betanítása, beilleszkedése, és a vállalati kultúra megismerése hosszadalmas folyamat. A duális képzés, amelyben a Neumann János Egyetem élen jár Magyarországon, jó megoldást kínál, azonban nem minden hallgató választja ezt a képzést. Az NJE Start program célközönsége azok a hallgatók, akik nem választották a duális képzési formát tanulmányaik megkezdésekor. Így mind a „két” tábornak gyakorlatias képzést tudunk biztosítani. A program célja, hogy gyakorlati tapasztalatokat nyújtson a hallgatóknak, miközben betekintést kapnak egy vállalat életébe. A cégek számára lehetőséget biztosít a hallgatók megismerésére és oktatására, ezáltal csökkentve a betanítási időt. Az NJE Start program során a hallgatók a választott vállalatnál gyakorlati napokat töltenek, és a nyári gyakorlat alatt is ott dolgoznak, így a frissen végzett hallgatók már ismerik a cég folyamatait, és azonnal be tudnak kapcsolódni a munkába. A NJE Start program egy rövid-ciklusú szakirányspecifikus képzési forma.

⁸ Az NJE GAMF Műszaki és Informatikai Kar dékánja

Ezzel a programmal a Neumann János Egyetem hatékonyan segíti a hallgatók felkészülését a munkaerőpiacra, miközben szorosabb együttműködést alakít ki az ipari partnerekkel. Az NJE Start program kiváló példa arra, hogyan lehet az oktatást és a munkaerőpiaci igényeket összhangba hozni, biztosítva a hallgatók versenyképes tudását és a cégek hosszútávú sikerét.

Az utóbbi évek ipari igényeire reagálva számos szakirányú továbbképzési szak került kidolgozásra és bevezetésre, mely a már diplomával rendelkező munkavállalóknak biztosít továbbképzési lehetőséget az alábbi területeken: additív gyártástechnológiai szakember/szakmérnök, CAD/CAM tervező szakmérnök/szakspecialista, elektromos járműhajtás szakmérnök/szakember, logisztikai rendszerek szakmérnök/szakspecialista, minőségügyi rendszerek szakmérnök/szakspecialista, műanyagfeldolgozó technológus szakmérnök, programozó informatikus, tüzelőanyag-cella és hidrogénteknológia szakmérnök/szakspecialista.

A hallgatói eredményesség és sikeresség érdekében 2023-ban elindítottuk a GAMF Karon a Mentorprogramot, melynek célja, hogy támogassa az első évfolyamos hallgatók beilleszkedését és szakmai előrehaladást. A mentorprogram keretében a gólyákat mentoroktatók és felsőbb évfolyamos mentorhallgatók segítik az egyetemi életben való eligazodáshoz szükséges információkkal, és a tantárgyak sikeres teljesítés érdekében hasznos tanácsokkal. A program keretében támogatást nyújtunk abban, hogy a hallgatók tanulmányaik során felismerjék erősségeiket, és kihozzák magukból a legjobbat szakmai, közösségi, egyéni szempontból egyaránt. Tudjuk, hogy az egyetemi évek a jövő megalapozásáról szólnak, melyhez élményekkel, tapasztalatokkal, tudással szeretnénk hallgatóink segítségére lenni. A hallgatók visszajelzései szerint a program nem csak a tanulást, eligazodást segíti, hanem közösségformáló hatása is jelentős. Barátságok, szakmai kapcsolatok szövődnek a résztvevők között. Karunk számára fontos, hogy az itt végző hallgatók szívesen gondoljanak vissza tanulmányaikra, sikeresek legyenek szakmájukban, és büszkén vallják magukat GAMF-osnak a diploma megszerzése után is!

A műszaki és informatikai pályák népszerűsítésére a pályaaorientáció során elsősorban az élményalapú tevékenységek kerülnek előtérbe. A NEUTECH – Neumann Technológiai Bázis a Neumann János Egyetem GAMF Karának utazó egyeteme 3 év alatt 35 városba jut el, ahol a középiskolások interaktív foglalkozások keretében ismerhetik meg a jövőbe mutató innovatív technológiákat. Misszióink a mérnökképzés vonzóvá tétele, amelynek érdekében osztálykirándulásokat, tematikus szakmai napokat, osztálykirándulásokat szervezünk a középiskolásoknak, valamint a kiemelkedően tehetséges diákok számára nyári egyetemi táborokat. Évről-évre egyre több csapat vesz részt a logisztikai mérnök alapszak 24 órás logisztika versenyén, a Nemzetközi Programozó versenyen és szakmai versenyeken, ahol felvételi pontokat szerezhhetnek a diákok.

A kar a kutatás-fejlesztés regionális központjaként szoros együttműködésben más kutatóintézetekkel és felsőoktatási intézményekkel, cégekkel számos fejlesztés kidolgozásában vesz részt a járműtechnológia, az automatizálás, az ipari informatika, az anyagtudomány területén. Felépült az új Dióda-lézer Központ épülete, amelyben a legmodernebb lézeres anyagmegmunkálási technológiák oktatása és kutatása fog folyni. A kar korszerűen felszerelt, akkreditációval rendelkező Anyagvizsgáló és Méréstechnikai Laboratóriummal áll a partnerek rendelkezésére.

A GAMF Kar legfőképpen műszaki és informatikai területen végez kutatásokat, mind a Kecskeméti környéki vállalatok innovációs képességének segítése, mind pedig az európai jelentőségű alap kutatásokba történő becsatlakozás céljából. A műszaki területen kiemelt figyelmet fordít a Kar a hidrogénteknológiára és az anyagtechnológiára. Az anyagtechnológiai kutatások egyrészről, a különböző műszaki anyagok mechanikai viselkedését hivatottak vizsgálni, feltérképezni azok külső terhelésekre adott válaszreakcióit a polimerek, a polimer-alapú kompozitok és a fémes anyagok világában. Ugyanakkor, a fent említett

anyagok gépgyártástechnológiai és lézersugaras megmunkálhatóságára, illetve azoknak a hidrogéntárolásban való felhasználhatóságuk kutatására is nagy hangsúlyt fektetünk. Ez egyben jól ki is rajzolja azt, hogy a jövő trendjeit követve fokozatosan fordulnak a műszaki anyagokkal és járművekkel kapcsolatos kutatások a hidrogéntárolás kérdése felé, összhangot teremtve ezáltal a különböző terület között. Az informatikában a szenzorok és IoT rendszerek, a mesterséges intelligencia, a Fuzzy-logika és az optimalizációs algoritmusok kutatása van a fókuszban. Komplet közlekedésoptimalizációs megoldások kidolgozásával, képfeldolgozás alapú mérésekkel (pl. jelenlétérzékeléssel) és szenzorhálózatok kiépítésével támogatja a GAMF az informatikai partnerek innovációs tevékenységét.

A Neumann János Egyetem GAMF Karán működő Hallgatói Műhelyek méltán híresek, nem csak a régióban, hanem országszerte. Köszönhető ez az elmúlt 10 évben bemutatott járműépítő projektek sikereinek, melyek tudásának gerincét az egyetem hallgatói adják.

A GAMF csapatának napelemmel hajtott MegaLux autója a világ élvonalában végzett a dél-afrikai Sasol Solar Challenge nemzetközi versenyen, ahol 2016-ban bronzérmesek lettek, de a csapat már 2015-ben is bizonyított, amikor a világ egyik legjelentősebb napelemesautó versenyén Ausztráliát átszelve negyvenhat induló csapat közül az élmezőnyben, a hetedik helyen ért célba.

Az elmúlt években kiemelt figyelmet kapott két, a műhelyhez köthető fejlesztés: A Kenji Racing Team elektromos versenymotorja és a Neumann H2, azaz a hidrogén hajtású járműfejlesztés, amely projektek nem csak a mérnöki tudományok iránti szenvedélyt, hanem a fenntarthatóság és innováció iránti elkötelezettséget is tükrözik.

Kenji Racing Team

A Kenji Racing Team egy lelkes hallgatói csapat, amely versenymotorok tervezésével és építésével foglalkozik. A projekt célja, hogy a hallgatók gyakorlati tapasztalatot szerezzenek a járműmérnöki és technológiai fejlesztések terén, miközben a MotoStudent versenysorozaton mérhetik össze tudásukat más nemzetek egyetemeinek csapataival: a 2024-es szezonban 18 országból, 4 kontinensről érkeznek hallgató csapatok, 70 egyetemről. A végső kihívásra Spanyolországban kerül sor a Motorland Aragón versenypályán, ami a MotoGP sorozatnak is helyet ad. A csapat tagjai a tervezéstől kezdve a gyártáson át a tesztelésig minden lépésben részt vesznek, így valós környezetben alkalmazhatják az egyetemen megszerzett elméleti ismereteiket. A verseny nem csak dinamikus versenyszámból áll, ahol a pilóták fej-fej mellett mérik össze tudásukat a megépített prototípus motorral, hanem a felkészülési időszak 2 éve során számos alkalommal be kell számolni a fejlesztés részleteiről. Gazdasági tekintetben, logisztikai oldalról, valamint mérnöki és innovációs tervezésben egyaránt részletes szakmai anyagok versenyeznek az első helyért! A Kenji Racing Team igazodva a járműipari tendenciákhoz a zöld mobilitást népszerűsítve 2016 óta épít elektromos versenymotorokat, melyek már a 4. generációnál tartanak. Az elmúlt években egyedüli magyar csapatként képviseltük az országot a futamon 7. helyezést, innovációs versenyben 3. helyezést elérve.

Hidrogén hajtású járműfejlesztés

A hidrogén hajtású járműfejlesztés 2023-as év kiemelten fontos projektje volt, amely a fenntartható közlekedési megoldások iránti elkötelezettséget tükrözi. A projekt célja egy olyan jármű kifejlesztése, amely hidrogént használ üzemanyagként, minimalizálva ezzel a károsanyag-kibocsátást és hozzájárulva a környezetvédelemhez. A jármű leleplezésére egy nagyszerű lehetőség volt az óriási eléréssel bíró rendezvény: a Globális Klímacsúcs, a COP28, Az eseményen a tagállamok államfői, vezetői és a legnagyobb multinacionális vállalatok képviselői voltak jelen az Egyesült Arab Emírátsokban, Dubajban, majd felváltják terveiket egy zöldebb jövőért. A jármű hajtása hidrogénből egy tüzelőanyag-cella segítségével

elektromos áramot állít elő. Innentől a rendszer megegyezik egy már ismert elektromos autóval, ugyanakkor jóval kisebb akkumulátor kell hozzá. Melléktermékként csak hő és víz keletkezik, a folyamat a hiedelmekkel ellentétben nem robbanásveszélyes. Az akkumulátor szükséges töltése nem csak a hidrogénből előállított áram érhető el, hanem a felépítményének oldalai elhelyezett napelemekből is. Így a hidrogén–elektromos–solar hármásból együttesen nyerhető energia. A prototípus szándékosan nem személyautó lett, hanem az indiai tuk-tukhoz hasonlítható háromkerekű jármű, amire talán jobban felkapják a fejüket az emberek. Neve: Neumann H2. A hatótáv hidrogénnel 150 kilométer, majd akkumulátorról további 100 kilométer.

Büszkék vagyunk arra, amit eddig elértünk, s arra is, hogy eredményeinkben egy széles körű partnerség tükröződik. Kis- és középvállalatok, nagyvállalatok, szakmai szervezetek, intézmények, önkormányzatok alkotják azt a „szövetet” együtt karunkkal, amely garanciája a közös, sikeres jövőnek.

Kecskemét és a Mercedes

Forman Balázs⁹

Kecskemét és a Mercedes kapcsolata hivatalosan 2008-ban kezdődött. De az, hogy miért pont Kecskemét lett kiválasztva a Mercedes-Benz új közép-európai gyárának helyszínéül, az csak a történelmi előzmények ismeretében válik érthetővé.

Kecskemét történelméhez nem kapcsolódnak Magyarország történetében jelentősnek számító események, csaták, koronázások, deklarációk, kormányzati vagy parlamentáris események. Viszont Kecskemét mindig is az Alföld és Magyarország egyik meghatározó gazdasági központja volt. Akkor is, amikor csak legeltető szarvasmarha tenyésztés volt a meghatározó. Évszázadokon keresztül Magyarország legfontosabb exportcikke az élő szarvasmarha volt.

Kecskemét, mint város azonban mindig fontos szerepet játszott Magyarország és az Alföld életében. Gazdaságilag mindig is a magyar Alföld egyik központjának számított. Gazdasági központnak számított, akkor is, amikor Magyarország három részre szakadt és Kecskemét az Oszmán és a Habsburg Birodalom ütköző zónájában találta magát. A környékbeli falvak lakossága a mezővárosokba költözött. Kecskemét esetében ez 39 falut jelentett. A város területének nagysága meghaladta a 800 km²-t. A falvak határát a város bérelte az épp aktuális magyar, majd török földbirtokosoktól. Az alföldi mezőváros autonóm közösség. Nem rendelkezik a felvidéki bányavárosoknak a szabad királyi városokat megillető szabadságával, az önálló szabályalkotás jogával.

Kecskemét is „khász-városi” jogállással rendelkezett. Először a budai pasa, majd később a török szultán birtoka lett. Az adófizetésért cserébe az újonnan felvett evangélikus majd később a református vallást szabadon gyakorolhatták. A mezőváros életébe, szokásaiba a török hatóságok csak mérsékelten szóltak bele. Viszont a törökök közvetítésével érkezett meg az Alföldre az Amerikában őshonos paprika, paradicsom és burgonya. A földterület használatra jellemző az alacsony népsűrűség miatt a föld bőség. Emiatt nincsen kényszer az intenzív földhasználati módok alkalmazására. Szabad földhasználat van, benne a városi tulajdonú közös legelők. A külterjes marhatartás és kereskedelem vált a legfontosabb megélhetési forrássá. Ezt szállították a törököknek adóként és Bécsbe kereskedelmi értékesítésre. A város mezőgazdasági területei övezetesen, a Thünen-köröknek megfelelően helyezkedtek el.

A 18. században az üres, lakatlanná vált területek vonzották a Német Római Császárság keresztény és az Oszmán Birodalom nem muszlim vallású alattvalóit. Az Alföld ekkoriban az amerikai Közép-Nyugathoz hasonlóan az északról és délről érkező bevándorlók célterülete, a frontier volt. A magyar vándorlók először az Alföld északi részére, a Jászságba települtek. Majd onnan a Jászságból települt újjá a Kiskunság és Kecskemét környéke. Kecskemét református fellegrvár maradt, de a körülötte lévő újonnan létrejött településeket - Kiskunfélegyháza, Kiskunmajsa, Kunszentmárton, Lajosmizse, Jászkarajenő, Ladánybene - katolikus magyarok népesítették be. Nyugatról, Baranya megyéből evangélikus magyarok érkeztek Kecskemétre és környékére. Az alföldi városok azonban más nemzetiségű bevándorlók számára is komoly bevándorlási célpontot jelentettek. A németek elsősorban iparosként jelentek meg. A 18. században a betelepülő szerbek, görögök, zsidók lettek a kereskedők. A kapitalizmus kiépülésének korában az alföldi városok kereskedelmét nagyrészt ők irányították. A földesúri betelepítéssel érkeztek a Kiskunságba és Kecskemét környékére a németek. Harta, Hajós, Soltvadkert vagy kicsit északibb irányban Vecsés, Soroksár, Ceglédbercel lett német többségű.

A 20. század világháborúi, határváltozásai, kitelepítései, lakosságcseréi, népiáltásai ebből a nemzetiségi sokszínűségből mára nem sokat hagytak meg Kecskeméten. A sokfelől érkezett, különböző nemzetiségű

⁹ Egyetemi docens, NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ.

és vallású emberek együttélésére emlékeztetnek Kecskemét főterének katolikus, református, evangélikus, ortodox templomai és zsinagógája.

Kecskemét fejlődésének következő nagy korszaka 1854 és az 1914 közötti időszakra esik. 1854-re épül meg a vasút Pest felé. Majd alig 30 évvel később már a Párizsból Bukarestbe menő Orient Expresszt köszönthették itt. A vasút szállítási lehetőségeit kihasználva Kecskemét mezőgazdasága egyre inkább a gyorsan fejlődő Pest és Buda piaci igényeinek ellátására rendezkedett be. A vasút lehetővé tette a nagyon érzékeny gyümölcsök, mint a barack nagy távolságra történő szállítását is. Az országot sújtó filoxéra járvány is kedvezett Kecskemétnek. A tönkrement hegyvidéki szőlők által hagyott piaci űrbe, a járvány által nem sújtott Kecskemét és környéke szőlőtermelői tudtak betörni. A város mintagazdaság létrehozásával, gyümölcsfa csemeték termesztésével és értékesítésével maga is hozzájárult polgárai gyümölcskertészeinek, szőlőtermelésének felvirágoztatásához. Az anyagilag gyorsan gyarapodó város és polgársága összefogását a kor városfejlesztő géniusza, Kada Elek polgármester ösztönözte. A városon belüli együttműködés eredményeként épült meg az új városháza, a főtér, a vasútállomásra vezető sugárút. A város követve Szeged, Szabadka vagy épp Pest példáját maga mögött hagyta a falvakhoz hasonló mezővárosi arculatát és egyre inkább európai várossá kezdett válni.

A Mercedes szempontjából nagyon fontos tényező volt, hogy a város lakossága „megvásárolta-e” Kecskemétet, rendezettek, tiszták-e a közterületek, jó-e a közbiztonság? A rendezett, tiszta városkép jelzi településmarketing szempontból a helyi lakosság erős identitástudatát, kötődését, elkötelezettségét a város iránt. Ebből a szempontból Kecskemét – mint város – jól „vizsgázott” beleértve az akkori (és jelenlegi) városvezetés fogadókészségét is.

Kecskemét és a Mercedes. A Mercedes vállalati és terjeszkedési stratégiája

Mercedes: minden, ami közlekedés. Repülőgépgyártás, űripar, vasúti járműgyártás, forgalomirányítás, nehéz és könnyű közúti járművek. A világ élvonalbeli közlekedés műszaki fejlesztője. De! A fejlesztéseiben a tökéletességre törekszik, még a hagyományos technológiák esetében is és nem a forradalmi újításokra. Globális szereplő, de a legfontosabb piaca még mindig Németország, majdnem 70%-ban. Helyhez kötött, mert a cég összes tevékenységének a súlypontja „még mindig” Stuttgart környékén és Baden-Württembergben van. A globális versenyképességhez a cégnek szüksége van az LCC (Life-Cycle Cost = életciklus költség) gyártóüzemekre. Az európai piacok nagy részének az eurozónába beterelése nem hozott annyit a cégnek, mint amennyit reméltek, ezért is van szükség az LCC üzemekre. A válságok időszakai még inkább ezt erősítették. Kecskemét és a Mercedes függősége kölcsönös. A HVG TOP 500-ba tartozó Kecskeméti székellyel rendelkező vállalatok árbevételének 55%-át, exportárbevételének 82%-át adja a Mercedes. Ugyanakkor a vállalat hazai értékesítésének aránya mindössze 0,21%.

Kecskemét számára a Mercedes a legnagyobb befektető, a zászlóshajó. Bár a Mercedes elkötelezte magát a város, mint termelő üzem mellett, de a helyi kapcsolatai mégis gyengék. A Mercedes más autógyárakkal szemben a K+F előnyöket, új szabadalmak számának növekedését nem a fejlesztésekbe, újításokba bevont munkavállalók számának növelésétől, hanem a cégen belüli és az iparágon belüli szinergiáktól reméli. A repülőgépipar vagy a vasúti járműgyártás innovációi megjelennek a közúti járműgyártásban is. A cég emiatt előszeretettel definiálja magát technológia vagy K+F centrumként is.

A Mercedes-Benz vállalati stratégiája

A Mercedes-Benz, mint vállalat a XIX. században az autó feltalálójaként jött létre. A cég már eleve innovációra épült. Ez mind a mai napig is meghatározó szerepet játszik az önmeghatározásában, a vállalat céljaiban és jövőképében. A Mercedes-Benz cég a minőségi, a prémium kategóriás autók gyártásának világbajnoka. De a robbanómotorok és a személygépkocsi feltalálásán túlmenően a cég meghatározó szerepet töltött és tölt be a térbeli mobilitás minden formájának és elemének alakításában a repülőgépi-

partól a vasúti járművek gyártásáig és a különböző forgalomirányító és -szabályozó rendszerek kidolgozásáig. A Mercedes-Benz csoport célja, hogy a mobilitás jövőbeli irányainak fejlesztésében is vezető szerepet játsszon.

A Mercedes-Benz négy stratégiai célt határozott meg a saját maga számára.

- *Technológiai vezető szerep és innováció.* A Mercedes-Benz azt akarja, hogy a piacra kerülő termékei vezető szerepet töltsenek be a biztonság, az autonóm vezetés és a zöld technológiák terén.
- *Elégedett ügyfelek.* Az értékesítés és a járművek használata során a Mercedes-Benz ügyfelei bármikor kapcsolatba léphetnek a gyártóval vagy a technikai segítségnyújtást, szervízt nyújtó leányvállalatokkal.
- *A legjobb vállalati csapat.* A Mercedes-Benz számára a vállalati tevékenység négy alapértéke: a szenvedély, a tisztelet, az integritás és a fegyelem. Az integritás különösen utal a cselekvésre a munkavállalók, a vállalat, az üzleti partnerek és a sokszínűség tekintetében.
- *Nyereséges növekedés.* A Mercedes-Benz célja, hogy növekedési stratégiája révén a prémium kategóriás járművek piacán mindig piacvezető szerepet töltsön be. Mercedes-Benz a „smart” márkájával kíván úttörő szerepet betölteni a városi közlekedésben. Ugyanakkor más prémium márkákat előállító vállalatokkal, BMW-vel, az Audival és másokkal ellentétben a Mercedes-Benz-nek növekedési, fejlesztési céljai vannak a haszongépjárművek, a mobilitási és pénzügyi szolgáltatások területén is.

A vállalat **négy stratégiai növekedési területet** határozott meg saját maga számára. Ezek részben hasonlóak más prémium márkák céljaihoz, de azoktól jelentősen el is térnek. Különösen igaz ez a mobilitási szolgáltatásokra.

1. Az alaptevékenység megerősítése

Az alaptevékenység megerősítésének középpontjában a következők állnak:

- A modellpaletta folyamatos és átfogó megújítása, bővítése a mobilitás minden területén.
- A nemzetközi gyártóhálózat további bővítése, hogy a vállalat termelési költségei, jobban, rugalmasabban illeszkedjenek a vállalatnak a különböző piacokon elért árbevételéhez.
- A költségszerkezet javítása, az egy termékre jutó önköltség csökkentése a fenntartható, jövedelmező növekedés ösztönzése érdekében. Ennek egyik iránya a modulrendszerű gyártási stratégia megvalósítása. A kihívás, hogy a cég minél sokszínűbb termékpalettával tudjon megjelenni a vásárlói számára, miközben a választék bővítése növeli a gyártás költségeit és a termelési, beszerzési folyamatok összetettségét. A modul rendszerű gyártás hozzájárul, hogy a felhasználandó alkatrészek száma csökkenjen. A költségeket csökkenti az értékesítési rendszer átalakítása is.
- A szervezet ügyfélközpontú működése, a folyamatos ügyfélszolgálat a termékek teljes életciklusa során.

2. Növekedés az új piacokon

A Mercedes-Benz igazodik ahhoz, hogy már az ezredforduló óta világszerte megnőtt a személygépkocsi iránti kereslet főleg az Európán, Észak-Amerikán és Japánon kívüli piacokon. A cég az értékesítés növelése során, a meglévő piaci mellett Brazília, Oroszország, India és Kína piacaira koncentrált. Ennek érdekében a Mercedes-Benz ezekben a feltörekvő országokban kívánja bővíteni jelenlétét és kapcsolatait kiépíteni a helyi partnerekkel.

3. Vezető a zöld technológiák és biztonság területén

A Mercedes-Benz kutatási és fejlesztési portfóliója a motorok égésoptimalizálásától kezdve a hibrid és elektromos motorokig, a helyi károsanyag-kibocsátás mentes vezetésig terjed. A széles kutatási és fejlesztési portfólió ahhoz, hogy a mobilitás különböző, illetve lehetőség szerint minden formájában is a

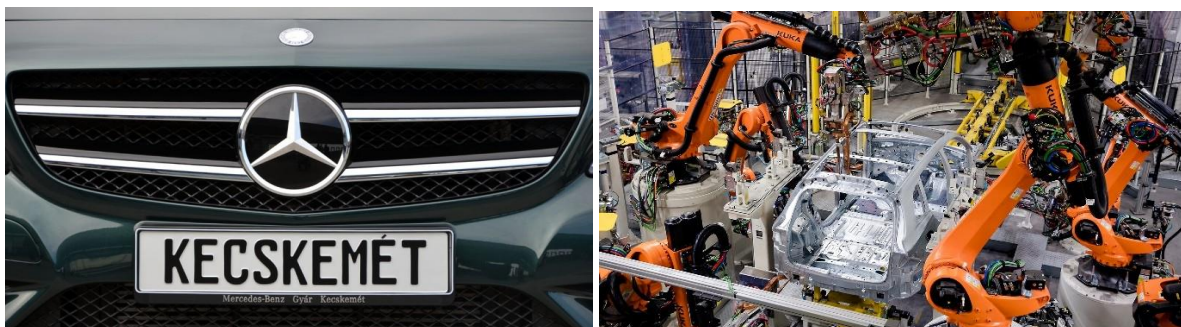
fenntarthatóság követelményei teljesülnek. Emiatt a Mercedes-Benz nincs annyira kötve a meglévő technológiákhoz, mint más autógyarak.

A Mercedes-Benz Fenntarthatósági Jelentése deklarálja, hogy a hosszú távú gazdasági sikerek mellett cél az, hogy ez összhangban legyen a környezettel, annak védelmével és a társadalom hosszú távú fejlődésével és jólétével. A cég épp ezért a műszaki kutatási, fejlesztési, gyártási témák mellett a munkavállalók egészségéről, munkahelyi védelem fontosságáról és a menedzsment felelősségéről is beszél. Az autonóm vezetés, az önvezető járművek fejlesztése terén is igyekszik a Mercedes-Benz megőrizni az úttörő szerepét mind az aktív és passzív biztonság terén, mind a személygépjárművek, mind a haszongépjárművek tekintetében.

4. A Mercedes-Benz csatlakozási és mobilitási koncepciói

A Mercedes-Benz továbbra is bővíti mobilitáshoz kapcsolódó szolgáltatásainak körét mind a magán- és üzleti életben, a magán és a nyilvános használatra egyaránt. Ide tartozik például a *car2go*, a *CharterWay*, a *Bus Rapid Transit* vagy a „moovel” mobilitási platform. A Mercedes-Benz mobilitási szolgáltatásai lehetőséget adnak arra, hogy a cég ügyfelei, fogyasztói számukra optimálisan kombinálják a gépjármű használatot és a fizetési feltételeket.

A növekvő digitalizáció és összekapcsolhatóság alapján a Mercedes-Benz bővíti ügyfélorientált szolgáltatásainak körét többek között a „Mercedes me” platform révén. A másik nagy ügyfélorientált szolgáltatáscsomag a „Mercedes connect me”, ami baleset-, karbantartás- és meghibásodás-kezelést, valamint távdiagnosztikát kínál.

Ötven futballpálya nagyságú területen épült fel a korszerű német autógyár Kecskeméten

Forrás: <https://group.mercedes-benz.com/unternehmen/standorte/produktionsnetzwerk-kecskemet.html>

Az RSAI sztori

Kecskemét, egy regionális világkongresszus házigazdája

Forman Balázs¹⁰

A Nemzetközi Regionális Tudományi Társaság (*Regional Science Association International* – RSAI) 14. világkonferenciáját 2024. április 8. és 11. között rendezték meg a kecskeméti Neumann János Egyetemen. Az 1954-ben alapított RSAI a gazdasági és társadalmi változások nemzeti vagy globális folyamatainak regionális hatásai iránt érdeklődő kutatók világszervezete. Az RSAI számos különböző tudományág szakértelmére támaszkodik munkája során, ez a multidiszciplináris megközelítés elősegíti a regionális problémák kezeléséhez szükséges új elméleti meglátásokat. Ez egyre nagyobb lehetőséget biztosít az RSAI tagjai számára, hogy együttműködjenek a területi tervezőkkel és a politikai döntéshozókkal. Az RSAI négy szupranacionális csoportosulásból áll (Európa: ERSÁ; Észak-Amerika: NARSC; Csendes-óceáni térség: PRSCO; Latin-Amerika: LARSA), amelyek közül az Európai Regionális Tudományi Társaság a legnépesebb, 3500 taggal és 20 nemzeti/nyelvi szekcióval. Az ERSÁ-RSAI magyar szekciója a Magyar Regionális Tudományi Társaság (MRTT).

Az első RSAI *World Congress* 1980-ban került megrendezésre a Harvardon (Cambridge, USA). Az első három évtizedben átlagosan négyévente sikerült megszervezni, az olimpiákhoz hasonlóan (1984 Rotterdam, 1989 Jeruzsálem, 1992 Palma de Mallorca, 1996 Tokió, 2000 Lugano, 2004 Port Elizabeth, 2008 Sao Paulo, 2012 Temesvár). A 2014-es bangkoki és a 2016-os isztambuli kongresszus is elmaradt katonai puccs, illetve terrorfenyegetettség miatt. 2018-ban az indiai Goa-ban sikerült megszervezni a 12. világkonferenciát. A 2020-as marrákési konferencia a Covid-19 világjárvány miatt 2021-ben, online valósult meg, ezen már 14 szekcióelőadás hangzott el magyar előadóktól.

Az RSAI 2022 őszén pályázatot írt ki a 14. kongresszusra 2022. október 31-i határidővel. A Neumann János Egyetemen 2022. október 11-én találkoztunk először a konferencia rendezés pályázati kiírásával. Gyors döntés után az Egyetem a pályázat kidolgozása és beadása mellett döntött. A rendezésre a pályázatot megfeszített tempóban az én vezetéssel dolgoztuk ki és adtuk be. A nagyon gyorsan elkészített pályázati anyag finomítása, az RSAI vezetői részéről érkezett kérések megválaszolása után a döntésre 2023. június 29-én került sor. A kecskeméti Neumann János Egyetem került kiválasztásra. A konferencia előkészítése egyrészt Kecskeméten, illetve az RSAI vezetőivel folyamatosan on-line kommunikálva kezdődött. A 2023. évi ERSÁ kongresszuson, augusztus végén már a konferencia végleges témájáról, címéről és a kerekasztal beszélgetések témáiról, vezetőiről is sikerült megállapodni. Az együttműködést hivatalosan rögzítő megállapodást októberben írták alá az RSAI, az NJE és az MRTT vezetői Kecskeméten. A tényleges szervezési tevékenység augusztusban indult el. Rendkívül szűk idő volt ez a rendezésre, mindössze nyolc hónap. Összehasonlításképpen, a hasonló léptékű pécsi ERSÁ kongresszusra több mint három évet készülhettek a szervezők.

A konferencia Helyi Szervező Bizottságában (*Local Organising Committee* – LOC) a három társszervező, az RSAI, az NJE és az MRTT képviselői vettek részt. A LOC társelnökei, jómagam és Kárpáti József (dékán, NJE GTK). A LOC feladata volt az RSAI-val – Hans Westlund elnökkel, Andrea Caragliu ügyvezető igazgatóval és Elisabete Martins titkárságvezetővel – együttműködve megszervezni a helyszíni konferenciához kapcsolódó programokat, előkészíteni a kiadványokat, és biztosítani ezek pénzügyi hátterét. Az MRTT-t Gál Zoltán és Rácz Szilárd képviselte.

A 2024-es világkongresszusán központi témaként a Fenntartható Regionális gazdasági növekedés: Globális kihívások és új regionális fejlődési pályák /*Sustainable Regional Economic Growth: Global Challenges and New Regional Development Trajectories*/ került meghatározásra.

¹⁰ Egyetemi docens, NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ

A négynapos rendezvény a regionális tudomány valamennyi aspektusát érintette. A konferencia számokban kifejezve: 4 plenáris tömb, 3 kerekasztal (*OECD Policy Session*, *DG Regio Policy Session*, *JRC-OECD Science for Policy Session*), 3 kiállítás (*DG REGIO*, *DG JRC*, *Elsevier*), 1 *Job-market-session*, 49 szekció, minden időszámban párhuzamosan 9 teremben, közel 400 résztvevővel 50 országból. A részvétel valóban globális volt, minden kontinensről érkeztek előadók, mintegy 175 egyetem (közülük néhány a TOP 20-ból) képviseltette magát.

A konferencia szekcióülésekkel kezdődött, amelyek a legaktuálisabb és a legnagyobb érdeklődésre számot tartó kihívásokra: a mesterséges intelligencia regionális tudományban betöltött szerepére, valamint az ukrain háború hatásaira fókuszáltak. A konferencia hivatalos megnyitója és a köszöntők elhangzása után az első plenáris előadást a házigazda országot képviselő Lengyel Balázs tartotta. Ő az előadásában a regionális tudomány szorosan összekapcsolódó világára mutatott nagyon változatos példákat. A hétfői nap második plenáris előadója Sarah A. Low (*University of Illinois Urbana-Champaign, USA*) volt, aki Elkötelezettség és együttműködés: Közösségi szintű kutatások vidéki térségekben az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességért címmel tartott előadásában gyakorlati példákat hozott arra vonatkozóan, hogy a regionális tudomány mit tehet a klímaváltozással kapcsolatban.

A délutáni szekciókat az *OECD Policy session*-je nyitotta, ahol kerekasztalba szerveződött öt neves szakértő: Jae Beum Cho (*OECD elemző*), Andrea Conte (Európai Bizottság), Josefina Syssner (*Linköping University*), Anne Goujon (*IIASA*), Rudiger Ahrend (*OECD Adat és statisztika divízió*); hogy megvitassák az „okosan zsugorodás” kérdéskörét, hogyan lehet kezelni a városokban és régiókban a népességfogyást újfajta eszközökkel. A négy napba sűrített szekciók az általánosabb témáktól kezdődően a rendkívül speciális kutatási irányokat is bemutatták: a fenntartható mezőgazdaságtól, a regionális tudomány legújabb indikátorain át a kockázatmenedzsmentig. Számos új téma jelent meg a szekció előadásokon: ipar 4.0 és 5.0, ingatlanpiac, önvezető autók, boldogság a regionális tudományban, elérhetőség, klímaváltozás, élelmiszerbiztonság stb.

A második napon Eduardo Haddad (*University of Sao Paulo*, az RSAI előző elnöke) tartott plenáris előadást a katasztrófák térbeli és gazdasági hatásainak modellezéséről. A gazdasági hatások modellezése szenárió-elemzéseket is tartalmazott, így az egyes természeti katasztrófák által keltett válságok során már előre, összecszerően meghatározható helyreállítási költségekkel kalkulálhatnak a nemzetállamok. Ebben az előadásban hangzott el mindannak a szintézise, amivel ma a regionális tudománynak szembe kell néznie. A professzor egy globális szintézisben adta elő azon kérdéseket, amiknek egyes részleteit a szekció előadásokban a résztvevők megtárgyalták. Előadásában megjelent az a dichotómia, hogy egyszerre kellene a fenntarthatóság jegyében hosszú távú, stabil, az IO és a CGE modellekkel is leírható növekedési pályákat kreálni az egyes régióknak. Másrészt az előre nem látható katasztrófák kezelésére, a hozzájuk való alkalmazkodásra is fel kell készülni. A 2008-as pénzügyi válság, a Covid 19 járvány, a klímaváltozás előre nem látható szélsőségei mind előre nem látható irányból kezdik ki a gazdasági és társadalom működésének egyensúlyát. Az AI és a Big Data korában sem tudjuk, hogy mikor és hol lesz egy pusztító földrengés vagy árvíz. A kritikus infrastruktúrának, a helyi és globális értékláncoknak, a társadalomnak a korábbiaknál sokkal nagyobb szélsőségek kezelésére kell alkalmassá válniuk. A kérdés úgy is megfogalmazható, hogy a vízgazdálkodás, az energiagazdaság, a mezőgazdaság újratervezésére fókuszálunk, vagy az innovációra? A természeti erőforrásokkal való gazdálkodás is egyre inkább innováció orientált, okos megoldásokat igényel.

A kedden megrendezett kerekasztal a *DG Regio Policy Session* szervezésében valósult meg „A kohéziós politika hozzájárulása a jogi akadályok megoldásához a határokon átnyúló régiókban” c. témában. Öt szakértő véleményét ismerhettük meg: Hans Westlund (*KTH Royal Institute of Technology*) volt a levezető elnök, aki az RSAI elnöke. Ő is hangsúlyozta az együttműködés fontosságát, kiemelten a határmenti régiók számára. Slawomir Tokarski (Európai Bizottság) elmondta, hogy szerintem mit lehet tenni a határ – mint akadály – leküzdése érdekében. A kohéziós politikát egy jó eszköznek tartja a határmenti régiók társadalmi

és gazdasági felzárkóztatására. Roberta Capello (*Politecnico di Milano*) a határ menti akadályok gazdasági hatásait emelte ki, beleértve a Covid-hatásait. A Covid miatt fellépő határkorlátozások és határárak jelentős gazdasági visszaesést okoztak olyan határ régiókban, ahol a munkaerő mindennap ingázik, növelve ezen területek sérülékenységét. Ricardo Ferreira (Európai Bizottság) az akadályozó tényezők megszüntetésére kidolgozott javaslatát mutatta be, többek között a „b-megoldás” kezdeményezést, amelyről bővebben itt olvashatnak az érdeklődők: <https://www.b-solutionsproject.com/> Mit kellene még tenni – erről beszélt Philippe Voiry (*French Ambassador for Intergovernmental Commissions*) –, aki bemutatta az új uniós rendeleteket a határokon átvélő lehetőségek kiaknázására, az intézményi és projektekhez kapcsolódó megoldások megkönnyítésére.

A harmadik nap délelőtti számos szekcióelőadással nyitott, a plenáris előadást Hee-Jung Jun (*Sungkyunkwan University*) tartotta, a koreai városi lakásfejlesztésről, ingatlanpiacról. A szerdai kerekasztal az OECD-JRC Policy Session szervezésében valósult meg, és az adatokban, a kutatási, kutatói módszerekben bekövetkezett változásokról szólt. A panel elnöke Alexander Lembcke (OECD); hozzászólói: Andrea Conte (Európai Bizottság), Eva Laczka (KSH), Eduardo Haddad (*University of Sao Paulo*) és Katarzyna Kopczewska (*University of Warsaw*) voltak. A csütörtöki napra sem fogott a résztvevők lelkesedése; a délelőtti szekciókban alig lehetett ülhelyet találni. A záró plenáris előadást Özge Öner (*University of Cambridge*) tartotta, kutatási fókusz a megosztottság feltérképezése, azaz a polarizáció és az elégedetlenség mikrogeográfiája és földrajza volt.

Az RSAI vezetése, a plenáris előadók és a résztvevők visszajelzései alapján egyértelműen sikeres volt a konferencia lebonyolítása. Tekintettel a rendezés szűk időkorlátaira, a résztvevői létszámra sem lehet panasz. A 2024. január 31-i meghosszabbított határidőig 54 ország 177 egyeteméről összesen 407 absztrakt érkezett be. Sajnos ez a létszám a regisztrációs díjak befizetése után 44 ország 160 egyeteméről érkezett 310 absztraktra csökkent. A magyar kutatók közül nagyon sokan kihasználták, hogy – hála a Neumann János Egyetemen – az RSAI világkonferenciája Magyarországon lett megrendezve, és így 95 szekció előadást tarthattak. A konferenciára szerzőként, társszerzőként, előadóként regisztrált magyar résztvevők száma meghaladta a 120-t. Különösen sokan vettek részt a házigazdai szerepet betöltő Neumann János Egyetemenről. 40 regisztrált résztvevő 31 előadással. De nagyon jelentős volt a Pécsi Egyetem, a Szegedi Egyetem, a győri Széchenyi István Egyetem és a KRTK kutatóinak a részvétele is. Nagyon sok, a regionális tudományhoz korábban nem kapcsolódott hazai kutatót is sikerült bevonni a konferencia munkájába.

Ez a konferencia tovább erősítette a magyar regionális tudományi közösség pozícióját a nemzetközi tudományos életben. A Kecskeméten rendezett konferencia betetőzése volt az MRTT által az elmúlt 10 évben szervezett nemzetközi konferenciák sorozatának. 2019-ben Sopronban közép-európai (CERS) konferenciát, majd 2022-ben Pécsen európai (ERSA) kongresszust, végül pedig 2024-ben Kecskeméten (RSAI) világkongresszust szerveztünk az MRTT, mint magyar szakmai partner részvételével. Ezzel Kecskemét, mint fiatal egyetemváros, feliratkozott a regionális tudományok világtérképére is.

Kecskemét és a Fudan

Tózsá István¹¹

„Nem írok önnek esszét! Használja az eszét!”

YICGG 2024¹² Ifjúsági innovációs verseny a mesterséges intelligencia kormányzati szerepéről a világban¹³

Amikor először próbáltam ki az egyik mesterséges intelligencia – MI – programot, melyhez hasonlókat a hallgatók akkor már elkezdtek használni beadandók, vizsgatételek és szakdolgozatok készítéséhez, jónéhány kérdést feltettem neki. Először környezetgazdasági és földrajzi jellegű kérdéseket, amelyekre a rendszer kifogástalannak tűnő válaszokat adott. Majd azt kértem, hogy „írjon nekem egy esszét a magyarországi elektronikus kormányzat fejlődéséről”. Erre érkezett a címben feltüntetett ominózus reakció (*I don't write you an essay. Use your brain!*), amely elgondolkodtatott; holott már ott tartottam, hogy a pedagógustüntetések egyik – jelvényeken is látható – gyakori kérdésére, hogy „ki fog tanítani?” azt a választ adtam volna, hogy „a mesterséges intelligencia”.

Lassan negyedszázados felsőoktatási vezetői gyakorlatom során, összesen négy egyetemen konzulensként és bírálóként több mint kétszáz BA szakdolgozatot, illetve MA diplomamunkát; PhD opponensként, illetve témavezetőként pedig több tucat doktori értekezést kellett elolvasnom és véleményeznem. Amikor a kínai Fudan Egyetem Budapesten megnyitandó campusáról felröppentek az első hírek, a médiában túlnyomórészt ezt több szempontból is elítélő vélemények jelentek meg. Ezért 2019-ben – akkor még a Corvinus Egyetemen – kíváncsiságból elvállaltam egy, a Fudanon végzős magyar hallgató diplomamunkájának bírálatát. Két – kínai – konzulense is volt, és bármilyen irányú részrehajlás nélkül meg kellett, hogy állapítsam, hogy a dolgozat – sajnos – messze felette állt a hazai MA hallgatók teljesítményszintjének; egy 45 oldalba sűrített doktori disszertációnak felelt meg.

Ezek után, 2024-ben, amikor néhány kínai, valamint egy-egy kazah, német, szerb, román, makaói és francia egyetemi oktató mellett engem is beválasztottak a Fudan évente – ezúttal Budapesten a Magyar Nemzeti Bank támogatásával – megrendezett „világifjúsági” innovációs tanulmányi verseny döntőjének a zsűrijébe, kíváncsian vártam, hogyan teljesít a különféle egyetemi világrangsorokban 2023-ban a 39.¹⁴, a 44.¹⁵, az 56.¹⁶ és a 85.¹⁷ helyen álló Fudan Egyetemre a világ 30 országából érkezett, összesen 70 hallgató. Mivel idén a MI volt a tanulmányi verseny központi témája, az is érdekelt, hogy a világ minden részéről érkező, és ez iránt érdeklődő fiatalok hogyan látják az emberi és a gépi értelem konvergenciáját? Hiszen a verseny célkitűzései között az is szerepelt, hogy a hallgatók együttesen szerkesszenek egy állásfoglalást a világ egyetemi fiatalsága nevében a MI alkalmazások egységes globális szabályozásának tartalmáról. Az élet minden területén átveszi az irányítást a MI? Hogyan lehet összeegyeztetni a mindentudást az emberi kreativitással? Hogyan lehet ezt megfogalmazni? Vajon segít-e ebben a MI? ... Ír a hallgatóknak esszét? Vagy használják az eszüket?

¹¹ A Neumann János Egyetem Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ vezetője.

¹² Az írás műfaja: szubjektív beszámoló egy 2024. július 22-26 között Budapesten megrendezett egyetemi világverseny, a YICGG döntőjéről.

¹³ YICGG Youth Innovation Competition on Global AI Governance

¹⁴ QS = a Quacquarelli Symonds nevű oktatási cég World University Ranking-je, sorrendje.

¹⁵ THE = a Times Higher Education World University Ranking.

¹⁶ ARWU = az Academic Ranking of World Universities, más néven a „Sanghaji rangsor”.

¹⁷ USNWR = a U.S News & World Report-nak a Best Global Universities (világ legjobb egyetemeinek) rangsora.

Ki MI-t Tud?

Az utóbbi pár évben robbanásszerű fejlődésben lévő MI világméretű szabályozása egyre sürgetőbb feladat. Egy egyetem – legyen az amerikai, vagy kínai – erre vonatkozó kísérlete, amikor a világ minden tájáról igyekszik hallgatókat ebbe bevonni és őket ebben érdekeltté tenni, politikai és ideológiai állásfoglalástól mentesen – dicséretes.

A kínai Fudan egyetemi világversenyének döntőjébe 2024-ben, MI témában bejutott hallgatók nemzetiség szerinti földrajzi eloszlása (fent) és létszámuk (lent). Saját szerkesztés.

[illegible]

*Az ötnapos YICGG (Ifjúsági Innovációs Kormányzati Világverseny) döntőjének megnyitója Budapesten, a Magyar Nemzeti Bankban
(Fotó: YICGG)*

Az eredetileg több mint 200 résztvevővel indult verseny döntőjében kilenc csapat 70 tagja mérte össze tudását a mesterséges intelligencia és a társadalom viszonyának nagy témakörében – a humanitás és a fenntarthatóság szempontjaira helyezve a hangsúlyt. A csoportok az első napon egy-egy képviselőjük tolmácsolásában a kutatási témáik rövid bemutatásával kezdtek. A későbbiekben Kecskeméten, az egyik magyar társszervező¹⁸ Neumann János Egyetemen a nemzetközi zsűri professzoraival tartottak csoportos konzultációkat, melyeken egyrészt a kutatási témájukkal kapcsolatban kaptak közvetlen – láthatóan és hallhatóan nem a MI által generált – visszajelzéseket, véleményeket, amelyeket közösen vitattak meg; másrészt csoportonként, minden zsűritaggal szintén külön-külön megbeszélést folytatva, részt vettek egy, a MI szabályozására vonatkozó ajánlás (*We Youth Common Agenda*) kidolgozásában. Az utolsó napon került sor a csoportok kutatási témáinak nyilvános bemutatására, majd a verseny záróakkordjaként a fiatalok – és nem a MI – által, a zsűritagok moderálásával közösen kidolgozott ajánlást ismertették.

A csoportok témái tükrözik a MI alkalmazás és szabályozás világszerte aktuális kérdéseit.

Az **1. csoport**ban két vietnámi, valamint egy-egy maláj, nepáli, magyar, bangladesi, kambodzsai és kazah hallgató dolgozott. Az általuk kidolgozott koncepció a közegészségügyben, az **egészségügyi** igazgatásban lesz alkalmazható, amikor – elsősorban az időskorú népességben – a folyamatos éjszakai testhőmérséklet és szívverés ellenőrzés adatait az egészségügyi nyilvántartásban szereplő kórtörténeti adatokkal veti össze az MI és bármilyen rendellenességre vonatkozó megállapítását, véleményét, gyanúját jelzi az érintettek felé.

¹⁸ A Neumann János Egyetem mellett a másik magyar társszervező a Budapesti Metropolitán Egyetem volt.

A **2. csoportot** egy-egy indonéz, mongol, indiai, japán, német, kelet-timori, kínai és argentin hallgató alkotta. Nagyon aktuális témájuk a ChatGPT¹⁹ oktatási célú alkalmazását és szabályozását érinti. Az általuk kidolgozott **ChatGPT Tanár** nem direkt válaszokat ad, hanem próbálja gondolkodásra készíteni a diákokat úgy, hogy maguk jöjjenek rá a helyes válaszra. Egy-egy témában szakirodalmat, videókat ajánl, gyakorlati példákat hoz fel, megoldandó feladatokat és oktatási tervet ajánl, továbbá segítséget nyújt a plagizálás elkerüléséhez. Ez az „igazi” MI tanár megérti a diákok feladatait, ellátja őket a megoldáshoz szükséges forrásokkal és eszközökkel, segíti őket a tanulás folyamatában, visszajelzést ad – és vár. *Story-telling*-gel, érdekes történetekkel inspirálja a diákokat az adott téma iránti érdeklődés fenntartásában ... Aki mélyebben belegondol a MI oktatási küldetésébe és lehetőségeibe, rájön, hogy az önvezető autók és a hagyományos autóvezetés konfrontációjához hasonlóan hogyan és mennyiben veszélyezteti a fejlődésnek ez az útja az utóbbi évszázadokban kialakult, hagyományos, a tanári tekintélyelvűségen alapuló *ex cathedra* oktatási gyakorlatot ... „Ki fog tanítani?”

A **3. csoportot** két kínai, valamint egy-egy angol, német, kazah, spanyol, pakisztáni és orosz hallgató alkotta. Témájuk a „**greenwashing**”, vagyis a zöldre mosás, napjaink gyakorlata, amely a cégek esetlegesen káros, szennyező termékeit, szolgáltatásait környezetbarátnak próbálja feltüntetni. Ez számos etikai, szándékos és nem szándékos fogyasztói félrevezetési gyakorlatot, klímaváltozási és fenntarthatósági problémát vet fel. A hallgatók által javasolt „Fenntarthatósági MI Ügynök” a nagy nyelvi modellezésen alapul, amikor a MI hatalmas szövegbázisokat elemez a cégek működési eredményeinek, a környezetvédelmi előírások, valamint a környezeti mérési adatbázisok összevetésével. Ilyesmire a hagyományos, ágazati információs rendszerek nem képesek. Ez az „Ügynök” asszisztens is – amennyiben a cégek jelentéseit értelmezi környezeti fenntarthatósági szempontból. Feltáró munkát is végez – amennyiben azonosítja a vélhetően hamis reklámokat és fogyasztói tájékoztatásokat. Végül szabályozási feladatot is ellát – amennyiben a kormányzatnak, illetve szakpolitikának előrejelzéseket ad a „zöldmosásokra” vonatkoztatva.

A **4. csoportot** egy-egy argentin, spanyol, szerb, japán, új-zélandi, kazah, kínai és román hallgató képviselte. A fenntarthatóság egyik alapvető kérdése a **Scope 3**,²⁰ vagyis az üvegházhatáshoz hozzájáruló gépjármű gázkibocsátás különféle – a teljes termelési, ellátási, fogyasztási értéklánc minden állomását figyelembe vevő – mérése. A hallgatók által kidolgozott javaslat egy MI auditáló és egy MI szakpolitikai rendszer bevezetését célozza, amellyel a jelenlegi széttagolt és esetleges gyakorlatnál sokkal hatékonyabban lehetne kezelni a közlekedési gázemissziót. A rendszer óriási kapacitásigényét, amely magába foglalja a közlekedési szennyezést befolyásoló szélviszonyokat, a csapadékot, hőmérsékletet, légnyomást, a gépjármű motorjának emisszióját és a jármű forgalomba töltött idejét – csak a MI segítségével lehet megoldani. Ezzel elkerülhetővé válnának olyan botrányok, mint a 2025-ös „Dieselgate”.

Az **5. csoportban** egy-egy japán, indonéz, dán, magyar, nepáli, német és dél-koreai hallgató dolgozott együtt. A csoport kutatási területe a MI és a fenntartható **személyes adatok védelme**. A meglévő EU-s szabályozáson messze túlmutatva az egész világra kiterjedő alkalmazást vázolnak fel egy „Személyre Szabott Adatvédelmi Asszisztens” MI alkalmazás formájában. Ez a beérkező „sütiket” (*cookies*) a felhasználó szokásainak és preferenciáinak megfelelően engedi be, vagy tiltja le. Ajánlásokat tesz a felhasználónak az egyes „sütik” befogadásával kapcsolatban, valamint jelentést készít az általa végzett „süti” menedzsment eredményeiről. Egy ilyen alkalmazás különösen időszerű a fenntartható internethasználat okán.

¹⁹ *Generative Pre-trained Transformer* = olyan szöveggenerátor, amely nagy mennyiségű internetes szöveges adatbázisokból tanul; ezért képes a nyelvi minták és összefüggések felismerésére, melynek következményeként releváns és értelmes válaszokat ad a felhasználó kérdéseire.

²⁰ *Scope 3* = a termelési értéklánc során kibocsátott direkt és indirekt gépjármű-gázok három nagy hatásterületre történő csoportosítása.

A **6. csoportot** két kínai, valamint egy-egy vietnámi, indonéz, nepáli, magyar, kambodzsai és svéd hallgató alkotta. A csoport által kidolgozott alkalmazás olyan MI alapú oktatási és asszisztensi funkciókat tartalmaz, amely segít a **digitális gazdaságban** versenyhátránnyal induló **kis- és középvállalkozásokat** a fejlődő országokban a felzárkózásban. Meglátásom szerint a MI legérdekesebb szerepe ebben az elsődlegesen oktatási, képzési célú alkalmazásban, hogy földrajzilag a felhasználó kultúrájához igazítja a tartalmat, a példákat, az alkalmazási módszereket.

A **7. csoportban** három kínai, valamint egy-egy szlovák, nigériai, román, orosz és nepáli hallgató dolgozott együtt. Témájuk a MI alkalmazása volt a **földrengések előrejelzésében**. Ennek során a rendelkezésre álló szeizmikus, geofizikai, tektonikai és műholdas adatok integrációját **gépi tanulási módszerrel** dolgoznák fel az előrejelzések tökéletesítése érdekében. Erre a csoportra jómagam – mint a zsűriben az egyetlen geográfus –, külön büszke voltam, hogy tartalmi tanácsokat is adhattam. A földrengéseknél ugyanis gyakori, hogy egyes házak összedőlnek, mások épen maradnak, amiért a hatóságok általában az építészeket okolják, holott köztudott, hogy a földrengéshullámok interferálnak; hol erősítve, hol kioltva egymást. Az egymást erősítő illetve kioltó földrengéshullámok felszíni megjelenése az epicentrum mélysége és a rengés intenzitása ismeretében a MI gépi tanulással kiszámítható, illetve modellezhető lenne, ha a városok alatti – az interferálást okozó, eltérő sűrűségű – közetrétegek is szerepelnének az adatbázisban.

A **8. csoportot** két kínai, valamint egy-egy amerikai (USA), szerb, szingapúri, kazah és német hallgató képviselte. Ők az „**Emberi Értékek** Nemzetközi Bankjának” létrehozását javasolták. Mivel a MI még nem rendelkezik olyan világméretű szabályozással, amely a sokszínű, változatos nemzeti normákra egyaránt tekintettel van, szükségesnek látják egy ezt kiszolgáló adatbázis létrehozását. Ez alapján lehetne értékelni és tanúsítvánnyal ellátni a különféle MI rendszereket. Ezek ilyen irányú szabályozása elengedhetetlen az intelligens rendszerek és az ember kapcsolatának rohamos fejlődése és terjedése idején. A bank ezen túl nemzetközi kutatási és érdekképviselési fórumként is szolgálna a MI rendszerek kormányzati szintű kezelésében. A bank adatbázisának létrehozásához és működtetéséhez – szerintem a legadekvátabb módon – az emberi visszajelzéseken alapuló gépi tanulási módszert (*Reinforcement Learning from Human Feedback*) használnák fel.

A **9. csoportban** egy-egy nigériai, indonéz, bangladesi dél-koreai, szerb, kambodzsai, kazah és lengyel hallgató szerepelt. Az ő ajánlásuk egy olyan valós idejű MI alkalmazás kiépítését célozza, amely a **sze-mélyi adatvédelmet, adatbiztonságot** szolgálja. Ez illeszkedik az ENSZ SDG²¹ 9. és 16. pontjához. Egy kiterjedt, MI által vezérelt adatgyűjtési és nyelvi feldolgozási (NLP²²) fázist követően a tárgyban a neten fellelhető szövegek klaszterezése, értelemszerű csoportosítása után az alkalmazás képes az egyéni felhasználóknak adatvédelmi figyelmeztetéseket küldeni valós idejű veszélyekről, valamint a trendek megállapítása és azonosítása után az adatvédelmi hatóságoknak is képes tanácsot adni, amit a rendszer neve, AIVA (*Artificial Intelligence Vanguard Advisor*, azaz MI Tanácsadó Előőr) is tükröz.

A kilenc vizsgamunka fenti rövid ismertetése sejteti, hogy mind a kilenc nemzetközi csoport izgalmas, hasznos és időszerű kérdéseket dolgozott fel – igen magas színvonalon, amennyiben – és azt kell, hogy mondjam, sajnos – az általam két évtized alatt megismert magyar mesterszakos teljesítmények színvonalához hasonlítom. Bármely nemzetközi tudományos fórumon, konferencián is megállták volna a helyüket akadémiai környezetben is. Mivel a végső prezentációjuk és a témájukat összefoglaló rövid megvalósíthatósági tanulmányok a zsűritagok előtt, esetenként az ő részvételükkel öltöttek formát, bátran kijelenthető, hogy nem a MI dolgozott a hallgatók helyett. Sokkal inkább, a hallgatók egyengették a MI fejlődésének útját!

²¹ Sustainable Development Goals = Fenntartható Fejlődési Célok ENSZ program

²² Natural Language Processing = a MI szövegelemző és feldolgozó funkciója

Hogy ez az „egyengetés” pedig formát is öltön, a verseny zárásaként a kilenc csoport és a zsűritag tanárok aktív részvételével a globális egyetemi fiatalság nevében megfogalmazásra került egy ajánlás, a **We Youth Common Agenda**, amely rendszerezi a MI és a társadalom kapcsolatában a MI fenntartható, biztonságos fejlődésének legfontosabb feltételeit – ahogy az egyetemisták látják.

A csoportok mindegyike a MI-nak az alábbi témákban megfogalmazott szerepéhez tett ajánlásokat, kiegészítéseket, módosításokat:

1.1. Közszolgáltatás	1.2. Gazdasági fejlődés	1.3. Tudományos kutatás
Közbiztonságban	Okos gyártási folyamatokban	Interdiszciplinaritás, innováció
Ügyintézésben	Piaci igények előrejelzésében	Okos kutatólaborok
Közlekedésben	Pénzügyi kockázatmenedzsment	Személyre szabott oktatás
Egészségügyben	Ellátási lánc optimalizációjában	

2.1. Kormányzás	2.2. A MI jogi szabályozása	2.3. A MI alkalmazása
Gyors ügyintézés	Emberi jogok védelme	Jó célokra
Szabályozás	Törvényhozási alapelvek	Etikusan
Kockázatkezelés	Többszintű kormányzás	Diszkrimináció mentesen
		Békés célokra

3.1. A MI tehetség	3.2. Számítástechnika	3.3. Globális MI kormányzás
Támogatás	MI fenntartható növekedése	Globális egyezmények
Egyetem és cégek	Kutatás-fejlesztés segítése	Átláthatóság
MI oktatás	Zöld átmenet segítése	Ipar és önszabályozás
MI világforum		

Az Agenda értelmezése és minden csoport által minden egyes témában a zsűritagok moderálásával²³ történő kiegészítése biztosította azt, hogy a nemzetközi hallgatói csapat teljeskörű rálátást nyert a MI alkalmazási területekre, valamint a MI globális fejlődésének trendjeire, az azokkal kapcsolatos nyitott kérdésekre és aggályokra egyaránt. Ezzel nem csak a csoportok által kidolgozott speciális témákban, hanem a MI alkalmazás globális kérdéskörében is bizonyos szakértelemre tettek szert.

Összességében elmondható, hogy a Fudan Egyetemnek ez a rendezvénye globálisan a legmagasabb szinten követendő példa kell – kellene –, hogy legyen. Egy népes nemzetközi egyetemi hallgatói csoport – miközben tudományosan tartalmas, időszerű, hasznos kérdést jár körül konkrét megoldásokat felmutatva – egy héten keresztül változatos, színes kulturális estek és programok, egyetemi MI „üzemeltatások”, csapatépítési és versengési események révén összeszokik és egy valódi nemzetközi közösséget alkot. Ez – véleményem szerint – korunk legmagasabb szintű egyetemi képzését jelenti és feltételezi.

Éppen ezért számomra érthetetlen, amikor valahol az ellen tüntetnek egyetemisták, hogy egy olyan egyetem, amely – kapcsolataira, hírnevére, a világranglistákon elfoglalt előkelő helyezéseire való tekintettel – képes ilyen magas színvonalú képzést nyújtani és ilyen magas színvonalú eseményeket rendezni, megjelenjen valahol, bárhol a világon. Véleményem szerint az ilyen tüntetéseknek egy ilyen egyetem megjelenéséért – és nem ellene – kellene megtörténniük, ha a hallgatók érdekeit nézzük; azt, hogy a világon mindenütt versenyképes, magas presztízsű diplomával és az ehhez megkövetelt nagyon magas szintű tudással, készséggel rendelkezzenek; és hogy mindez az által, hogy egy ilyen egyetem „házhoz jön”

²³ Jómagam az 1.1. témát vitattam meg és moderáltam mind a kilenc csoporttal. Feltehetőleg az elektronikus közigazgatási tartalomfejlesztésekben végzett kutatói, publikációs és oktatói múltam miatt rendeltek ehhez a témához, amelyben többek között a virtuális ügyintéző is szóba került.

könnyebben elérhetővé váljon számukra. Amikor egy országban az egyetemi hallgatók saját érdekük ellen tüntetnek, az feltehetően politikai, ideológiai érdeket szolgál. Amennyiben, a napi politikát egy országban nem zárják ki a felsőoktatásból, az olyan folyamatokat erősít fel, hogy például majd a kórházakban is politikai szimpátiájuk szerint osztályozzák a betegeket...

O sancta simplicitas²⁴!

Nem tehetek róla, de amikor az általam nagyon tisztelt, a digitális világban nálam sokkal jobban tájékozódó egyetemista hallgatók egy olyan egyetem, mint a Fudan, Magyarországra érkezése ellen tüntetnek, csak mert szerintük ez az éppen regnáló kormány akarata; nekem erről Husz János középkori szállóigéje jut eszembe. Aki, mikor már a máglyán állt, arra figyelt fel, hogy néhány szegény öregasszony – azok közül, akik érdekében ő az életét áldozni készült – buzgón hordja a fát a máglyája alá. Ekkor mondta a halhatatlan szavakat: Ó, szent együgyűség!

És végül egy kép, ahogy 1415. július 6-án, a Bodén-tó partján, Konstanz városánál a szegény öregasszonyok hordják a fát az értük – is – életét áldozó Husz János máglyájához.

A fenti képet – stílusosan – a MI (<https://magicstudio.com/ai-art-generator/>) készítette kérésemre, bár a szabályozásoknak köszönhetően – bárki kipróbálhatja, hogy – nem volt könnyű rávenni erre ... Ahogy a hallgatóknak is meg kell dolgozniuk a MI-val, amikor esszét akarnak vele írni. ☺

A fenti beszámoló és vélemény tükrében, akit érdekel, eldöntheti magában, hogy a kecskeméti Neumann János Egyetem vajon helyesen járt-e el, amikor a kínai Fudan Egyetem magyarországi partnereként vett részt a YICGG mesterséges intelligencia témájában rendezett világverseny 2024. évi döntőjének megszervezésében.

²⁴ Szent együgyűség! Egyszerűség, ártatlanság; angolul: *Holy Innocence!* = often used ironically in reference to another's naïveté. (A Merriam Webster Dictionary szerint gyakran használatos ironikusan mások naivitására utalva.)

„Kecskemét is kiállítja nyalka verbunkját” Kodály Zoltán és Kecskemét²⁵

Hírös Hét

„Mindig kecskemétinek éreztem magam” – így vallott szülővárosáról Kodály Zoltán, a világhírű zeneszerző, zenepedagógus, Kecskemét város híres szülőtte. Kecskeméti identitásának számtalanszor tanúbizonyságát is tette. Az 1934-es évben például Kecskemét város úgy döntött, hogy „Hírös Hét” néven fesztivált szervez, hogy ismertségre és némi bevételre tegyen szert. Kodály több kórusművet is komponált a Városi Dalárda számára, ezzel országos kulturális jelentőségű eseménnyé avatta a rendezvényt, amely tömérdek látogatót vonzott, hatalmas sikert aratott. A Hírös Hét a mai napig Kecskemét egyik legnagyobb nyári fesztiválja.

Kodály Zoltán szülőházának emléktáblája – Vasútpark

Ma már sajnos nem áll az az épület, ahol Kodály Zoltán született. A Vasútállomás épületének falán emléktábla őrzi emlékét.

Kecskeméti Városháza Látogatóközpont – 6-7. terem – Kecskemét és Kodály Zoltán

A két teremben Kodály életművével és zenepedagógiai munkásságával ismerkedhet meg a látogató. A városháza harangjait imitáló maketten pedig a Kecskemét is kiállítja kezdetű népdal harangjáték változatát is meghallgathatja, akárcsak a főtér járókelői, amikor élőben szólaltatják meg a harangok Kodály Zoltán és más zeneszerzők híres műveit.

Leskowsky Hangszergyűjtemény

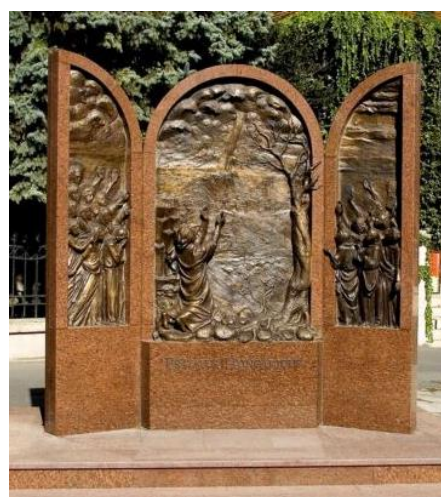
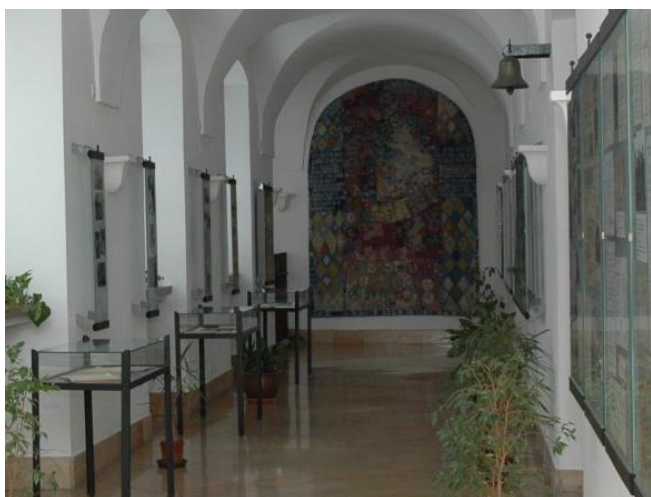
Egyedülálló élményt nyújt a Leskowsky Hangszergyűjtemény, amely az ország egyetlen látogatható hangszergyűjteménye. A több mint kétezer darabot számláló kollekción a klasszikus, népi- és kísérleti hangszereket mutatja be a középkortól napjainkig. Öt kontinens húros, fúvós és ütőhangszerei szólalnak meg a látogató kezében. Minden látogató számára biztosított a szakértő, személyes tárlatvezetés magyar

²⁵ A fejezet forrása: <https://kecskemét.hu/turizmus/varosi-setak/kodaly-zoltan-nyomaban>

és angol nyelven. A csoportok szórakoztató, zenés előadások és interaktív foglalkozások keretén belül megismerhetik a magyar népi hangszerek világát, valamint távoli kultúrák különleges hangszereit, hangkeltő eszközeit. Minden hétfőgőn családi programokkal várják a látogatókat. Diákcsoportok számára tematikus foglalkozások, rendhagyó tanórák kérhetők a Hangszergyűjteményben. A látogatók átélhetik a hangok születésének élményét!

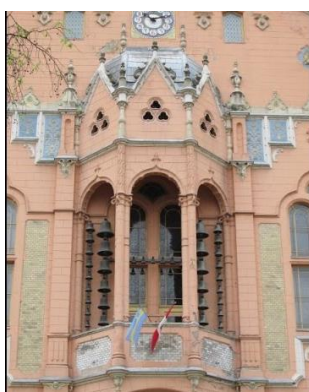
Kodály Intézet

A Szent Miklós templomhoz, avagy a barátok templomához a ferencesek 1700-1736 között építették puritán rendházukat barokk stílusban. Az épület 1975-ben történt átépítése óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Intézetének ad otthont, ahová a világ számos pontjáról érkeznek hallgatók. Az intézmény fő küldetése Kodály zenepedagógiai módszereinek oktatása és továbbfejlesztése.

Psalmus Hungaricus

A Református templom Kodály Intézet felőli oldalán található gótikus táblaoltárokra emlékeztető Psalmus Hungaricus alkotást 2007-ben – világszerte ismert fia – Kodály Zoltán születésének 125. évfordulóján állíttatta Kecskemét városa. A vörös márvány alapra helyezett középső bronztábla a fohászoló prófétát, a két oldaltábla pedig a népet és a kórust egyaránt szimbolizáló tömeget ábrázolja. Szemők Zsuzsanna szobrászművész alkotása egyben a Psalmus Hungaricus alapjául szolgáló Magyar Zsoltár szerzője, Kecskeméti Végh Mihály előtt is tiszteleg.

Városháza harangjáték

Az épület homlokzatának közepén elhelyezkedő harangjátékot 1982-ben, Kodály Zoltán születésének 100. évfordulójára rendelte meg az akkori városvezetés. A harangjáték 1983 óta minden nappali órában megszólal az alábbi dallamokkal és időpontokban:

Városháza harangjáték

Az épület homlokzatának közepén elhelyezkedő harangjátékot 1982-ben, Kodály Zoltán születésének 100. évfordulójára rendelte meg az akkori városvezetés. A harangjáték 1983 óta minden nappali órában megszólal az alábbi dallamokkal és időpontokban:

7:00, 8:00, 9:00, 10:00, 11:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00, 19:00 Kecskemét is kiállítja (népdal): https://kecskemethu/uploads/harangjatek_01.mp3 	12:05 Kodály Zoltán: Hány János szvit – Bécsi harangjáték: https://kecskemethu/uploads/harangjatek_02.mp3
	Kodály Zoltán: Hány János szvit – Intermezzo: https://kecskemethu/uploads/harangjatek_03.mp3
	Erkel Ferenc: Hunyadi László – Palotás: https://kecskemethu/uploads/harangjatek_04.mp3
18:00 Georg Friedrich Händel: Vízizene: https://kecskemethu/uploads/harangjatek_05.mp3 	20:00 Lement a nap a maga járásán (népdal): https://kecskemethu/uploads/harangjatek_08.mp3
Ludwig van Beethoven: IX. szimfónia, IV. tétel – Örömda: https://kecskemethu/uploads/harangjatek_06.mp3 	Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok (népdal): https://kecskemethu/uploads/harangjatek_09.mp3
Wolfgang Amadeus Mozart: A varázsfuvola: https://kecskemethu/uploads/harangjatek_07.mp3 	Erdő mellett estvéledtem (népdal): https://kecskemethu/uploads/harangjatek_10.mp3

Emléktábla az első magyar zenei általános iskola emlékére

Kodály sugalmazására 1950-ben Kecskeméten alapították Magyarország első ének-zenei általános iskoláját, amelyről a mester ezt mondta: „Ez az iskola valaha Kecskemét dicsősége lesz”, s később pénzügyi felajánlást is tett, hogy méltó épületbe kerülhessen. A kiváló intézmény 1967 óta Kodály Zoltán nevét viseli. Az iskola ma a szépen felújított Ferencz József laktanya épületben működik, méltóképpen őrizve a kodályi örökséget. Az első iskolaépület helyén álló ház falán (Erkel utca 9.) emléktábla áll.

Kővár nélkül a magyar nemzet védelmében; Kecskemét és a hazai védelmi ipar Csuhaj V. Imre²⁶

„Kecskemét is kiállítja nyalka verbunkját...” szól az ismert népdal több mint háromszáz év óta. Ezen időszakban Kecskemét számos esetben bizonyította, hogy polgárai a város lakossága mindenkor kész az ország védelmére. Így volt ez Kossuth Lajos hívó szavára, így volt a jelentős vérvesztéssel járó két világháborúban és így van ez napjainkban is, amikor a hazánk légtérvédelmét ellátó 101. Szentgyörgyi Dezső repülődandár gépei szállnak fel a repülőtérről.

Kecskemét Egyeteme – az egykori GAMF képzési hagyományaira építve – 2021-től az országban egyedülálló képzési profillal lépett színre, elindítva a Fegyvertervező és gyártó gépészmérnöki szakirányt. E képzés jelentőségét és perspektíváját adja egyfelől a Magyar Honvédség napjainkban zajló soha nem látott mértékű modernizálása, másrészt az önálló magyar védelmi ipar újraépítése. Amíg a gépészmérnök hallgatók eddig döntően a gép- és járműipar területén helyezkedhettek el, addig ez a jövőkép jelentősen kiszélesedett, állásba léphetnek egy magyarországi telepítésű modern hadiipari üzemnél éppúgy, mint a XXI. század legkorszerűbb fegyvereivel felszerelt Magyar Honvédségnél. Fontos, hogy az Egyetem az önálló szellemi produktum lehetőségét és hasznosítását is kínálja hallgatóinak, továbbá támogatja a szakmai együttműködést a térség védelemiparhoz közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó korszerű gyártó és fejlesztő vállalkozásaival. Már tervben van a továbblépés iránya is, amely az Egyetem kiváló műszaki és informatikai felkészültségét hasznosíthatja a védelmi ipar területén (mesterséges intelligencia, anyagtudományok, intelligens járművek stb.).

Zrínyi Miklósról, a költőre utaló parafrázissal élve: nem a falak ereje és nem a hadak sokasága, hanem a beléjük helyezett bizalom, a technika, a tudás és a tehetség a nemzet védelmének szilárd alapja.

*Mesterséges intelligencia alapú alkalmazás a harcászat területén
NJE, Mesterséges Intelligencia Tudásközpont*

²⁶ A Neumann János Egyetem munkatársa

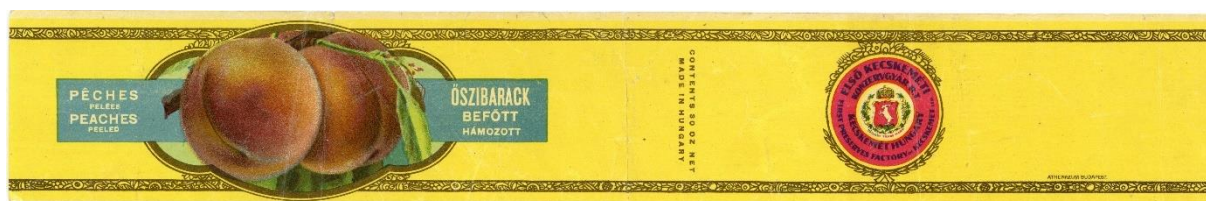
A kecskeméti barack Gyenesei József²⁷

A helyi gyümölcsstermesztés sok évszázadra visszanyúló múltjáról a levéltárban őrzött írott emlékek tanúszkodnak. Legrégibb feljegyzéseink szerint a város vezetői rendszeresen küldtek gyümölcsöket ajándékként Budára a török basák és bégek számára, ezzel is igyekezve biztosítani a település békéjét. Ezek a gyümölcsök jelentős hírnévnek örvendtek, amit bizonyít az is, hogy a 18. század elején a belga királyi udvar kecskeméti gyümölcsfákat szerzett be Grassalkovich Antal herceg közvetítésével, sőt maga a herceg is kecskeméti csemetéket ültetett gödöllői kertjébe. A város főbírója Csányi János a várost sűrű erdőségként körbevevő gyümölcsösök kapcsán pedig ezt írta 1840-ben: „...a homok melyet korábban a természet átkának gondoltunk, e részben is megmutatta, hogy ügyes szorgalom által többféle szükségletünk kielégítésére alkalmas, mint az agyagföld...”. A testamentumokban a gyümölcsösök ekkor már komoly vagyonelemként jelentek meg.

A gyümölcsstermesztés további térnyerését a fokozatosan bővülő értékesítési lehetőségek teremtették meg a reformkorban, igazi virágkora azonban a vasút 1853-as megérkezésével vette kezdetét, amit jelez, hogy a belföldi, elsősorban pesti piac mellett, Berlin, Bécs és Szentpétervár irányában is egyre növekvő export bonyolódott le. Ennek nagyságrendjét jól érzékelteti, hogy 1910-ben az ország összes gyümölcskivitelenek negyedét a hírhős város adta, 1914-ben pedig naponta 400 barackkal megrakott vasút kocsit hagyta el a kecskeméti állomást. Beszédesebb adat az is, hogy a kiegyezés évében a bőséges kajszibarack termés 300 000 forint jövedelmet biztosított a kecskemétieknek. Kada Elek polgármester, a gyümölcsstermesztés egzisztenciális jelentőségét megértve, minden alkalmat megragadott, hogy az országos és a külföldi sajtóban népszerűsítse a helyi szőlő- és gyümölcskultúrát, ennek köszönhetően sikerült az addig elért gazdasági teljesítményt tovább fokozni.

A gyümölcserés időszakában a kereskedelem ikonikus színhelye az évről évre növekvő barackpiac volt, amely valamivel éjfél után vette kezdetét, s mire eljött a hajnal, szinte minden termés gazdára talált. Az árubeségével magával ragadó helynek a város polgármesterei gyakori látogatói voltak, időnként azonban a budapesti miniszterek, a két világháború közti időszakban pedig már a turisták is csodájára jártak.

A gyümölcsnek, köztük a baracknak meghatározó szerepe volt a helyi feldolgozóipar kibontakozásában is, amely 1901-ben az Első Kecskeméti Konzervgyár Rt. létrehozásával kezdődött, majd a Platter János 1921-ben elindított gyárával folytatódott.

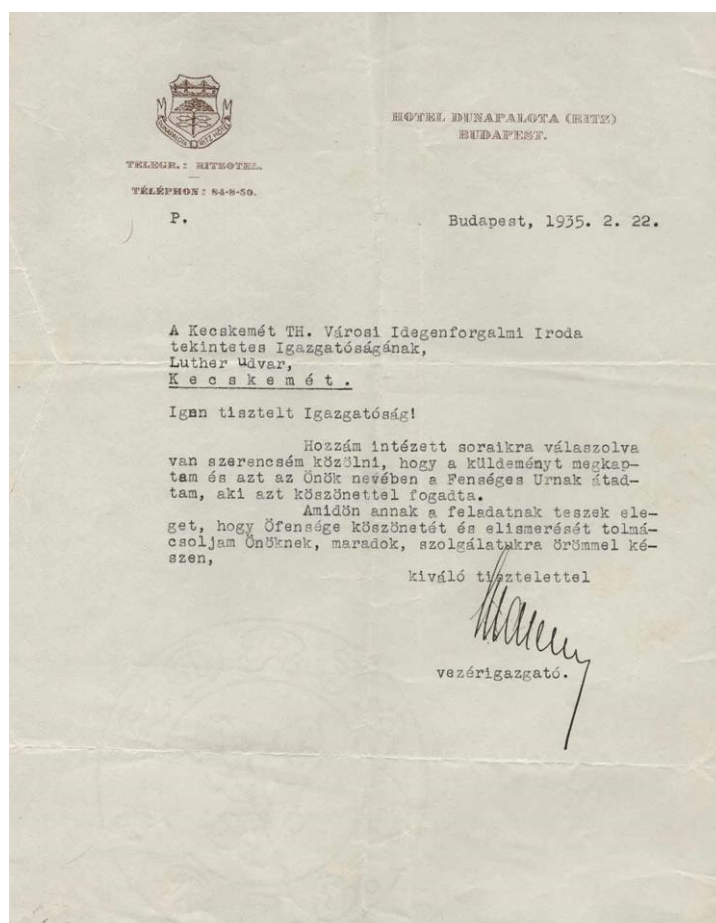

Az Első Kecskeméti Konzervgyár üzemében készült barackbefőtt címkéje

Az 1890-es esztendőben, soha nem látott mennyiségű barack termett Kecskeméten, amelynek következtében a termés szinte eladhatatlan volt, a város kocsmárosai kapva az alkalmon hektó számra főzték a barackpálinkát az olcsón felvásárolt alapanyagból. Az említett párlat előállítására üzemszerűvé viszont csak a város központi szeszfőzdéjének 1917-es felállításától datálható. Az itt készülő kecskeméti barackpálinka nemzetközi hírnevének kezdetét az angol trónörökös Edward walesi herceg, a későbbi VIII. Edward

²⁷ Igazgató, főlevéltáros, Magyar Nemzeti levéltár, Bács-Kiskun Vármegyei Levéltára

1935-ös budapesti látogatásától datálhatjuk. A beszámolókból tudjuk, hogy a Dunapalotában néhány napra megszálló fejedelmi vendéget a kecskeméti városi szeszfőzde 1926-os évjáratú barackpálinkájával megtöltött palackkal várta a szálloda vezetősége, aki a párlat iránti elragadtatásának rögtön hangot is adott.

Edward herceg köszönőlevele

Természetesen a kecskeméti barackpálinka a walesi herceg látogatása előtt is egy kiváló minőségű készítmény volt, világhódító útjára azonban csak az említett királyi vizitet követően indult el. Mindez nagyban a kecskeméti szeszfőzde élelmes vezetőjének Führer Izidornak volt köszönhető, aki jó üzleti érzékkel felismerte és kihasználta a walesi herceg látogatásában rejlő kiváló reklám lehetőséget és előzetesen gondoskodott róla, hogy az ominózus nedű eljusson Edward herceg asztalára. A királyi fő elutazását követően a barackpálinka hazai és külhoni népszerűségének növekedéséről, valamint a megrendelések számának tömegesen megugrásáról cikkezett a sajtó, ahogy a Kecskeméti Közlöny fogalmazott: „A velszi herceg divatba hozta a kecskeméti barackpálinkát” A párlat rövid időn belül kapható volt Európa szinte valamennyi országába, sőt az Egyesült Államokban és a Távol-Keleten is. Az 1936-os bayreuth-i Liszt ünnepségeken vendégszereplő magyar operaházi társulat tagjai kecskeméti barackpálinkával kedveskedtek vendéglátóiknak. Ebből a párlatból rendelt a maga számára az emigrációban élő etióp császár is, amelyről maga Roosevelt amerikai elnök is elismerően nyilatkozott. A pálinka jelen volt a korszak számos jelentős eseményén, így például Zogu albán király esküvőjén is. A kecskeméti barackpálinka felhasználásával készült Pusztai koktél receptje eljutott az angol királyi udvarba is. A barackpálinka a pusztai romantika teljes eszköztárát felvonultató Bugac ázsióját is tovább növelte az egyre nagyobb számba ide érkező látogatók előtt.

Kecskemét a gyümölcs és a gyerekek városa

A kecskeméti rajz- és játékfilm sztori

Mikulás Ferenc

Magunkról

Kecskeméten a rajzfilmkészítés gyökerei egészen 1929-ig nyúlnak vissza, amikor Mátis Kálmán festő, grafikus, rajzpedagógus elkészítette A kiscserkész álma című alkotását, ami Londonban díjat is nyert az akkori cserkész-dzsemborin.

Indulás

1971-ben a Pannónia Filmstúdió vidéki telephely létesítése mellett döntött, és az új műterem élére Mikulás Ferencet nevezték ki. A Liszt Ferenc utcai stúdió építését 1980-ban kezdték el és 1981. június 17-én adták át. Mikulás Ferenc a szegedi és pécsi művészeti szakközépiskolákban toborzott munkatársakat, megkereste a megye összes rajzszerkesztőjének vezetőjét, ismert grafikusoknál, festőknél érdeklődött, hogy tudnának-e fiatalokat ajánlani. 1971-ben a megyei tanács és a Pannónia közös grafikai pályázatot hirdetett, melynek célja a legkiválóbb alkotók kiválogatása volt. A tapasztalt budapesti kollégák közül többen vállalták az új munkatársak szakmai továbbképzését, a kecskemétiak sok segítséget kaptak például Jankovics Marcelltól és Gémes Józseftől. Míg kezdetben csak közreműködőként vettek részt a Pannónia munkáiban, később már önálló filmek gyártását kezdték meg.

Az első filmek

Az első rajzfilmsorozat, amelyhez a stúdió tervezéssel, és részfeladatok elvégzésével járult hozzá, az Egér a Marson volt 1975-ben. Később Bálint Ágnes, a Magyar Televízió Gyermekek, Ifjúsági és Oktatási Főszerkesztőségének szerkesztője kezdeményezte, hogy készüljön animációs sorozat kis lényekkel, apró állatokkal. Az általa megírt forgatókönyv alapján, Szabó Szabolcs rendezésében készült Vízipók-csodapók sorozat hatalmas sikert aratott, a Televízió megrendelte a második, majd a harmadik évadot is.

A stúdió 1977-ben kezdte meg legismertebb és leghosszabb filmsorozatának, a Magyar népmeséknek a gyártását. Az ötlet a műterem vezetőjétől származott, aki még geodéta korában határozta el – megtapasztalva a magyar paraszti kultúra pusztulását –, hogy ha lehetősége lesz rá, mindent meg fog tenni ezen értékek megmentéséért. A mesék előzetes válogatását Kovács Ágnes, a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzkutató Csoportjának kutatója végezte. A Pannónia Filmstúdió részéről Jankovics Marcell

kérték fel a sorozat kézbentartására. A második sorozat már a helyi rajzolókkal társrendezésben készült el, később pedig Jankovics Marcell már csak szakértőként vett részt a munkában, átengedve a rendezői feladatokat Horváth Máriának és Nagy Lajosnak. Az első epizódoknál még minden mesének másik mesemondója volt, de Szabó Gyula színművész bizonyult a legtökéletesebb választásnak, így ő lett a sorozat állandó mesélője. Az első szerzői film Hegyi Füstös László nevéhez fűződik, Regölés című munkáját 1979-ben fejezte be. A stúdió 1982-ben könyvelhette el első jelentős külföldi fesztiválsikerét, amikor Horváth Mária Az éjszaka csodái című filmje kategória második díjat kapott Ottawában.

Ösztöndíjrendszer

Annak érdekében, hogy a központtól való földrajzi távolság miatt a stúdió ne maradjon ki az ország és a világ animációs vérkeringéséből, nemzetközi ösztöndíjrendszer létesítése mellett döntött. Az 1980-as évek közepétől Izlandról, Németországból, Belgiumból, Hollandiából, az Egyesült Államokból, Kanadából és Franciaországból érkeztek ösztöndíjasok Kecskemétre, a helyi munkatársaknak pedig akkoriban szinte ez volt az egyetlen lehetőségük, hogy külföldre utazhassanak.

Ismert sorozatok

1985-ben készült el a Mesék Mátyás királyról című sorozat Ujvári László rendezésében, majd egy év múlva, a sorozat epizódjainak felhasználásával, az egész estés verzió. Tóth Pál Hogyan lehet megijeszteni egy oroszánt című egyedi filmje alapján később 2 x 13 részes televíziós sorozat készült, Leo és Fred címmel. 1987-ben ajánlotta fel Mikulás Ferenc Jankovics Marcell számára, hogy készítsen filmsorozatot a magyar mondavilágból. A sorozat címe a Mondák a magyar történelemből lett.

A rendszerváltás után

A jogi lehetőségek megteremtődésével 1991-ben a stúdió önálló állami vállalattá vált. 1993-ban 35 munkatárs megvásárolta az állami vagyonrész 63%-át, és megalakult a Kecskemétfilm Kft.

Időközben megjelent a második alkotói generáció is, melyben többek között a stúdió kezdő stábjának gyermekei is lehetőséget kaptak. A kétdimenziós animációs filmek mellett elindult a 3D-s filmek készítése (Cigánymesék, Négyyszögletű Kerek Erdő sorozatok) az internet segítségével pedig számos nagy nemzetközi produkció megvalósításában vettek részt a munkatársak. Ezek közül a legjelentősebbek az ír Kells titka, a spanyol Chico és Rita, és a francia-japán Vörös teknős című egész estés rajzjátékfilmek - melyeket utóbb Oscar-díjra jelöltek és a szűkített listán szerepeltek – a francia Loulou és az elképesztő titok című alkotás, amely a 39. César-díj-átadón a legjobb animációs filmnek járó elismerést kapta.

2011-ben Mikulás Ferencet és az általa vezetett Kecskeméti Rajzfilmstúdiót Magyar Örökség-díjjal jutalmazták.

Újabb, népszerű széria a Városi legendák sorozat, rendezője Glaser Kati, és a Hortobágyi Nemzeti Park felkérésére is készült egy film, ami gyermekek számára mutatja be az ott élő állatvilágot (Hortobágyi darumese – rendezője Lugosi István).

2018-ban nyerte el a stúdió az MTVA által kiírt pályázaton az Arany János Emlékbizottság javaslatára készülő Toldi televíziós sorozat készítésének jogát, rendezője Jankovics Marcell volt, akinek sajnálatos módon élete utolsó remekműve lett ez a film eposz. A sorozatból egész estés film is készült.

Az itt készülő televíziós filmek mellett, a korábban működő állami támogatások nyújtottak lehetőséget számos szerzői rövid film elkészítésére, melyek nem csak a magyar irodalom műveinek adaptációi, hanem képzőművészeti ihletésű alkotások, történelmi ismeretterjesztő filmek (100 éve történt sorozat, Avakok)

A stúdió 2021-ben ünnepelte fennállásának 50. évfordulóját. Tervei között szerepel a Magyar Animáció Háza megteremtése, melyben a teljes magyar animációs filmművészet számára létesítenek bemutató helyet, az alkotásokat és az alkotók életművét bemutatva.

KAFF

A stúdió kezdeményezője, és fő szervezője az 1985 óta megrendezésre kerülő Kecskeméti Animációs-film-fesztiválnak. Részletek: www.kaff.hu

Kecskemét, a kertváros²⁸

Hoyk Edit

Hírös város (Petőfi Sándor), a puszták metropolisza (Hanusz István), Kertmagyarország fővárosa (Németh László), Homokváros (Szilágyi Zsolt). Az ezen a tájon élő nép a sokszor nehéz körülmények között is mindig megtalálta a továbblépés lehetőségét.

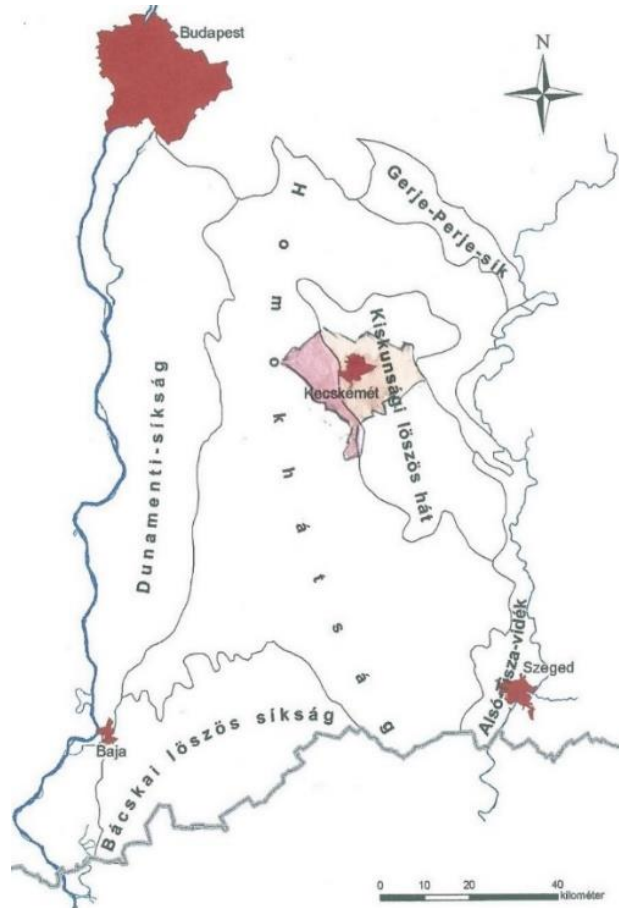
Kecskemét sok ember számára talányos hely. Nincsen folyója, nem domborzatilag élesen elkülönülő tájak határán települt meg, nincsenek ásványkincsei. A Duna-Tisza köze pedig egy olyan tájegység, ami tájféldrajzi értelemben nem önálló táj, de ugyanolyan jól körülhatárolható országrész, mint pl. a Dunántúl.

Kecskemét tájféldrajzi értelemben a Duna-Tisza közti síkvidéken megtelepült város. (Tájféldrajzi elhelyezkedését a jobb oldali ábra szemlélteti, Dóka R. munkája nyomán.) Ez a közhasználatban egyszerűen csak Homokhátságnak nevezett vidék – egy 7400 km² kiterjedésű, ún. középtáj – hazánk legnagyobb homokvidéke. A Duna-Tisza közti hátságot hat kistájra osztják a geográfusok, de ezek elhatárolása nem egyértelmű. Kivétel ez alól a Lajosmizstől Csongrád irányába beékelődő Kiskunsági löszös hát. Ez az 1350 km² területű kistáj a nagy homoksíkságtól anyagminősége alapján élesen elkülönül.

A Homokhátság futóhomokfelszíne részben kötött formakincsű. Ez azt jelenti, hogy a felszínt a futóhomok áthalmozódása és leülepedése idején is homokpusztai növényzet borította. Mozgó buckafelszínek Magyarországon ma kizárólag a Kecskeméttől alig 20 km-re nyugatra fekvő Fülöpháza határában találhatók. Kecskemét környéke ma döntő hányadában kultúrtáj. Szinte csakis módosított és átalakított tájrészekkel találkozhatunk. A régi kecskeméti határ távolabbi természetes, illetve természetközeli maradványterületei ma a Kiskunsági Nemzeti Park részei.

Kecskemét a Duna-Tisza közti hátság két kistájának határán települt város. Nyugati fele a Kiskunsági homokhátra, keleti része a Kiskunsági löszös hátra fekszik. A kistáj-határ a Méntelek – Úrihegy – Petőfi-város – Alsószechtő – Kiskőrösi út vonalán húzódik, nagyjából É-D-i irányban.

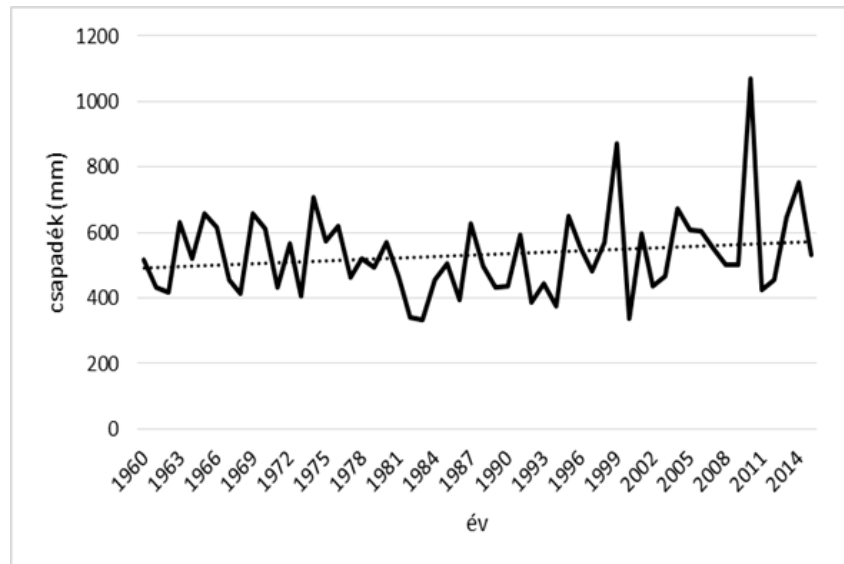
Ez a különböző területhasználati-gazdálkodási módokat elősegítő táji kétarcúság a város első számú telepítő tényezője. A síkvidéki tájhatári helyzet talán kevésbé tűnik nyilvánvaló telepítő erőnek, ezért párhuzamként említhető Debrecen és Nyíregyháza példája, amelyek szintén egy homok- (Nyírség) és egy löszvidék (Hajdúhát) határán indultak erőteljes fejlődésnek.

Kecskemét tájféldrajzi elhelyezkedése

²⁸ Iványosi Szabó András – Hoyk Edit: Kecskeméti táj, kecskeméti tájváltozások. Forrás – 48. évf. 7-8. sz. alapján

Kecskemét és környéke meleg-száraz kontinentális klímájú. Az évi napfénytartam 2030-2050 óra. Az évi középhőmérséklet 10,3-10,7 °C között változik. A földfelszín átlaghőmérsékletének globális növekedése a Duna-Tisza közén, ezzel együtt Kecskeméten is érzékelhető. A Homokhátság szárazodásának is egyik fő oka a globális klímaváltozás. Ennek részeként megemlítik a csapadék mennyiségének csökkenését is. Valójában Kecskemét környékén az éves csapadékmennyiség lényegében stagnáló az utóbbi három és fél évtizedben. Ugyanakkor kirajzolódik az éves csapadékmennyiség növekvő ingadozása (320–1070 mm közötti szélső értékekkel), miközben az éven belüli eloszlás is mind egyenlőtlenebb.

Az évi csapadékmennyiség alakulása 1960-2015 (Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat)

Az éghajlatváltozás legnyilvánvalóbb tünete tehát a fokozódó változékonyság, a kiszámíthatatlanság: az aszályos és csapadékos, vagy a hűvös és forró időszakok egymásutánja. Az elmúlt évszázadok tájváltozásaiban tevékeny szerepe volt az embernek. A napjainkban tapasztalható sajátosságokat leginkább a török Hódoltságig érdemes visszavezetni. Alapvetően átalakult a térség településszerkezete, és a gazdálkodás is; ekkor kezdődött a szilajmarhatartás fellendülése. A török kiűzése után azonban egyre nagyobb problémát jelentett – nagyrészt a túllegeltetés miatt – a futóhomok megindulása. Ennek az időszaknak a terhes öröksége tehát a homokveszedelem, amelynek elhárításában Kecskemét úttörő szerepet vállalt. Ennek legfontosabb lépése az Alföld fásítása volt. Eredményeképpen a 18. századtól a fekete nyár a homoki erdőtelepítések uralkodó fajává vált. Bár akácot már 1750-től ültettek mezei kertek köré és utak mellé, de a homokfásításnál egyelőre nem használták. 1810 és 1840 között csaknem 4100 hold (2400 ha) homokterületet parcellázott a város az erdősítések érdekében.

A kiegyezés után a fásítás újabb lendületet vett. Ekkortól vált uralkodó telepített fajfajá az észak-amerikai eredetű akác. Ennek nyomán a századfordulóig akácosra cserélődött a Szentkirályi-erdő, a Kis- és Nagy-nyíri erdő, Kis- és Nagy-Talfája erdői, a Szikrai-erdő, valamint a Lőrinci-erdő nagy része is, elveszítve természetszerű fajösszetételét.

A tanyásodás a 19. század végén lendült föl igazán és a 20. század első felében élte virágkorát. A tanyán lakás egyfelől kényszer volt (a központi települések olykor 10-20 km-es távolsága miatt), másfelől viszont az okszerű területhasználat kézenfekvő eszköze. Hiszen a mozaikos, mérsékelt tagoltságú, ám néhány tíz méteren belül más-más lehetőségeket kínáló homokvidék megélhetést adó kiaknázását csak a helyben lakás tette lehetővé. Ennek érdekében egyre távolabbi legelőket osztottak ki, elkezdődött a buckavidékek szegélyzónájának belakása és az utolsó nagyobb homoki sztyeppré-foltok szántó művelésbe vonása is. A tanyásodásból csak a futóhomok felszínek és a szikes területek, valamint a vizes élőhelyek maradtak ki. Ezeket továbbra is legelőként hasznosították.

A homoki kertkultúra a tanyákra költözők létbiztonságának, megélhetésének alapja volt. Vidékünk sajátossága a kétszintes területhasznosítás, merthogy a gyalog- vagy karós szőlők közé köztes gyümölcsöst – sárga- és őszibarackot, szilvát, meggyet, almát, cseresznyét és fehérepreket – ültettek. A telepítések Kecskeméten voltak a legkiemelkedőbbek. 1810 és 1892 között 5284 hold (közel 3100 ha) homokterületet telepítettek be, majd a filoxéravész nyomán, 1892 és 1912 között újabb 6582 hold (több mint 3800 ha) szőlővel gyarapodott a város.

Nem maradt el a tanyák környezetének fásítása sem. A homokvidékeken a 20. század fordulójára már alig találunk fásítatlan birtokot. A többbelemű, hatalmas tájátalakítás eredményeként a kecskeméti határ különlegesen hangulatos, bukolikus vidékké formálódott a száz éve még homokviharoktól dúlt tájon.

Mi marad ebből a tájból/területhasználatból napjainkra? Kecskemét és környéke talán soha nem látott léptékben alakul(t) át. Az egykori „Kertmagyarország” mára több tucat termelőüzemnek ad otthont, a város gazdaságát az ipar határozza meg. Ugyanakkor nem szabad szem elől tévesztenünk azokat a kihívásokat, amelyek a klímaváltozással nehezített környezeti feltételekből adódnak. Kecskemét az ország legérzékenyebb területén, a félsivatagga minősített Homokhátságon fekszik. Ehhez az „adottsághoz” mindenképpen alkalmazkodni kell, amennyiben Kecskemét jövőjét a következő évszázadokra is biztosítani akarjuk. Az alkalmazkodás kulcseleme pedig a víz. Az a víz, ami sokszor túlzott mennyiségben érkezik, majd azt követően hosszú aszály sújtja a tájat. De éppen ez a kettősség ad lehetőséget a kiútkeresés során: az érkező csapadékot – a tájban és a településeken egyaránt – meg kell tartani, nem szabad Kecskemétről, illetve a Homokhátságról levezetni. Ez a mezőgazdasági művelés jelentős átalakítását követeli meg, valamint a városi csapadékvízmenedzsment rendszerek kialakítását. Előbbi a fedetlen talajok megelőzését, a talajművelés minimalizálását, a növény- és állatfajok körütekintő megválasztását jelenti. Utóbbi pedig – települési szinten – a csapadék megtartását különféle eszközökkel: szikkasztóárkokkal, felszíni és felszín alatti tározókkal, esőkertekkel, többszintű zöldfelületek kialakításával.

Amennyiben a vizet képesek vagyunk biztosítani „Kertmagyarország” számára, úgy újra lehetősége lesz Kecskemétnek a 19-20. század fordulóját jellemző Kada-féle „Aranykor” ismételt megélésére.

<https://hiros.hu/mar-keresik-kecskemeti-legszebb-konyhakertjeit/>

Értékek tára Kecskeméten

Hágen Ádám²⁹

A Magyar Országgyűlés 2012-ben fogadta el „a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról” szóló törvényt. Az új jogszabály megalkotása egy hiánypótló intézkedés volt a jogalkotó részéről, mivel korábban a magyar értékek azonosítása, nyilvántartása és védelme sem volt megfelelő módon biztosítva. A 2012. évi XXX. törvény kiemelkedő jelentősége, hogy a jogalkotó ebben már definiálta a magyar nemzeti értékeket, valamint megalkotta a hungarikumok fogalmát, amely lehetővé teszi, azt is, hogy önálló, csak a magyarságra jellemző, nemzeti értékeket lehessen azonosítani, így pedig védeni és megőrizni azokat a jövő nemzedékek számára.

A törvényalkotó egyben létrehozott egy keretrendszert is, melyben a magyarság számára fontos értékek különböző szinteken és kategóriákban jelennek meg. *„A hungarikum mozgalom alapjai és a hungarikum piramis elve a hungarikum - piramisban manifesztálódik. Ez a jogi szabályozás nagy szellemisége és üzenete, amely az alulról építkezésről, a valódi társadalmi bázis kiépítéséről és megvalósításáról szól. Valójában a piramis elmélet kidolgozása után dőlt el a jogi szabályozás kialakításának iránya.”*³⁰ A piramis jellegben egymásra épülő értéktár-rendszer egyben azt is jelzi, hogy az értékeket nem lehet a legmagasabb döntéshozói szintről detektálni, kezelni és azokkal gazdálkodni, hanem csak az alulról kezdeményezett értékgyűjtés és megóvás lehet sikeres.

Az értékek kategorizálásánál fontos kiemelni, hogy bár fizikailag a piramis-elv egyfajta alá-fölé rendeltségi viszonyt hozhat létre, azonban, ez azonban a jogalkotó nézete szerint nem jelenti azt, hogy az értékek között valódi sorrend alakulna ki, hiszen a helyi értékek bármelyike az adott régió lakosainak ugyanolyan fontossággal bír, mint a vármegyei, vagy akár a nemzeti érték. Azonban fontos rögzíteni azt is, hogy *„Az értékek felkutatása, azonosítása és gyűjtése a településeken kezdődik, hiszen a helyi értékeket a helyiek ismerik a legjobban. A helytörténészek, muzeológusok, néprajzosok, pedagógusok, szakemberek, lakálpatrióták sok helyen már el is készítették a helyi értékek listáját, amely folyamatosan bővíthető.”*³¹ Ugyanakkor lényeges, hogy sokszor a helybeliek észre sem veszik mik is az ő értékeik, ezért nagyon fontos, hogy kívülről érkező kutatók is segítségükre legyenek, ennek egyik kiemelkedő példája a Lakitelek Népfőiskola értékfeltáró kollégium sorozata.

Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a piramis rendszer azért is fontos, hiszen vannak olyan értékek, amelyek nem feltétlenül kötődnek egy-egy adott településhez, vagy régióhoz, hanem a szűkebb térségen túllépve nagyobb területeken, vagy akár országos szinten is jelen vannak, ezáltal méltán lehet rá büszke minden magyar. Ezek a nemzeti szinten megjelenő értékek kerülhetnek be a Magyar Értéktárba, vagy a Hungarikumok Gyűjteményébe.

A kecskeméti közgyűlés 2013-ban hozta létre a 16 fős Kecskeméti Települési Értéktár Bizottságot. A döntés értelmében pedig ezáltal magát az értéktárat is létrehozta, amelynek adminisztratív feladatait Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala látja el. A város összesen négy olyan értékkel rendelkezik (Kodály-módszer, Piros Arany és Erős Pista, Magyar népmesék rajzfilmsorozat), amelyek a Hungarikumok közé kerülhettek. A Magyar Értékek között is helyet kapott további hat kecskeméti érték.

²⁹ NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ munkatársa

³⁰ Horváth Zsolt: Nemzeti értékek - a magyar értékek köre és azok feltérképezésének rendszere, In Tózsá István szerk.: Hungarikumok és nemzeti értékvédelem, Budapest, 2019, pp. 25. Online: http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/4066/1/HUN_UJ_Ideig_TK.pdf Letöltve: 2024.05.29.

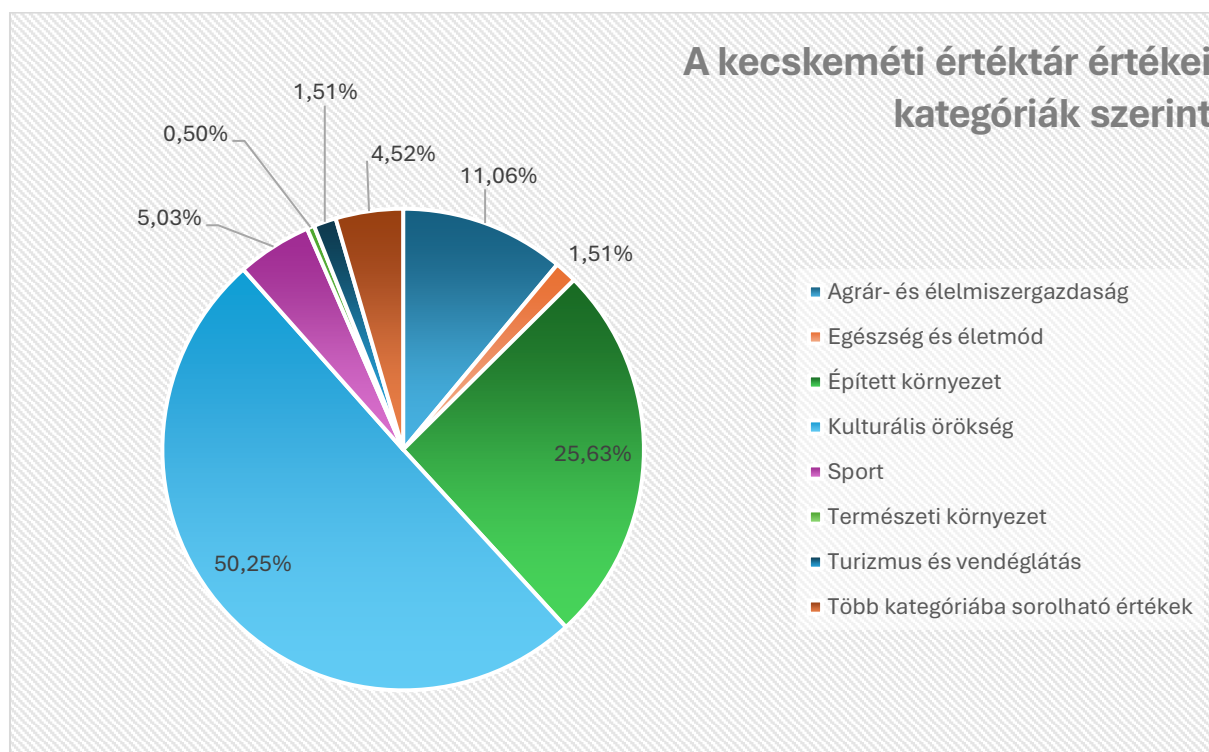
³¹ Lezsák Sándor: Tényanyag a külhoni értéktárhoz, In Berta Zoltán – Hágen Ádám szerk.: Szerémség Kollégium, Lakitelek, Antológia Kiadó és Nyomda Kft., 2020, pp. 7.

Így elmondhatjuk, hogy a 89 Hungarikum között jelentős számban akad olyan, amellyel városunk gazdagítja a nemzeti értékek sorát. További jelentős eredménynek tekinthető, hogy a Bács-Kiskun Vármegyei Értéktár gyűjteményébe további 29 kecskeméti gyökerű érték kaphatott helyet. Kiemelendő, hogy sok olyan érték található a Kecskeméti Települési Értéktárban, amely életműveket, munkásságokat jelenít meg. Ez is mutatja azt, hogy az Értéktár Bizottság kiemelten foglalkozik a Kecskeméten élők, a közösséget dolgozók értékeinek megjelenítésével, elismerve munkájukat az Értéktárba való felvétellel. A kecskeméti tendencia egyben azt is bizonyítja, hogy az értéktár szervező és kezelő tevékenységet kiemelt közösségépítő, közösség megtartó, egyben pedig nemzetépítő tevékenységnek kell tekinteni.

Érdemes kiemelni a helyi értékek közül a kecskeméti Pannónia filmstúdióban készült Magyar Népmesék sorozatot, amely amellelt, hogy a Magyar Értéktárhoz tartozik, hungarikum is. Olyan hungarikum, amelynek egyetemi szintű oktatása is indokolt lehet. Ugyancsak a hungarikumok számát gyarapítja a Kodály-módszer, mint zenepedagógiai elvek gyűjteménye. A helyben található értékek több mint egynegyede az épített környezethez tartozik. Önmagában is érthető ez a dominancia az értékek között, hiszen Kecskemét szecessziós épületei komoly értéket képeznek a térségben is. Itt is fontos kiemelni egy név szerinti értéket, ugyanis a Magyar Értéktárhoz tartozik Kecskemét egyik leghíresebb épülete, a Cifrapalota.

Az agrár- és élelmiszergazdaság kategóriája adja az értékek több mint egytizedét. Négy olyan, ebben a kategóriában található érték van, mely a Magyar Értéktárat is gyarapítja: a Kecskeméti Barackpálinka, Mathiász János életműve, valamint az UNIVER Vállalat által készített Erős Pista és a Piros Arany. A két utóbbi termék egyben hungarikum is. A sport kategóriába tartozó értékek között kiemelt személyiségek életműve és munkássága található. A további értékek a természeti környezet, egészség és életmód, valamint a turizmus és vendéglátás kategóriákból kerülnek ki.

Az értékek feltárása, összegyűjtése, megőrzése és átörökítése a következő nemzedékekre nemzetpolitikai kérdés, amely a 21. század viharai között a magyarság kárpát-medencei megmaradásának alapját adhatja.

Kecskeméti Települési Értéktár³²

Catherine R. Feuerverger S.³³

A budapesti belváros szuvenir boltjaiban, ahol számos turista fordul meg (és távozik csalódottan), „I love Budapest” feliratú pólókat, sapkákat, néhány tucat Budapest feliratú bögrét, hűtőmágnest, utcanévtáblát és kulcstartót lehet kapni: Mindez méltatlan és szegényes kínálat egy olyan ország fővárosában, amely – mint az ország majd’ minden települése – tele van a helyre jellemző egyedi és egyedülálló értékekkel, érdekes hagyományokkal.

Hogy Kecskemét – a világ közepe – megmutathassa magát, nem csak a turistáknak, de a helyi lakosságnak is, álljanak itt a helyi települési értéktár elemei, ötleteket adva egy-egy kecskeméti ajándékbolt kínálatához. Az Értéktár áttekintése ötleteket ad a kecskeméti közintézmények, üzleti vállalkozások, társadalmi szervezetek reprezentációs ajándékainak összeállításához, hogy ezek az értékek (termékek, termények, műalkotások), vagy ezek reprodukciói, képei, ikonjai, vagy a róluk készített albumok, elektronikus médiahordozók képviseljék Kecskemét város méltó, színvonalas és autentikus ajándékát.

Az itt szereplő értékek többsége része a Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárnak is. Néhányuk pedig országos szinten a Magyar Értéktárnak, illetve a Hungarikumok gyűjteményének is tagja – ezek külön jelölve vannak. Az értékekhez rendelt QR kódok az Értéktár megfelelő helyére mutatnak, ahol részletes bemutatkozásuk található.

³² Forrás: <https://ertektar.kecskemethu/> a 2024 augusztus 20-i állapot szerint.

³³ Szerkesztő; a NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ munkatársa.

A kecskeméti épített környezet egyedülálló, impozáns értékei:

					
Cifrapalota		Városháza		Katona József Színház	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/47		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/55		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/45	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet egyedülálló, impozáns értékei:

					
Nagytemplom		Törvénypalota		Luther-palota	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/53		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/65		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/73	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet egyedülálló, impozáns értékei:

					
Református Ókollégium		Református Újkollégium		Városi Kaszinó	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/78		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/70		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/62	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet egyedülálló, impozáns értékei:

					
Priarista templom		Evangélikus templom		Szent Miklós Ferences Templom	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/52		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/18		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/51	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet egyedülálló, impozáns értékei:

					
Régi és új zsinagóga		Katona József Könyvtár		Iparos Otthon	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/76		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/1		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/44	
2014. március 4.		2014. június 10.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet egyedülálló, impozáns értékei:

					
Református templom		Rudolf Laktanya		Szórakatténusz Játékmúzeum	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/17		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/75		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/122	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Ortodox Zsinagóga, Fotó Múzeum https://ertektar.kecskemet.hu/entries/64 2014. március 4.		Görögkeleti templom https://ertektar.kecskemet.hu/entries/68 2014. március 4.		Szent Erzsébet Templom https://ertektar.kecskemet.hu/entries/67 2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Lovarda https://ertektar.kecskemet.hu/entries/69 2014. március 4.		Városi Mozi, Turisztikai Központ https://ertektar.kecskemet.hu/entries/81 2014. március 4.		Szarvas-ház https://ertektar.kecskemet.hu/entries/74 2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Thomka-ház https://ertektar.kecskemet.hu/entries/158 2014. március 4.		Lechner Ödön u. 1. lakóház https://ertektar.kecskemet.hu/entries/85 2014. március 4.		Erzsébet Pótlaktanya https://ertektar.kecskemet.hu/entries/84 2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Serház Iparművészeti Gyűjtemény https://ertektar.kecskemet.hu/entries/80 2014. március 4.		Bánó-ház Naiv Művészeti Múzeum https://ertektar.kecskemet.hu/entries/72 2014. március 4.		Kékfestő Műhely https://ertektar.kecskemet.hu/entries/71 2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Művésztelep https://ertektar.kecskemet.hu/entries/56 2014. március 4.		Gazdaház Orvos- Gyógyisertörténeti M. https://ertektar.kecskemet.hu/entries/59 2014. június 10.		Római katolikus Plébániaház https://ertektar.kecskemet.hu/entries/58 2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Szentháromság Kápolna https://ertektar.kecskemet.hu/entries/43 2014. március 4.		Szentháromság szobor https://ertektar.kecskemet.hu/entries/46 2014. március 4.		Ferencs Kolostor, Kodály Intézet https://ertektar.kecskemet.hu/entries/48 2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Priarista rendház és kollégium		Kortárs Művészeti Műhelyek		Klapka Ház, Bozsó Gyűjtemény	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/50		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/13		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/49	
2014. március 4.		2014. június 10.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Sarlós Boldogasszony-kápolna		Planetárium		Naprendszer-szobrok	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/16		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/97		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/108	
2014. március 4.		2015. szeptember 15.		2014. június 10.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Széchenyi tér 9. lakóház		Nagykörösi utca 27. lakóház		Jókai utca 9. lakóház	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/31		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/54		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/77	
2014. március 4.		2014. október 20.		2014. október 10.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Munkácsy utca 29. lakóház		Munkácsy u. 14. Kerámia Stúdió		Kölcsey utca 7. lakóház	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/57		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/60		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/61	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

					
Végh Mihály tér 1. lakóház		Kápolna utca 6. lakóház		Batthyány utca 6. lakóház	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/63		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/79		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/66	
2014. március 4.		2014. június 10.		2014. március 4.	

A kecskeméti épített környezet értékei:

Kecskeméti kulturális örökség:

					
Kápolna utca 11. Kerámia Stúdió		Kápolna utca 15. lakóház		Montázs Magazin	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/82		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/83		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/226	
2014. március 4.		2014. március 4.		2024. július 26.	

Kecskemét természeti értéke. Kecskemét agrár- és élelmiszer értékei:

					
Arboretum		Gulyás Zoltán: méhészet, méz		K-né Kincses Zsófia: tejtermékek	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/15		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/8		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/20	
2014. szeptember 3.		2014. március 4.		2014. március 4.	

Kecskemét agrár- és élelmiszer értékei:

					
H-né Szénási Gyöngyi: tejtermék		Napországi gyümölcs barack- lekvár		Morzsolt kovászos kenyér	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/19		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/197		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/39	
2014. június 10.		2014. június 26.		2014. szeptember 3.	

Kecskemét agrár- és élelmiszer értékei:

					
Univer – Erős Pista		Univer – Édes Anna		Mathiasz János életmű	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/89		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/9		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/124	
2014. szeptember 3.		2014. december 8.		2015. december 3.	

A Hungarikumok Gyűjteménye tagja

A Magyar Értéktár tagja

Kecskemét agrár- és élelmiszer értékei:

					
Kecskeméti baracklekvár		Univer – Piros Arany		Kele és Társa: olajok, lisztek	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/181		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/116		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/21	
2018. szeptember 4.		2019. március 19.		2014. március 4.	

A Hungarikumok Gyűjteménye tagja

Kecskemét agrár- és élelmiszer értékei:

					
Gyenes Kertészet		Nagy Erviné: homoktövis		Drabant Katalin Dimenzió Borászat	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/23		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/26		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/29	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

Kecskemét agrár- és élelmiszer értékei:

					
Kujáni László: aszalványok		Abonyi Jakab és Attila: méz		Sz-né Tóth Katalin: méz	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/33		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/34		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/35	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

Kecskemét agrár- és élelmiszer értékei:

					
Pilze-Nagy: laskagomba		Kökény Sándor: füstölt termékek		Kecskeméti barackpálinka	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/38		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/41		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/114	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A Magyar Értéktár tagja

Kecskemét agrár- és élelmiszer értékei:

Kecskemét műszaki értékei:

					
Kecskeméti kajszi		Fülöp Erika: savanyúságok		Megameter	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/171		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/203		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/167	
2014. március 4.		2014. március 4.		2015. április 9.	

Kecskeméti turizmus és vendéglátás értékei:

					
Nemzetközi Repülőnap		Kápolnák útja		Csiperó Fesztivál	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/198		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/201		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/151	
2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.	

Kecskeméti turizmus és vendéglátás értékei:

					
Hírös Hét Fesztivál		Hírös Lovarda		Animációs Filmfesztivál	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/196		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/145		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/14	
2014. december 8		2014. december 8.		2014. december 8.	

Kecskeméti egészség és életmód értékek:

					
Alora Natura kozmetikumok		HELPI Ifjúsági Iroda		BIOLA biokozmetikumok	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/149		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/119		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/222	
2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.		2021. szeptember 30.	

Kecskeméti sport értékek:

					
Messzi István életműve		Kecskeméti röplabda		Sz-né Törös Olga életműve	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/25		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/7		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/6	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

Kecskeméti sport értékek:

					
Adamik Ferenc életműve		B.-K. Megyei Diáksport Szövetség		Boronkay Péter munkássága	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/118		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/95		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/90	
2015. április 9.		2015. december 3.		2015. december 3.	

Kecskeméti sport értékek:

					
Vitéz Orbán Nándor életműve		Gaál Tibor életműve		Aikido Egyesület	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/195		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/218		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/227	
2019. március 19.		2021. szeptember 30.		2024. július 26.	

Kecskeméti sport érték.

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Katona J. Gimnázium sakkcsapat		Czakó Lajos: falfaragás		Gáspár Péter faszobrász	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/228		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/139		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/138	
2024. július 26.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Lovász Ibolya: csuhédísz		Szilágyi Zoltán: doromb		Nagy M. – Vidák I.: nemez	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/137		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/136		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/133	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Németh Zoltán: ötvösmunkák		ifj. Polyák Imre: késes		Bedő Istvánné: vertcspike	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/132		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/130		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/94	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Apró Tamás: fafaragás		Áipliné Faragó Mária: szövés		Bodócs Ferenc: késes	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/87		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/42		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/141	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Barcsik Sándorné: szövés		Takács István: fazekas		Zsigoné Kati: népi iparművészet	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/142		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/146		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/148	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 4.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

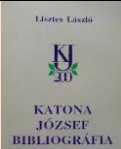
					
Bozsó János: festőművész		VF-né Kulika Ilona: hímzés		Pekáry István: Badacsonyi szüret	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/165		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/12		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/162	
2014. március 4.		2014. március 4.		2014. március 18.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Kodály-módszer		Ciróka Bábszínház		Katona J. Helyismereti Gyűjtemény	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/154		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/112		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/111	
2014. június 10.		2014. június 10.		2014. június 10.	

A Hungarikumok Gyűjteménye tagja

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
K. J. Helyismereti Gyűjtemény adattár		Kodály Intézet hangszergyűjtemény		Katona József bibliográfia	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/110		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/109		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/11	
2014. június 10.		2014. június 10.		2014. június 10.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Kunbányai Avar Kincslelet		Gál János: kádármester		Bohém Ragtime Jazz Band	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/199		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/150		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/126	
2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Grapevine Táncegyesület		Szórákaténusz Műhely		K.J. Múzeum Képzőművészeti Gy.	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/121		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/113		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/102	
2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Tóth Menyhért életműve		Fotográfiai Múzeum Gyűjteménye		Szekér Endre életműve	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/100		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/99		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/98	
2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Népi Iparművészeti Gyűjtemény		Kecskeméti Csörömpölők Együttes		Magyar Népmesék rajzfilmsorozat	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/96		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/93		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/88	
2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.		2014. szeptember 3.	

A Hungarikumok Gyűjteménye tagja

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Magyar Naiv Művészek Múzeuma		Csík Zenekar		Gong Rádió	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/107		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/175		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/166	
2014. október 1.		2014. december 8.		2014. december 8.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Góór Imre: festőművész		Noel Ö. Gábor: festőművész		Pintér Lajos: költő	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/155		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/147		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/144	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Ulrich Gábor: képzőművész		Szappanos István: festőművész		Kecskemét Táncegyüttes	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/143		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/140		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/135	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

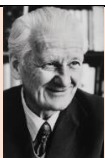
A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Dobozi Eszter: író		Alföldy Jenő: irodalomtörténész		Buda Ferenc munkássága	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/134		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/131		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/103	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Leskowsky Albert munkássága		Orosz László: irodalomtörténész		Polyák Ferenc: ffaragó	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/86		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/40		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/37	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Kálmán Lajos: népzene kutató		Leskowsky Hangszergyűjtemény		Kodály Zoltán életműve	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/36		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/32		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/30	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

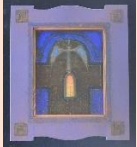
A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Katona József életműve		Szoboszlai Péter munkássága		Füzi László munkássága	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/28		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/27		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/24	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Hegedűs Együttes munkássága		Kecskeméti Tavasz Fesztivál		Tintaló Társulás munkássága	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/22		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/10		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/5	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Kecskeméti Népzenei Találkozó		K-né Horóczy Margit: festőművész		Mészáros Marianna: grafikus	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/4		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/3		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/2	
2014. december 8.		2014. december 8.		2014. december 8.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Horváth Mária: grafikus		Heltai Nándor: hírlapíró		Molnár Péter munkássága	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/202		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/200		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/160	
2015. április 9.		2015. április 9.		2015. április 9.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Probstner János munkássága		Farkas Gábor építész életműve		Bahget Iskander: fotóművész	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/159		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/157		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/156	
2015. április 9.		2015. április 9.		2015. április 9.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Kecskeméti Városi Fúvószenekar		Turi Endre: zománcművész		G. Szolláth Katalin munkássága	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/153		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/152		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/129	
2015. április 9.		2015. április 9.		2015. április 9.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Bagy Béla életműve		„Kecskeméti táncok” örökség		Pálffy Gusztáv: szobrászművész	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/128		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/125		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/163	
2015. április 9.		2015. április 21.		2015. szeptember 15.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Balanyi Károly: képzőművész		Lakó Sándor Kamarazenekar		Farkas Antal Jama: fotóművész	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/161		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/127		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/104	
2015. szeptember 15.		2015. szeptember 15.		2015. szeptember 15.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Kodály Z. Művészeti iskolák		Planetárium tevékenysége		Hanga István: óragyűjtemény	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/101		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/97		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/173	
2015. szeptember 15.		2015. szeptember 15.		2015. november 17.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
N.L.-né Szentkirályi Márta életműve		Kiss András: fotóművész		Sebestyén Imre: levelezőlap gy.	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/92		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/91		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/193	
2015. november 17.		2015. november 17.		2015. december 3.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Kada Elek: régész		Katona Zsigmond életműve		Aurin Leánykar	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/120		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/123		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/106	
2015. december 3.		2015. december 3.		2016. március 29.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Magyar Szablya		Sági Gabriella: gobelinkészítő		A Hírös Agóra tevékenysége	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/105		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/177		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/180	
2016. március 29.		2019. június 19.		2020. szeptember 29.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
W. Barna Erika: grafológus		Ispánovity Illésné: hímző		Tiringer Ferenc: műlakatos	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/179		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/178		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/221	
2020. szeptember 29.		2020. szeptember 29.		2021. szeptember 30.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Ötvös Nagy Ferenc: ötvös		Máday Norbert 1848-49 gy.		Képzőművészek Közossége	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/219		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/217		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/216	
2021. szeptember 30.		2021. szeptember 30.		2021. szeptember 30.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Bodri Ferenc: grafikus		Bella Rózsa: grafikus		Piarista örökség 3 évszázada	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/215		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/214		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/213	
2021. szeptember 30.		2021. szeptember 30.		2021. szeptember 30.	

A kecskeméti kulturális örökség értékei:

					
Kecskeméti City Balett		Karol Wojtyła Barátságközpont		Bodonhelyi Sándorné munkássága	
https://ertektar.kecskemet.hu/entries/223		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/224		https://ertektar.kecskemet.hu/entries/225	
2022. november 28.		2023. május 8.		2023. december 6.	

A kecskeméti identitás

Müller Andor³⁴

Az identitásnak sokféle formája létezik (vallási, kulturális, nemzeti, etnikai, virtuális, stb.), de most kifejezetten a településmarketing területén értelmezett identitást vizsgáljuk.

Kecskemét mezőváros volt, várfalak nélkül, és az segítette ilyen típusú kitettségében, védtelenségében, hogy mindenféle befolyásolást integrált magába. Ezért olyan elfogadóak, toleránsak a kecskemétiak és ezért épülhetett Kecskeméten olyan sokféle irányzatot, felekezetet képviselő templom. A rendszerváltás előtt, az iparosodás elősegítésére létrejött GAMF adta meg azt a nélkülözhetetlen tudásbázist, amire építve az autógépgyártás egyik magyarországi fellegváraává válhatott Kecskemét. A mezőgazdaság hátterbe szorult, a gépgyártás előre tört, mára pedig a magas hozzáadott értékű tudás vált a meghatározóvá.

Jól látszik ennek megerősítése abból, hogy a második világháborút végigélt felnőttek generációja még többnyire a mezőgazdasághoz kapcsolódott, de gyermekeik már inkább az ipari szakirányokban tanultak tovább, az ő gyermekeik pedig – ismét tovább lépve – már inkább a jogi, vagy gazdasági pályát választották. Jól látható a fejlődés a tudásintenzívebb szakmák irányába. Az ipar azonban a Mercedes-beruházással ismét új erőre kapott, beindult a duális képzés, vagyis a felsőoktatási képzés és az ipar együttműködése az országos politika és a helyi önkormányzat gyümölcsöző segítségével, kiépültek új úthálózatok, sorra jöttek az újabb és újabb beruházások, és felértékelődött a kapcsolatokat elősegítő gazdasági szakértelem is. Kiépült egy három kart magába foglaló Egyetem – a régebbi kertészeti és gépipari, illetve az új gazdasági szakirányokkal –, melynek Neumann János a névadója.

Kecskemét vonzereje az álláslehetőségek okán megnőtt, a keresetek pedig úgy alakultak, hogy a régi városrészek fejlődtek, bővültek, sőt új városrészek épültek, főként kertes házakkal, szinte már összeolvadva a korábban Kecskemétet körülvevő településekkel. Az autók száma rohamosan megnövekedett, a város úthálózat-fejlesztése pedig rohan a kihívások után. Maga Kecskemét városa is manapság már inkább olyan beruházókat keres, akiknek minél nagyobb a tudástőkéjük, a hozzáadott értékük, és lehetőleg emelik a helyi ipar színvonalát.

A képzett munkaerő-vonzás szempontjából nélkülözhetetlen, hogy a magasabb kulturális igényű munkavállalókat – és családjukat is – kiszolgálja Kecskemét, és gazdagon rendelkezésre álljanak szabadidős lehetőségek is. A sport szempontjából viszonylag jól állunk. A magyarul beszélők egyik kulturális lehetősége a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház, de univerzális kapcsolódást találhatnak a külföldiek is Kodály városában, illetve a táncművészettel és a festészettel kapcsolatos lehetőségek is kibővültek az utóbbi időben. Kecskemét fejlődésének következő lépcsőfoka tehát a kulturális jellegzetességekben rejlik.

Lássuk röviden, hogyan fogalmaz erről a marketing-igénnyről a szakirodalom.

A településmarketing meghatározó alakja Gregory John Ashworth, aki egy találó könyvcímmel elmondta (Ashworth–Voogd 1990/1997), hogy mi a cél: „Adjuk el a várost!” Ez az első ránézésre meghökkentő kijelentés (*Selling the city*) mára, mint konkrét felszólítás funkcionál a szakemberek körében. Ez természetesen nem autonómiánk, vagyis az önmagunk feletti befolyás teljes átadását és ezzel egy időben kiszolgáltatottságunkat jelenti – városunk és önmagunk eladását valakik számára –, hanem konstruktív hatású, kölcsönös előnyökön nyugvó (*win-win* típusú) befektetőket keresünk a gazdasági fejlődés elősegítése érdekében.

³⁴ NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ munkatársa

A településmarketing: felméri a település erőforrásait (*audit*); felméri a lehetséges piac összetételét (*szegmentáció*); építi a település arculatát (*imázs*); és eladja, közvetíti az arculatot (*kommunikáció*).

Ezen belül, amit most kiemelünk: az audit és az imázs. Az audit: a település erőforrásainak, pozitív és negatív értékeinek és adottságainak a felmérése, feltérképezése, listázása, összeírása, leltárba vétele. Az imázs: image = kép; vagyis a település arculatának tervezése, a „kirakat” berendezése az audit során meghatározott készletből, a szegmentáció során meghatározott igényekhez igazítva.

Az audit során sok tényező lényeges. Amikor a település eladásra kerül, mi az, ami eladható? Először is a város hírneve, aminek két komponense van: CI és PR. A CI (*corporation identity*) nem más, mint az arculata, a PR (*public relations*) pedig a település szolgáltatásainak, értékeinek vonzó híre, reklámja, „kommunikációja”. Konkrétan:

- A város konkrét szolgáltatásai (oktatási, egészségügyi, szórakoztatási, kereskedelmi, művelődési stb.).
- A város gazdasági (ipari, szolgáltatóipari, logisztikai, kereskedelmi) telephelyei – amennyiben azok az uralkodó tőkeáramlás útvonalába esnek, ti. van a közelben autópálya.
- A város gazdag, érdekes történelme, műemlékei.
- A város kultúrája, érdekes hagyományai.
- Szennyezetlen természeti és társadalmi környezet: tiszta, rendezett település.
- Vállalkozásbarát helyi társadalom, személy- és vagyonbiztonság, olcsó és képzett helyi munkaerő.

Ha figyelembe vesszük, hogy ennek sikeressége mitől függ, akkor feltűnik, hogy a kulturális klaszterben még mennyi lehetőség van. Katona József, Kodály Zoltán, Bozsó János városában nagy potenciálja van a kulturális expanciónak, még a kortárs művészek viszonylatában is.

Tehát történelmi gyökereit tekintve Kecskemét mezőváros, ám mára emellett erőteljesebbé vált gépipari arculata és a high-tech alkalmazások konkrét használata, illetve a szolgáltató szektor. A jövőbeni fejlődés számára pedig nem elhanyagolható, ha a már korábban meglévő és jól bejáratott klaszterek mellé beemeljük a fejlődő kulturális életet, mint üzleti lehetőséget.

Fontos kérdés, hogy az adott önkormányzat a költségvetésének mekkora százalékát tudja kultúrára, művelődésügyre fordítani. Ez többnyire a döntéshozók szándékán múlik. A fenntarthatóság és a kultúra aspektusainak közös érdeke, ha rentábilis és folyamatos a kapcsolat a szereplők között, úgymint az önkormányzat, az intézményi struktúra, a polgárok és természetesen az alkotók részéről, hiszen sikeres csak akkor lehet egy város kulturális értelemben, ha a lakosság bevonható, involválható a kulturális életbe. Ez ugyanígy igaz a vállalkozásokra is.

Egy erős helyi identitású alkotó elősegíti az adott település – esetünkben Kecskemét, mint vármegyeszékhely – belső auditját, és ezzel együtt a városban lakók elégedettségértékét, kohéziós erejét. Így a város gazdasági előnyökké konvertálható marketingértékét is emeli mind a helyi lakosok, mind ezek alapján a külső befektetők számára.

A belső CI nem más, mint a helyi lakosság identitástudata, tehát hogy mennyire képes azonosulni a településével, mivel a helyi lakosság a legfontosabb „vevő” a településmarketing során. Elsősorban azt kell figyelembe vennünk, hogy senki sem fog befektetni, és tőkét vinni egy olyan városba, melyben maguk a helyi lakosok sem érzik jól/otthonosan magukat, nem bíznak saját lokális erejükben, illetve elégedetlenségük saját létviszonyaikkal, életvilágukkal.

A kulturális fejlődés küldetésének középpontja és sikerének gyökere az élményszerű érték kialakítása, formálása és átadása, hiszen az élmény nem a művekben születik, hanem a közönség tagjainak lelkében és gondolataiban. A kulturális javak kereslete tehát mind a piaci, mind az állami és a nonprofit intézményi keretek között végső soron a közönség döntésének a függvénye, ezért nagy valószínűséggel az az ajánlat válik elfogadottá, amelyet a fogyasztói döntések és az azt befolyásoló tényezők ismeretére építve alakítanak ki. Ez pedig a modern marketing pillére (Pavluska Valéria, 2017).

Az igények fejlődnek, kielégítésük/kiszolgáltatásuk pedig fontos kérdés. Természetesen az igények és vágyak öngerjesztő folyamatba vannak beágyazva, de ha ezeket nem csatornázzuk például kulturális irányba, akkor máshol fognak „lecsapódni”. Az elégedettség soktényezős lehet: az alapvető anyagi feltételeken túl előbb-utóbb, a fejlődés ritmusának megfelelően a kulturális igény is fontossá válhat.

Olyan művészekre van szükség lokálisan, azaz itt helyben, akik hajlandóak tenni Kecskemétért, vagy már bizonyítottak is e téren. Fontosak továbbá a következő tulajdonságok, kompetenciák: autentikus identitásuk, érzelmi kötődésük, szakképzettségük, és kapcsolati hálójuk. Az ilyen típusú helyi értékeket egészítik ki a meghívott előadókkal is büszkélkedő fesztiválok, ám a stabil, összetartó művész-közösség nélkülözhetetlen a helyi fejlődés szempontjából.

Kecskemét mára alapvetően családias város lett. Fontos, hogy legyenek művészek, akik a fiataloknak is tartanak foglalkozásokat, és saját baráti- és munka-kapcsolataikon túl, esetleg gyermekeiken, rokonaikon keresztül is csatlakoznak a kulturális élet más, egyéb ágaihoz, képviselőihez.

A településmarketing alappillére a belső elégedettség, vagyis a helyi lakosság igényeinek kielégítése nem kerülheti meg a kulturális életet, mivel az egyre magasabb hozzáadott értéket képviselő munkáltatók és munkavállalók nem csak önmaguk innovatívok, hanem kifejezetten olyan közeget preferálnak, mely maga is innovatív, és ennek egyik legalkalmasabb terepe a művészet, tágabban értelmezve a kultúra, mely ugyanakkor lehet szórakoztató is.

A kecskeméti városmárka jövője

Jenes Barbara³⁵ – Papp-Váry Árpád³⁶,

Mindannyian megszokhattuk már, hogy a termékek megfelelő marketingtevékenység segítségével márkává válhatnak. Ez azt jelenti, hogy egyre több olyan jellemzőjük lesz, amivel kitűnnek a versenyből, könnyebben beazonosíthatók, a reklámokban újszerűen tudnak megjelenni és nem utolsósorban a tulajdonosaik számára többletprofitot termelhetnek.

Az utóbbi években a turizmusban, a befektetésösztönzésben és számos más területen is annyira felerősödött a verseny, hogy a települések, városok körében is egyre több példát láthatunk a márkázási, angolul branding tevékenységre. De mit is jelent mindez?

A városok azon túl, hogy megfelelő logót és szlogent választanak településük számára, tudatosan igyekeznek az identitásukat és imázsukat építeni és jobb színben feltüntetni a településüket a környező, vagy távolabbi versenytárs városoknál. Ez a tevékenység több célcsoportot is célozhat:

1. a helyi lakosságot, akik gyakran saját maguk is részt vehetnek a város arculatának, identitásának formálásában, alakításában, hírnevének öregbítésében;
2. turistákat, akiknek vonzása a helyi idegenforgalmi szolgáltatási szektort és a kereskedelmet is erősítheti;
3. helyi és külső befektetőket, akiknek a településre vonzása vagy helyi segítése infrastrukturális fejlesztéseket, új munkahelyeket és hosszú távú fejlődést eredményezhet.

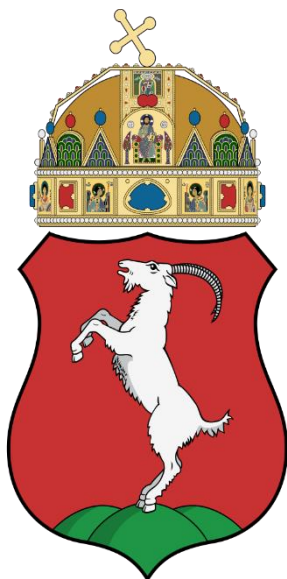
Ez az összetett városmarketing tevékenység azonban nem történhet meg tervezés és pontos kivitelezés nélkül. Az első és legfontosabb lépés a pontos célok meghatározása. Mi a célja a városnak a marketingtevékenységgel? Miben szeretne változást elérni? Ehhez alaposan ismerni szükséges a város adottságait, előnyeit, versenyképes ajánlatait. Amennyiben ezek nem kerültek korábban feltárára, illetve a különböző érintettekkel történő egyeztetésre, második lépésként célszerű átfogó városmarketing kutatásokat, felméréseket végezni. Ezeket értékelve, az eredményeket rendszerezve harmadik lépésként elkészíthető egy városmárka audit, melyre a megfelelő stratégia alapozható. A negyedik és ötödik lépés – az előzményeket figyelembe véve – a város stratégiájának és kommunikációs rendszerének kialakítása kell, hogy legyen. Amennyiben a város nem rendelkezik arculati elemekkel, úgy azok kialakítása a következő lépés. A városlogó segít a versenytársakhoz képesti megkülönböztetésben és a könnyű beazonosíthatóságban. Egyedi vizuális elemeket, egyedi szín- és formavilágot jelent. Sok esetben szlogen is párosul hozzá, mely segít a város egyértelmű előnyeinek beazonosításában, emlékeztet és segítheti a városhoz való kötődést.

A városok esetében ezen tevékenységek végrehajtása akkor a leghatékonyabb, amennyiben egy központi szervezet, egy ún. városmarketing tanács, vagy városmárka bizottság irányítja, mely tömöríti a legfontosabb szakmai, önkormányzati és egyéb érdekelti intézmények képviselőit. Fontos, hogy az irányító testület hosszú távra, viszonylagos állandósság mellett tervezzen, beépítve a lakossági és turisztikai visszajelzéseket is a munkájába.

³⁵ Tanszékvezető egyetemi docens, a NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ munkatársa és a NJE Marketing Tanszék vezetője

³⁶ Egyetemi docens, a NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ szerződéses munkatársa

Kecskemét esetében a fentiekhez hasonló munka indult el korábban, mely életre keltette egy dinamikus és vonzó városmárka alapjait. Kecskemét új logót kapott, mely egyértelműen épít a város jelképére és nevének eredetére.

Kecskemét

Kecskemét címere és logója

Forrás: kecskemet.hu, 2024.04.17.

A város az arculati elemek megújításakor a sokszínű célcsoport beazonosításra is törekedett, mely törekvés a szlogen alakulásában is tetten érhető. Érdekeség, hogy a város eltérő szlogent használ a lakossági és a turisztikai célszövegek megszólítására:

Lakosság: Jövő. Menő. Kecskemét
Turizmus: Hírös. Város. Kecskemét.

Jövő.
Menő.
Kecskemét.

Hírös.
Város.
Kecskemét.

Kecskemét által használt szlogenek

Forrás: kecskemet.hu, 2024.04.17.

A város kommunikációját tekintve többféle kommunikációs csatornát is üzemeltet. (1. táblázat)
Online kommunikáció az alábbi felületeken zajlik:

- a kecskemet.hu hivatalos weboldalon a város bemutatása és a közérdekű információk átadása történik,
- a „Kecskemét Megyei Jogú Város” Facebook oldal a Kecskeméti Önkormányzat weboldalához kapcsolt hivatalos Facebook-csatorna, elsősorban híreket, közérdekű eseményeket oszt meg
- a „Kecskemét Megyei Jogú Város” (@kecskemetvaros) a Kecskeméti Önkormányzat weboldalához kapcsolt hivatalos Instagram-csatorna, jelenleg inaktív
- a „Kecskemét MJV” YouTube-csatorna a Kecskeméti Önkormányzat weboldalához kapcsolt hivatalos felület csatorna, jelenleg inaktív.

A kapcsolódó egyéb oldalak között hírportálokat, turisztikai oldalakat találunk. A hiros.hu és a keol.hu a kecskeméti hírek általános gyűjtőoldala, a tourinformkecskemet.hu a turisztikai információszolgáltatást végzi. Specialitás, hogy a befektetőknek, vállalkozóknak szóló weboldal külön működik varosialapkezo.hu címen.

1. táblázat: Kecskemét elsődleges kommunikációs csatornái

Weboldal	kecskemet.hu
Kapcsolódó oldalak	hiros.hu keol.hu tourinformkecskemet.hu varosialapkezo.hu
Közösségi média csatornák	Kecskemét Megyei Jogú Város (Facebook) kecskemetvaros (Instagram) Kecskemét MJV (YouTube)

Forrás: saját gyűjtés, 2024 április

Mint látható tehát, Kecskemét modern városmárkázási gyakorlattal és jó kommunikációs alapokkal rendelkezik, és igyekszik minél diverzifikáltabb módon megszólítani sokszínű célcsoportját.

Mit hozhat a jövő városmárkázási szempontból?

Egyrésztől célszerű a jelenleg kissé egysíkú, és főként két csatornán működő kommunikációt leporolni, tartalmilag és vizuálisan is megújítani, aktívabbá tenni. A lakosság tájékoztatása hatékonyan zajlik, az egyéb célszegmensek, például a potenciális turisták ugyanakkor arányaiban kevesebb tartalommal és kommunikációval találkoznak. Másrésztől érdemes a modernizált városmárkát, megjelenést minden területre kiterjeszteni, és törekedni az egységes vizuális mód mellett az egységes arculat kiépítésére is. Harmadrészt a többnyelvű kommunikáció az egyre nemzetköziesebbé váló célközönség miatt egyre fokozódó elvárást jelent, ezért az angol nyelvű tájékoztatás bizonyos platformok esetében ma már alapvetésnek mondható – ezt Kecskemét esetében is célszerű bevezetni.

Turizmus mindenki örömére – a jelen értéke, a jövő lehetősége Kecskeméten

Piskóti István³⁷

Az évtized fordulójának vírusjárványa, mint mindenütt a világban, hazánkban, más városokban, így Kecskeméten is visszavetette a turizmust, az ide érkező turisták száma nagyot esett, megtörve ezzel az előző évtizedben a kétszázezret elérő vendégéjszaka növekedésének folyamatát. Napjainkra mindenütt visszatértek a csúcs-látogatószámok, bár a nagyszerű adottságok, értékek, hagyományok és a látható fejlesztések, az új attrakciók, rendezvények létrejötte ellenére a városban nincs általános, teljeskörű elégedettség a turizmus eredményeivel, a szektor fejlettségével szemben. **Kecskemét nincs a 15 leglátogatottabb hazai város között.** A továbblépés lehetőségeinek tervezése természetesen zajlik – ez egyes kecskeméti lakos, az érintett vállalkozások, a város és a térség, vármegye vezetése, szakmai menedzsmentje egyaránt új tervek és szándékok fogalmazásán dolgozik. E rövid írásban néhány gondolat, összefüggés révén tekintsük át, milyen turizmust érdemes napjainkban csinálni egy Kecskeméthez hasonló nagyobb városban és környékén, hogy annak mindenki örülhessen!

A „Hírös város az aafődön Kecskemét” idézet, szólás hosszú évek óta tudatosítja a város értékeit, vonzerejét, mely a turizmus terén is megjelenik, a történelmi örökségek épületeiben a Városházától, a Cifrapalotán, a Nemzeti Színházon, a Luther-palotán át a Református Újkollégiumig. A múzeumok, kiállítóhelyek sokasága közül kitűnik a Hangszergyűjtemény, a Fotográfiai Múzeum, a Katona Emlékház, a Bozsó és az Iparművészeti Gyűjtemény, hogy csak néhány egyedit említsünk. A köztéri alkotások, szobrok, emlékhelyek is értékesek, múltat idéznek, jelent formálnak. A fesztiválok, a Hírös Napok mellett több témában megjelennek az egyébként is számos élményt kínáló művészeti helyszíneken, a fürdő, a gokart pálya, a Planetárium, a lovaglás, paintball lehetőségei sokrétű, „játékos-várossá” teszik Kecskemétet.

„Itt Kecskeméten mindig is bajban voltunk azzal, hogy mi is az a hihetetlen turisztikai attrakció, ami miatt mi ide tudjuk csábítani a turistákat, hiszen azért nincsen Balatonunk, nincsen Tisza-tavunk, nincs egy hegységünk, nincs egy hatalmas nagy kastélyunk, ami mondjuk a franciáknál a Loire mentén, nincsen olyan fergeteges borvidékünk, mint Villáynak vagy Tokajnak” – fogalmazta meg a város polgármestere egy szakmai rendezvényen. Kecskeméten. Csak az lehet a hívószó, a megmutatható és eladható látványosság, amit a helyiek megépítettek, létrehoztak, hangsúlyozta, s mint láttuk mindez nem kevés. Ugyanakkor egyre vonzóbb a „sajátságos belváros gyönyörű szép épületállománnyal”. Ezek közül is a felújított és látogatóközponttal gazdagított Városháza egy „gyöngyszem”, „központi mágnes”, ahonnan csillagtűrszerűen lehet bejárni a városközpontot.

³⁷ Tanszékvezető egyetemi tanár; a NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ szerződéses munkatársa; a ME Turizmus és Marketing Intézet vezetője

A turizmustól az elmúlt évtizedekben – jórészt mind a mai napig – mindenütt, s így nálunk is a növekvő turista és vendégéjszaka számokat, az egyre nagyobb turista költségeket várjuk el. Hiszen a növekvő kereslet növekvő gazdasági, kínálati, beruházási, fejlesztési teljesítményt indukál egy turista úticélban; nem véletlenül válik az országok számottevő részénél a turisztikai szektor a legnagyobb „ágazattá”, a GDP 10-12 %-át termelve; s ezáltal városok fejlődésének zálogjává.

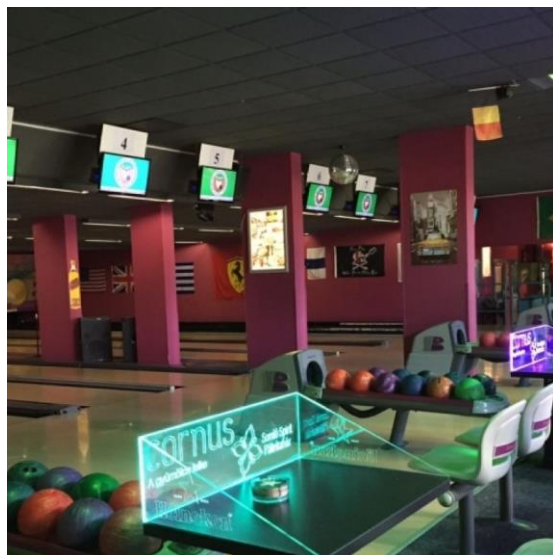
Miért szeretjük mindnyájan a turizmust?

Napjaink turisztikai szektora nemcsak a lakóhelyről valahová történő elutazást, az ilyen többnapos, különböző tartózkodási céllal érkezők fogadását, az ebből eredő szükségletek kielégítését, az erre létrehozott szolgáltatásokat jelenti. A turizmus tartalma, keretei kiszélesedtek. A hangsúly a szabadidőben lakáson kívüli tevékenységekre, a helyi lakosság számára létrehozott létesítményekre tevődik át (színház stb.). A turizmus egyre inkább össze kell, hogy fonódjon a helyiek szórakozásával, kikapcsolódásával, érdekeivel, s így a megcélzandó gazdasági előnyök mellett előtérbe kerülnek a turizmus által a lakosság felé irányuló pozitív társadalmi, a kulturális, a környezeti, a komplex életminőségi célok, várható eredmények.

Elvárások

Utazni, pihenni, szórakozni jó. A turizmust mozgató legfontosabb motivációik: a klasszikus üdülés, pihenés, a szórakozás, bulizás, az egészségmegőrzés, az új dolgok megismerése, a tanulás, a városnézés, a kulturális értékek, örökségek, emlékhelyek meglátogatása. A kulturális rendezvényeken, fesztiválokon, sportversenyen való részvétel. Hobbi üzése, sportolás, kaland megélése, a természetjárás, rokonok, ismerősök meglátogatása, vásárlás. A hivatással kapcsolatos utak (kiállítások, konferenciák, megbeszélések stb.), valamint a vallási emlékhelyek, rendezvények meglátogatása. A turisták egyre igényesebb, szigorúbb elvárásokkal jelennek meg, egyedi, minél teljesebb élményt keresve. A turizmus egy természetes emberi igény, a „végtelen” lehetőségek terepe.

Az éves utazások száma meghaladja a másfélmilliárdot évente. Ezen óriási és egyre igényesebb kereslet alapján megállapíthatjuk, hogy a „turizmusban mindent el lehet adni, de akármit nem lehet eladni”, azaz a gyorsan változó igények, a mindenre nyitott kereslet, a speciális újabb célcsoportok és újabb igények létrejötte, az egyébiránt egyre élesebb verseny ellenére új kínálati szereplőket is befogad, csak a minőség, a korrekt, jól kialakított szolgáltatás-kínálat szűrőjén kell átmenni. Ugyanakkor ez nem kevés fejlesztési és mellette még inkább nagyon sokrétű marketing-feladatot ad. A turizmus változatossága tehát mindig újabb és újabb keresleti trendeket, elvárásokat termel, melyek éppen ezért az elsődleges siker-lehetőségek egy fejlődni akaró, vagy éppen újonnan megjelenő úticél számára.

Emeljük ki néhány napjainkra jellemző elvárást, szokást, mely sikeres fejlesztés alapja lehet:

- „Álomnyaralás kerestetik” – a kaland-piac, emóciókra, érzelmekre épülő, gondoskodó, a lélekre is odafigyelő kínálat, ahol gyakran az *offline* lét az elvárás.
- „Meet the locals” – ismerd meg a helyieket; ez a helyiekkel együtt élő, közös élményteremtés.
- Speciális termékek iránti kereslet, a személyre szabottság (*individualizmus*) egyre fontosabbá válik.
- Tökéletesen új termék, koncepció, vagy szolgáltatás létrehozása, amelyeket a hozzáadott értékük különböztet meg a versenytársaktól.
- A hobbi és érdeklődési körök szerinti specializáció egyre fontosabbá válik.
- A „vissza az alapokhoz” trend folytán kedveltebbé válnak a szabadidős célú utazás egyszerűbb formái: például szálloda helyett bungaló, lakókocsi helyett sátor, vagy jurta.
- A fő-üdülések hossza egyre csökken, több, rövidebb, szabadidős célú utazás történik egy szezonban; magas és alacsony költségű termék-kategóriákban egyaránt.
- A multigenerációs együtt-utazások – nagy-únoka nyaralás szegmensek növekednek.
- Fesztiválok – új, divatos megjelenések, „kulturális nyaralás”.
- Elmerülés egy „párhuzamos világban” – nosztalgia-utazások (időben, térben egyedi kínálattal).
- Események, kihívások teljesítése egy városban – természetben („trekking event”).
- Egészségtudatosságot támogató turisztikai szolgáltatások, (holisztikus) egészség-, wellness, „re-treat” turizmus, pl. alvás-turizmus, egészséges táplálkozás, bio-élelmiszerek, sportolás).
- „Zero waste” turizmus, öko-utazások – környezeti, fenntarthatósági szempontok érvényesítése.
- Standard szállás-kritériumok (reggeli, klíma, wifi, medence stb.).
- A klasszikus, régi célcsoportok is működnek (strandolók, *all inclusive*, *globetrotter*).
- Előnyben részesül az autentikusabb kínálat, a változatos és kiegyensúlyozott élményt kínáló régiók, ami egyúttal hatékony, ún. desztináció menedzsmentet igényel.
- Nő az önállóan szervező, interneten döntő turisták száma, a késői foglalások gyakorisága.
- A közvetlen, személyes és digitális vevői informálódás irányítja a vásárlói döntéseket.
- Az előzetesen mindenről meggyőződő, felkészültebb, tapasztaltabb, kritikusabb turisták dominanciája jellemző.

A mesterséges intelligencia (MI)³⁸, a kiterjesztett valóság (AR)³⁹, virtuális valóság (VR)⁴⁰ és az ún. metaverzum (*metaverse*) utazás, robotok, chatbotok, automatizálás, arcfelismerés, hangalapú keresés és hangvezérlés, az érintés nélküli fizetés technológia megjelenése és növekedése szintén kötelezően figyelembe veendő. A kereslet ezen elemei számos lehetőséget teremtenek a turisztikai kínálat, a fogadókészség, versenyképesség sikeres megteremtésére. Természetesen korántsem mindegy, hogy milyen ráfordítások mellett, milyen határokat érünk el és mennyi idő alatt, különösen az izgalmassá váló belföldi turizmus irányába.

A turizmusépítés szabályai

A turizmus egy „demokratikus” ágazat. Mindenki, minden egyén, család, kis- és nagy vállalkozás, civil közösség, önkormányzat számára egyaránt lehetőséget teremt a „piac belépésre”. Hiszen kiadhatjuk, cserélhetjük a lakásunkat, kölcsönözhetünk kerékpárt, sport-eszközt, eladhatjuk saját természetű élelmiszereinket, lakás-éttermet nyithatunk, rendezvényt szervezhetünk, panziót, szállodát építhetünk, egészségügyi, wellness, kereskedelmi szolgáltatásokat nyújthatunk, bemutathatjuk a helyi hagyományainkat, épített örökségünket, természeti szépségeinket, információt adhatunk, „idegenvezethetünk” és még folytathatnánk. A turisztikai kínálat, egy „megvehető termék” a fentiekből áll össze. Egy adott szegmensre

³⁸ Angolul: *Artificial Intelligence* = AI

³⁹ Angolul: *Augmented Reality* = AR

⁴⁰ Angolul: *Virtual Reality* = VR

célzottan szükséges és elvárt komponensekből, komplex „csomaggá”, csomagokká összerakni, hogy belőlük vonzó, meglátogatni-értelmes hely, keresett, gazdag desztináció váljon.

A turizmus nemcsak demokratikus, de *együttműködés-igényes ágazat is*, sőt talán meginkább igaz, hogy kötelező az együttműködés, egymást „ki kell egészíteni”, s még a közvetlen versenytársakat is szeretni, „segíteni kell”. Ezért elengedhetetlen, hogy létrejöjjön az ágazatban érintettek „együttműködő közössége”, egyesülete, mint a kooperáció terepe. Majd erre épüljön az úticélt, a desztinációt menedzselő szervezete, mely – az önkormányzat intenzív támogatásával – szervezi az adott földrajzi területen található vonzerők moduláris (szabadon kombinálható) terméké alakításának, hálózatba szervezésének, a termékek desztinációba ágyazott *piac- és versenyképessége megteremtésének és értékesítésének folyamatát*, a fenntartható fejlődés megőrzése mellett a *turisztikai piaci siker* elérésével, a *földrajzi terület fejlődésének, az ott élők jólétének növelése érdekében*. Ez az együttműködés kell, hogy képviselje a „jó gazda” szemléletét, a turizmus közösségi érdekeit, az együttműködve versenyzés (*coopetition*)⁴¹ elvét, s stratégiaileg tervezze a márkaépítést, az értékesítés és kommunikáció folyamatát, a *desztináció marketingjét*.

A turizmus pozitív és negatív hatásai

A turizmus fejlődésének örülve *többnyire a pozitív gazdasági, társadalmi és környezeti hatásokat emeljük ki, ugyanakkor egyre gyakrabban találkozunk a sikeres turisztikai helyeken a helyiek tiltakozásával, a negatív hatások számbavételével, számonkérésével*, s mindezek eredményeképpen jelentős konfliktusok létrejöttével, korlátozásokkal. Öröndetes, hogy ezen „túlturizmus” (*overtourism*) károkozásainak elkerülésére, megszüntetésére irányuló stratégiák, akciók is részei a szakma-kultúrának. A pozitív hatások körében különösen fontos a *munkahelyteremtés*, a kedvező munkaerőpiaci hatás, az új – igen eltérő képzettségeket igénylő – munkahelyek, igaz gyakran csak szezonális munkahelyek, munkalehetőségek létrejötte, a kiegészítő jövedelmek lehetősége. A *gazdasági multiplikátor hatás* különösen erős a turizmus kapcsán, hiszen a mezőgazdaságtól, a speciális, tudásintenzív szolgáltatásokig – mindenre szükség van.

A turisztikai szolgáltatások működtetése infrastruktúra igényes, ezért folyamatos - *alap-infrastrukturális és közvetlenül a kínálat-, a termékfejlesztést kísérő beruházások sokasága gazdaság-, növekedésfejlesztő (GDP/GNP) hatású*. Ingatlanok tulajdonosaként örülünk azok – turizmus általi – értéknövekedésének. Persze a növekvő kereslet okán az árak a „mindennapi termékeknél, szolgáltatásoknál is nőnek, mely nem örömteli a helyieknek, különösen azoknak, akik nem tudnak a turisztikai előnyökből közvetlenül részesülni. A gazdasági szerkezetváltozás, a hagyományos tevékenységek ápolása vállalkozási lehetőségek sokaságát kínálja a kezdőktől, a profik számára egyaránt. A gazdasági kulcs-szavak tehát egy város, a városban élők számára a következők: a bevételek, köztük a deviza-, adóbevételek növekedése, a külső források bevonása, szolgáltatásbővülés, vállalkozói kedv növekedése, azaz új, szinte korlátlan, fantáziát, szakmai tudást próbáló lehetőségek teremődése.

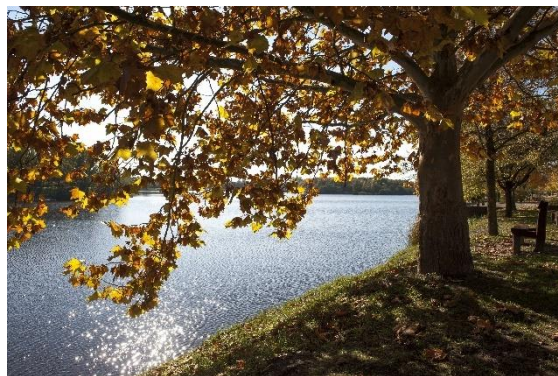
⁴¹ Az angol *co-operation* (együttműködés) és *competition* (versenyzés) szavak összevonása.

A turizmus legtöbbször jelentős népességszám-növekedést indukál, nemcsak a turistalátogatókat, hanem időszakosan, vagy hosszabb időre, akár véglegesen át/le-telepedő lakosokat egyaránt., mely persze a kor, a nem, a nemzetiség, az etnikum szerinti megoszlást megváltoztathatja, s többnyire erős urbanizációs folyamatokat indít el. A városi közösség korábbi jellemzői, szerkezete átalakul, a gazdasági orientáció változik, üzleti, szakmai, személyes konfliktusok teremthetnek a kívülről érkezettekkel, az értékrendszer átalakulása, a vallási különbségek és sok más vonatkozásban egyaránt. E hatások egyéni és családi szinten egyaránt jelentkezhetnek, hiszen a napi életvitel felborulása, a családszerkezet változása, a társadalmi hálózatok átalakulása, a lakásviszonyok, a közegészség, a közbiztonság, a bűnözés mellett ellenben a szabadidő eltöltés, a fogyasztási szokások változása, a nyelvtudás javulása, a sok megismert pozitív magatartási példa, a jó demonstrációs hatások elfogadása kedvező eredmény.

A gazdasági, kulturális erőforrások tönkretétele, megkárosítása, a zsúfoltság, a szennyezés, a túlterheltség, a túlzott kommercializálódás elkerülése sok-sok tudatos, átgondolt, sokoldalú közösségi (önkormányzati, szakmai és civil szervezeti) turizmus-menedzsmentet igényel, melyhez a különböző hatósági támogatás, segítség is elengedhetetlen. Gondoljunk azokra a turizmus által érintett természeti és épített környezetet érintő hatásokra, ahol a lokális dimenziók egyre inkább globális összefüggésekké állnak össze (pl. légi közlekedés). A közvetett és közvetlen természeti hatások ma részben még visszafordítható, de egyre inkább visszafordíthatatlanná váló kedvezőtlen folyamatokra vezetnek, a levegőminőség, a talajra gyakorolt geológiai, vízminőségi hatásokra, a természeti erőforrások kimerülésére, a vegetációt, a vadvilágot érintő trendekre egyaránt kiterjedve.

Turizmust okosan

A turizmus egy város, egy térség igen sokoldalú gazdasági-társadalmi-környezeti fejlődését meghatározó terület, melynek erejével nem élni butaság, elszalasztott lehetőség. A turisztikai szektor persze az egyes, közvetlen személyes, szervezeti, vállalkozói érdekek mentén, spontánul is fejlődik, ugyanakkor koordinálatlan, egymás nem támogató lépések csak rész-sikereket, adott esetben kudarcokat, károkat is okozhatnak mind gazdasági, mind társadalmi és imázs, megítélés szempontjából egyaránt.

Kecskemét számára a turizmus – a város egésze, az önkormányzat, a vállalkozások, a családok, az itt élők érdekében – a sikert ígérő stratégiai lehetőség, egy együttműködésre épülő tudatos, a gazdasági, társadalmi, környezeti fenntarthatóságra egyaránt figyelő fejlesztés mentén helyi, térségi, de akár országos szakmai hatásokat is kifejthet majd.

Ez a Kecskemét előtt álló fejlődés, fejlesztés sok-sok kreativitást, szakmai tudást, forrásokat egyaránt követel, s meggyőződésem, hogy az üzleti és a társadalmi marketing szinergiája nélkül a turizmusteremtés nem lehet eredményes. A *belső marketing primátusa mellett* – mely a megvalósításban, megélésben érintettekre irányul, már kezdetektől fogva intenzív, kooperatív – a külső érintettek, célcsoportok felé irányuló marketingaktivitás összehangolását egyaránt a holisztikus szemlélet kell, hogy vezérelje.

A kecskeméti okosváros fejlesztési irány

Somogyi-Farkas Sára⁴²

Az internet és a mobil adatközlési technológiák robbanásszerű fejlődése a globalizáció egyik fő eszköze és egyben csatornája. Ez a technológiai forradalom egyre erőteljesebben formálja át a mindennapi környezetünket, a kommunikációtól a szolgáltatások működtetésén és elérhetőségén keresztül a döntéshozók számára elérhető adatokig, illetve a közösségi élettől a magánszféra működéséig. Ennek mentén a technológiai megoldásokat nagyléptékben hasznosító okos városok (smart city) koncepciója is az 1990-es évektől fokozatosan elkezdett a tudományos vizsgálatok tárgyává válni. 2010-től pedig e téma terület egyre inkább a közösségi érdeklődés homlokterébe került és a publikációk száma kiugró léptékben megnövekedett.

Az okos városok első generációja középpontjában a településüzemeltetés egy-egy alrendszerére koncentráló adatgyűjtés – és kezelés, például a közműrendszerek és a közlekedés hatékonyabb irányítása állt, ami mára számos egyéb, folyamatosan bővülő területtel egészült ki (kommunikáció, szolgáltatások, közbiztonság, gazdasági adatok stb.). A második generációs okos város megoldások a települések működésének egy-egy alrendszere helyett már azok átfogó kezelését tűzték ki célul, a fejlesztésekbe bevonva a helyi érintetteket. A harmadik generációs okos városokban pedig a technológia a településtervezési és a fejlesztési szereplők együttműködésének is alapjául szolgál (emberközpontú és megosztásra épülő megközelítést alkalmazva), hiszen lehetőség van arra, hogy szinte minden (mérési)végpontról való idejű adatok álljanak rendelkezésre. Az így létrejövő összetett adatbázisok nagy volumenű adatokat tudnak dinamikus módon kezelni és ezek segítségével a települések működését meghatározó folyamatokat együtt szemlélve lehet optimalizálni. Például egy város időjárása és forgalmi terhelése függvényében szabályozni lehet a közlekedési és energetikai rendszerek működését, ami hosszabb távon egyúttal hozzájárul egy új, adat- és tényalapú, hatékonyabb településvezetés és településpolitika megvalósításához. A harmadik generációs okos városokban emellett már létjogosultsága van a közösségi kezdeményezéseknek és a közösségi kontrollnak is. A megfelelő szenzoros felszereltség és az infokommunikációs, illetve digitális kormányzási megoldások alkalmazásával az okos városok gyorsabban és nagyobb mértékben képesek reagálni a települést használók igényeire és szükségleteire. A térségi kihívásokra való új térségi megoldások megtalálására jó példa az Európai Unió Horizon2020 programja által finanszírozott Making Sense című projekt, mely Amszterdamban, Barcelonában és Pristinában kifejlesztett egy eszköztárat egy úgynevezett közösségi érzékeléshez, amely lehetővé teszi a helyi problémák társadalmi szintű tudatosítását és megértését. Az eszköztár a térségben történt innovációkat azzal a céllal minősíti, hogy egy térségben felmerülő valós szükségletekre jól működő megoldások szülessenek, illetve a helyi innovációk minél inkább a helyi problémákra és kihívásokra (is) reagáljanak.

Közel egy évtizednyi kísérletezés után tehát az intelligens városok új szakaszba lépnek. Bár a smart city megoldások csak egyet jelentenek a városok fejlesztéséhez szükséges teljes eszközkészletből, jelenleg a digitális megoldások a leggyorsabban fejlődő, és az ilyen típusú beruházások magas kezdőköltségének ellenére, a legköltséghatékonyabb városfejlesztési eszközökként vannak jelen, szerepük pedig egyre inkább felértékelődik. Az összekapcsolódó alkalmazások való idejű, átlátható információkat adnak a felhasználók kezébe, amellyel a településhasználók jobb döntéseket hozhatnak. Ezek az eszközök kapcsolataik és kommunikációjuk révén például életet menthetnek meg - mérhetően csökkentik a halálos kimenetelű balesetek számát városi szinten, felgyorsítják egy-egy vészhelyzetben a reaklási időt, továbbá megelőzhetik a bűnözést és csökkenthetik az átlagos ingázási időt. Amellett, hogy ezen megoldások időt takaríthatnak meg a településhasználók számára, a társadalmi kapcsolatok kialakítását is képesek elősegíteni, illetve adott területen (például egy-egy városrészben) a kapcsolatok sűrűségét is növelhetik. Ha pedig a városok hatékonyabban működnek, akkor termelékenyebb üzleti helyszínné is válnak egyben.

⁴² NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ munkatársa

Mint minden, a technológia által érintett gazdasági ágazatban és társadalmi csoportban, az intelligens városok, illetve az ilyen típusú fejlesztési beavatkozások terjedése okán is újrendeződés kezdődik, mind a városok között, mind a régiók gazdaságában és a beszállítóláncok, illetve értékláncok (vállalati kapcsolatok) alakulásában egyaránt. E technológiák diszruptív, mindent felforgató hatásuk miatt komplett módon megzavarhatnak egyes iparágakat (különösen, ha annak szereplői térben koncentrálnak), még akkor is, ha a digitális lehetőségek alkalmazása általános tekintetben az adott ágazat számára jelentős piaci lehetőségeket is kínál. Az ügyfelek és vásárlók (vagy településhasználók) igényei és elvárásai növekedni fognak, ami a jelenlegi termékek és szolgáltatások újraértékelését fogja kikényszeríteni a szolgáltatóktól, termelőktől. Ezen újraértékelések és a változások szempontjai széles skálát ölelnek fel, ugyanakkor a magas minőség mellett elérhető költséghatékonyság a mobilitástól az egészségügyig minden tevékenységben és szektorban tetten érhető.

Az okos város megoldásokat nyújtó vállalatok számára, illetve az ezen piacra belépni vágyó cégeknek pedig szintén változtatniuk kell az új korszakban: a technológián túl, e vállalatoknak több és nagyobb készlegkészletre, kreatív finanszírozási modellekre lesz szükségük és a civil részvételre, polgári szerepvállalásra, illetve kapcsolattartásra is nagyobb hangsúlyt kell majd helyezniük.

A városok smart jellegének kialakítása rendkívül tökeigényes, egyszerre kell ugyanis, hogy megvalósuljon a technológiai bázist képező szenzorok és adatgyűjtési eszközök telepítése, az adatok feldolgozásához szükséges alkalmazások és elemzési módszerek, illetve kapacitások kialakítása és bevezetése, valamint ezek társadalmi adaptációja. A magas tökeigény az infokommunikációs megoldásokhoz szükséges magas hozzáadottértékű munka és a kapcsolódó IT szolgáltatások, jóllehet csökkenő, de városi léptékben költséges jellegéből is fakad, különös tekintettel a kevésbé fejlett országok, illetve városok esetében, ahol az info-kommunikációs technológiák és a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése, például a nyugat-európai országokhoz képest megkésett jelleget mutat.

Tekintve, hogy a 21. századi városok sikerességének alapját egyre inkább a fejlesztésekben érdekelt szereplők sikeres összekapcsolódása, hálózatosodása határozza meg, Kecskemét számára is elengedhetetlen, hogy az ehhez szükséges keretek, folyamatok tökéletesítésében és e folyamatok hatékony kezelésében felhasználja a technológiai fejlődés által létrejövő infokommunikációs megoldásokat, mint eszközöket. A város a Neumann János Egyetemmel és a térségben működő stratégiai partnerekkel, helyi vállalatokkal együttműködve a Neumann-modell keretében új innovációs ökoszisztémát épít, melynek tervét 2024 februárjában mutatták be. Ennek keretében az Egyetem mellett egy Innovációs és Tudáspark, valamint a Homokbánya területén egy városrész teljes rehabilitációja és újjáépítése valósul meg. A projekt egy olyan új városrész koncepcióját képviseli, amely az emberek igényeire és a fenntarthatóságra épít, okos városi megoldásokat alkalmazva. Ennek a városrésznek a létrehozása nemcsak a térség vonzerejét fogja növelni, de egy jövőbe mutató életforma vízióját is ajánlja, lehetővé teszi egy életképes alföldi városfejlesztési kultúra kialakítását. Alkalmazva a harmadik generációs okos városok megközelítését a helyi sajátosságra fókuszálva. Zoboki Gábor Kossuth-díjas építész és a koncepció főtervezője így fogalmazott: "A smart city világát egy kicsit tovább gondoljuk, ezért mi ezt wise city-nek hívtuk. Mi lényegében egy új közösségnek a lakó-, munka-, szórakozási helyét kívánjuk megteremteni.

Kép forrása: origo.hu

<https://www.origo.hu/itthon/2024/02/tudasvaros-es-innovacios-tudaspark-epul-kecskemeten>

Kép forrása: Neumann János Egyetem

https://www.facebook.com/photo.php?fbid=880525344083138&set=a.483521297116880&type=3&ref=embed_post

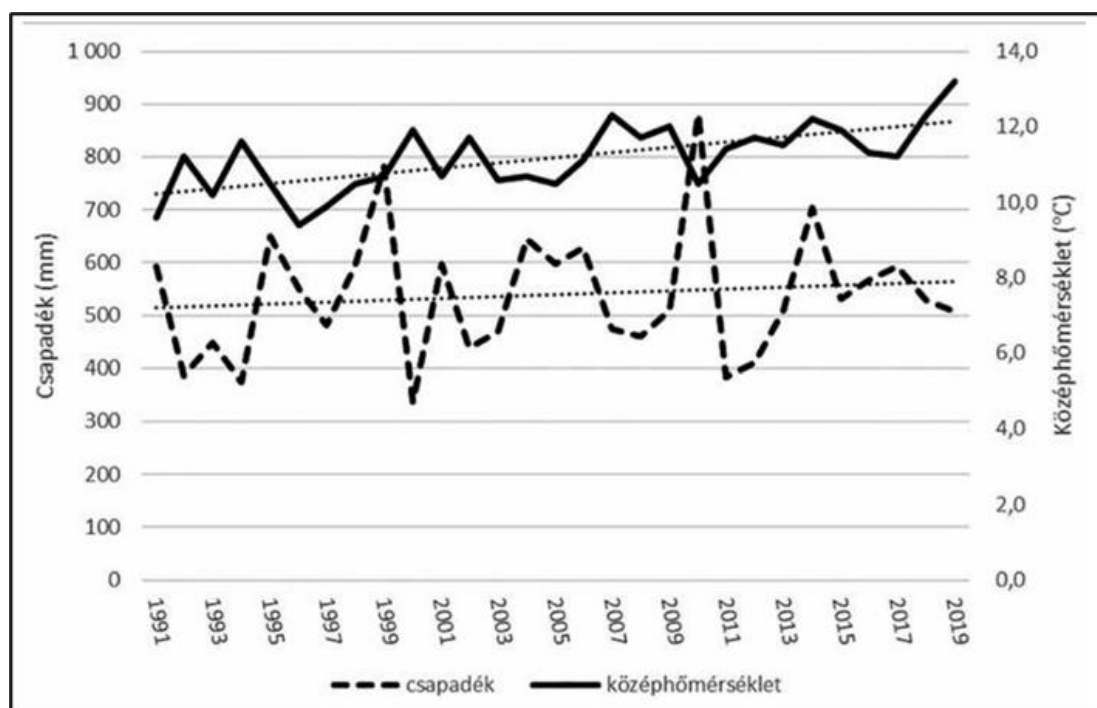
Kép forrása: keol.hu

<https://keol.hu/kecskemet-bacs/tudasvaros-es-innovacios-tudaspark-epul-kecskemeten>

Városi ökoszisztémák és a klímaalkalmazkodás Kecskeméten

Kovács Antal Ferenc⁴³

Számos tudományos munka támasztja alá, hogy Kecskemét város térségében a klímaváltozás várható negatív hatásaihoz való alkalmazkodás stratégiai jelentőségű feladat. Az éghajlati előrejelzések szerint az átlaghőmérséklet a Duna–Tisza közén a globális értékeknél is nagyobb mértékben fog növekedni. Kecskemétnek, mint a Homokhátság legnagyobb településének, egyben a régió legdinamikusabban fejlődő ipari centrumának, az elkövetkezendő évtizedekben jelentős kihívásokkal kell szembenéznie, amelyek a klímaváltozás hatásaival és a környezetminőség változásával állnak összefüggésben. Az Országos Meteorológiai Szolgálat, valamint a helyi mérések azt állapították meg, hogy Kecskemét térségében az évi középhőmérséklet az elmúlt 30 évben kb. 3,5 °C-kal emelkedett (9,6 °C-ról 13,2 °C-ra), ami lényegesen több, mint az átlagos globális hőmérséklet-növekedés. A csapadék éves mennyisége az elmúlt 30 év során kismértékben nőtt, de a csapadék mennyiségével kapcsolatos klímamodellek a jövőben csökkenéssel számolnak. Az alábbi ábra a hőmérsékleti és csapadék adatokat mutatja az 1991-2019 időszakra.

Évi középhőmérséklet és csapadékmennyiség alakulása Kecskeméten (1991-2019)

Kecskemét klímaalkalmazkodási stratégiája⁴⁴ illeszkedik az Európai Unió és Magyarország klímaadaptációs stratégiáihoz és részét képezi a város 2020-2025 időszakot átfedő környezetvédelmi programjának, amely szerint az éghajlatváltozás hatásai miatt, Kecskemétet és tágabb térségét a korábbinál gyakrabban és fokozottabban fenyegethetik majd az alábbi események:

- hóhullámok
- tarló- és erdőtüzek
- extrém időjárási események (pl. szélviharok, intenzív csapadékhullás, jégverés)
- szárazságok, aszály

⁴³ Egyetemi adjunktus, NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ

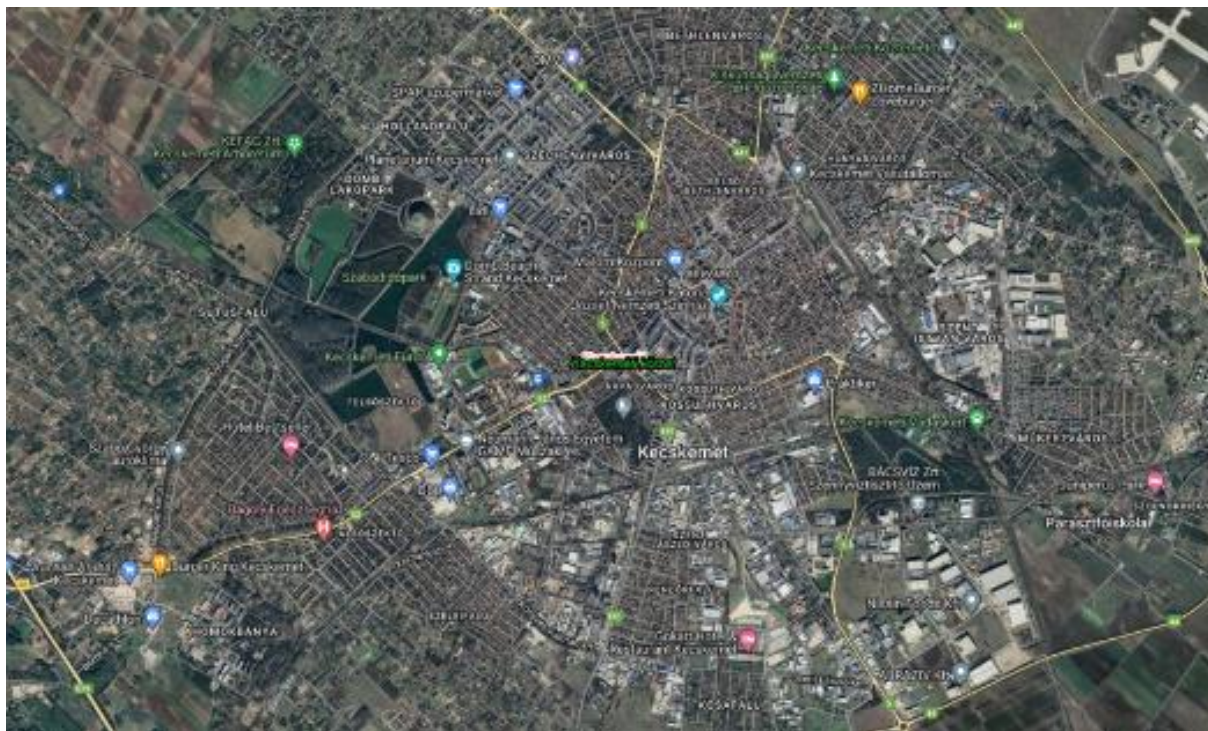
⁴⁴ Részletesen lásd: Récsei P. (2024). Kecskemét város klímaalkalmazkodási stratégiájának összehasonlító elemzése. Szakdolgozat, Neumann János Egyetem, Gazdaságtudományi Kar.

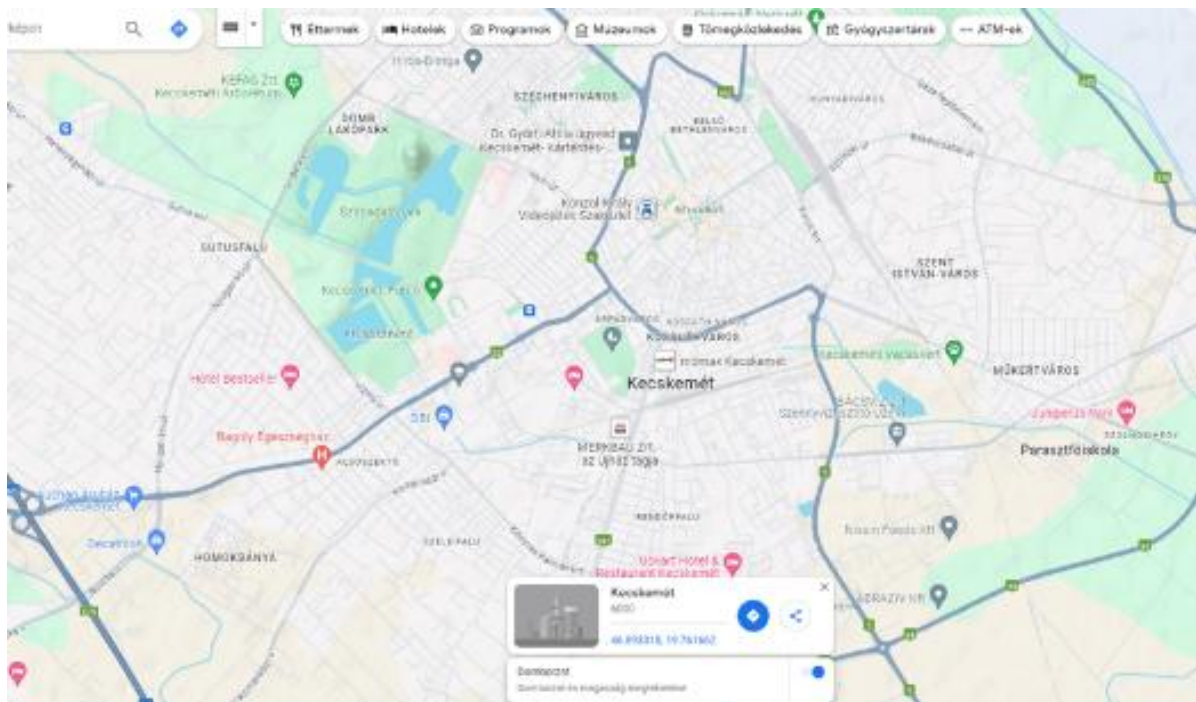
Ezen események alapvetően befolyásolhatják nemcsak a helyi gazdálkodás és gazdasági teljesítmény alapjait és lehetőségeit, de a lakosság egészségi állapotát is. A program kiemeli, hogy az éghajlatváltozáshoz történő helyi alkalmazkodás elemi szükséglet és a kihívásra adott válaszok pedig alapjaiban fogják meghatározni Kecskemét jövőbeli fejlődési lehetőségeit és hosszú távú élhetőségét. A város klímastratégiája egy keretdokumentum, ami egy hosszútávú, 15-20 éves időszakot felölő stratégiai célrendszerre épül. A célok a jelentős széndioxid kibocsátás csökkentés mellett tartalmazzák a klímaváltozás hatásait mérséklő városon belüli természeti elemek, a városi ökoszisztémák, azaz a kék-zöld infrastruktúra rendszer építését és fenntartását is. A legfontosabb ilyen tematikus célkitűzések:

- Kecskemét zöldfelületi rendszerének fejlesztése (közcélu zöldterületek fejlesztése, növelése, klímaváltozáshoz alkalmazkodó zöldfelület fenntartás, magánkertek, épületek bekapcsolása a zöldfelület-hálózatba)
- Integrált vízgazdálkodás fejlesztése (vízgazdálkodási stratégia készítése és megvalósítása, extrém csapadékesemények kezelése, felkészülés az aszályra)
- Klímavédelmi célú területhasználat (CO₂ megkötő területhasználat, hősziget-hatás mérséklő területhasználat, kompakt város kialakítása)
- Felkészülés a hőhullámokra (hősziget-terv megalkotása és elfogadása, közszolgáltató intézmények felkészítése a hőhullámokra)

Ezeknek a céloknak a teljesülését nagyban befolyásolja a városi ökoszisztémák kiterjedése és állapota. Az alábbi ábra, összehasonlítóképpen, Kecskemét térképi megjelenítését mutatja három forrásból: Google térkép, Erdőtérkép és Magyarország Ökoszisztéma Alaptérképe, amelyek különböző formában, különböző térképi rétegekben mutatják a város zöldfelületeit, természeti tőkéjét, a felszíni zöldfelületekből, a fás és füves területekből és a felszíni vizekből álló városi ökoszisztémáját.

Kecskemét zöldfelületeinek térképi megjelenítései:

Forrás: Google Térkép, Erdőtérkép (NÉBIH), Magyarország Ökoszisztéma Alaptérképe

A városi ökoszisztémák a lakosság és a gazdaság számára *ellátó*, szabályozó és *kulturális* ökoszisztéma szolgáltatásokat nyújtanak.

Ellátó ökoszisztéma szolgáltatások:

- Élelmiszerek: a városszéli mezőgazdasági területek, tetőteraszok, hátsó udvarok és közösségi kertek szolgáltatása;
- Vízellátás: az ökoszisztémák biztosítják az esővizek tárolását és szabályozott lefolyását későbbi felhasználásra;

Szabályozó ökoszisztéma szolgáltatások:

- A városi hőmérséklet szabályozása;
- Levegő szűrés, légtisztítás;
- Zajcsökkentés;
- Klimatikus szélsőségek csillapítása;
- Villámvizek csillapítása;
- Szerves hulladékok lebontása;
- Beporzás, növényi magok szétszórása;
- Kártevők, fertőzések csökkentése;
- Hozzájárulás a globális klímaszabályozáshoz;

Kulturális szolgáltatások:

- Rekreáció;
- Esztétika;
- Humán fiziológia;
- Ökológiai tudatosság erősítése;
- Lakhely értékének növelése (pl. ingatlanárak);
- Társadalmi kohézió erősítése.

Koncepcionálisan, a városi ökoszisztémák a város vagyonának részét képező természeti tőke részét jelentik. Ez a vagyon, más vagyonelemekhez hasonlóan vagyonértékkel bír. A városi ökoszisztéma vagyon értékváltozása fontos információt szolgáltat a város fejlődésének fenntarthatósága tekintetében: ha adott időszakban az ökoszisztéma vagyonértéke nő, akkor a város fenntarthatóan működött, ha csökkent, akkor a fejlődés hosszútávon nem fenntartható. Ezeknek a folyamatoknak a nyomkövetését szolgálja az ENSZ által kidolgozott, a nemzeti statisztikai rendszereket kiegészítő, bevezetés alatt álló környezeti statisztikai számlák rendszere. Kecskemét város térinformatikai rendszere, a városi faállomány részletes adatbázisa a jövőben adatokat szolgáltat ezen statisztikai számlákhoz, specifikusan a következő ökoszisztéma szolgáltatások mennyiségi és pénzügyi értékének meghatározásához:

- Hőcsillapítás,
- Zajcsillapítás,
- Levegőszűrés,
- Vízvisszatartás,
- CO₂ elnyelés

Kecskemét testvérvárosa, Coventry már rendelkezik ilyen statisztikai számlákkal, amelyek részét képezik az Egyesült Királyság statisztikai hivatala által gondozott városi ökoszisztéma számlák adatbázisának.

Kecskemét a városversenyben

Schuchmann Júlia⁴⁵

A verseny jó, az együttműködés még jobb. Napjainkban nagyon sokszor halljuk, a verseny, versengés, versenyképesség szót és fontosságát az élet legkülönbözőbb területeiről. Az állatvilágban az marad életben, aki egyrészt a legerősebb, a legjobb képességekkel rendelkezik, hogy megvédje magát, és élelemhez tudjon jutni. Szintén az állatvilágban, láthatjuk, hogy a hímek sokszor versengenek és megküzdenek a nőstényekért, és az ilyenkor szokásos párbajokban, a legjobb hímek győznek. Az emberi társadalomban sem ismeretlen a verseny fogalma, sőt akár egyénenként, akár vállalkozásokról legyen szó, mindkét esetben sokszor kerülnek versenyhelyzetbe, akár egy sportág gyakorlásáról, vagy piacok megszerzéséről legyen szó. A verseny, ha tiszta szabályok szerint zajlik, jó, hiszen lehetőséget teremt arra, hogy az adott területen a legjobb, legerősebb, legrátermettebb „nyerjen”. A gazdasági verseny esetében a piac, a kereslet és a kínálat törvényszerűségei alapján a gazdasági szervezetek (vállalkozások) küzdenek meg egymással a fogyasztókért, vagy a tudásért, vagy információért, vagy éppen egy jó telephelyért. A verseny mellett mindig ott az ellenpólus az együttműködés. Verseny és versenyképesség nem tud hatékony lenni együttműködés nélkül. Azt láthatjuk, akár időszakos, az aktuális érdekek mentén történik az együttműködés, akár hosszútávon, növeli a versenyképességet. Akárcsak a versenyre az együttműködésre is számos példát hozhatunk a természetből, az állatvilágból. A prérifarkas és a borz példája nagyon jól mutatja, hogy az együttműködésük a vadászat során növeli a sikerességi rátájukat, hogy zsákmányt ejtsenek. Mivel mindkét ragadozó zsákmányállata ugyanaz, ezért versenytársai egymásnak. Mégis úgy nagyobb az esélyük, a sikeres vadászatra, ha együtt teszik. Míg a prérifarkas az üldözésben jó, addig a borz az ásásban, így megduplázódik az esélyük, hogy valamelyiküknek bejön.

Versenyképessége nem csak a vállalatoknak, vagy országoknak lehet, hanem a településeknek is, a városoknak, városrégióknak is. A városok, így Kecskemét versenyképességét is számos adottság és körülmény határozza meg. Lássuk mely adottságok, fontosak egy város, versenyképességében!

Kecskemét versenyképességét alakító négy adottság. Ma a globális világban, hasonlóan a vállalkozásokhoz, a városoknak is ki kell lépniük a nemzeti keretből és nemzetközi szinten kell megméretettni magukat. Ez azt jelenti, hogy egy magyar vállalkozásnak, vagy egy magyar városnak már nem csak a hazai versenytársakkal, tehát a hazai piacon működő többi magyar vállalkozással és a többi hasonló méretű, funkciójú várossal kell versenyben lenni, hanem bizony a többi európai, vagy akár Európán kívüli szereplőkkel. Ebben a növekvő versenyhelyzetben kiemelten fontossá válnak, a speciális helyi, lokális erőforrások és adottságok. Melyek Kecskemét helyi adottságai, amelyek versenyképessé teszik őt a magyar nagyvárosi, vagy akár a kelet-közép európai városversenyben?

Kecskemét utóbbi évtizedben tapasztalt gazdasági fellendülésében a német autóipari óriáscég, a Mercedes-Benz városban való megtelepedése kiemelten fontos szerepet kapott, hiszen ma már közel 5000 embernek ad munkát a városban, és olyan munkafolyamatok is letelepedtek, amelyek tudás és technológia intenzívek. A mamutcég megtelepedése további előnyökhöz juttatta Kecskemétet, olyan folyamatok, szinergiák indultak be a városban, amelyek kedvezően alakítják a város életét. De mi is kellett, ahhoz, hogy egy olyan globális multicég, mint a Mercedes Kecskemétet válassza és nem egy másik magyar, vagy akár kelet-közép európai nagyvárost? Ehhez több szigorú feltételnek is meg kellett felelnie a városnak. Miket is vesz figyelembe egy telephelyet kereső nagyvállalat? Milyen helyi és helyzeti erőforrásokkal kell rendelkeznie egy Kecskemétnek ahhoz, hogy vonzó legyen a nagybefektetők körében?

- Kecskemét földrajzi elhelyezkedése kedvező. Kecskemét a főváros külső városgyűrűjének tagja, rendkívül jó közlekedés földrajzi adottságai vannak, egyórási, autópálya és vasútkapcsolat köti össze

⁴⁵ Egyetemi docens, Neumann János Egyetem, Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ

a fővárossal, Budapesttel, és szintén egyórányi távolságra van Dél Alföld másik nagyvárosától Szegedtől. Ez a kedvező elérhetőség lehetővé teszi a város munkavállalóinak a mobilitását, vagy a városba jövő munkaerő mobilitását.

- Kecskemét gazdasági szerkezetváltása sikeres. Kecskemét, mint az ország legértékesebb agrárregiójának egyik legfontosabb központja, komoly élelmiszer feldolgozóiparral rendelkezett a múltban. A város egykori alföldi mezőváros jellegét és speciális helyzetét a magyar agráriumban megőrizve tudta modernizálni gazdaságát, ma már a város húzóágazata a gépgyártás, az autóipar, és különböző üzleti és egyéb szolgáltatások.
- Kecskemét, mint egyetemváros. A 21. század legfontosabb gazdasági erőforrása és versenyképességi tényezője, a magasán képzett munkaerő. Kecskemét városa az elmúlt évtizedekben tudatos stratégia mentén fejlesztette egyetemét. Mára a Neumann János Egyetem nemcsak regionális vonzással bír, hanem országos szerepkörű felsőfokú intézménnyé vált, közel 3000 hallgatóval. Az egyetemi campus 21. századi színvonalú, modern épületek együttese, jelenleg is zajlik a diákváros bővítése. Az egyetemen folyó oktatási és kutatási tevékenység, megállja a helyét a világon, az egyetemen kutatói, fejlesztői műhelyek létesültek, amelyek között sok alkalmazott kutatásokat végeznek, szoros együttműködésben a városban működő nagy cégekkel, nem utolsósorban a Mercedes gyárral is.
- Kecskemét, mint kulturális és innovációs központ. Kecskemét város több szempontból is fontos és egyedülálló szerepet tölt be a magyar kultúrában. Számos híres zeneszerző (Kodály Zoltán), irodalomtörténeti mű szerzője (Katona József Bánk Bánja) itt született. Kecskemét híres az animációs filmkészítéséről is, nemzetközi hírű a kecskeméti filmstúdió, illetve az évente megrendezett kecskeméti animációs filmfesztivál, ahová a világ minden tájáról jönnek résztvevők.

Mindezek az adottságok Kecskemétet vonzóvá és versenyképessé teszik akár hazai, akár külföldi befektetések számára, hiszen a város elérhető, a főváros, így a nemzetközi reptér közel van, a munkaerő mobilitása megoldható. Kecskemét gazdasága rugalmas, jól alkalmazkodik a megváltozott kihívásokhoz, innovatív. A város egyeteme biztosítja a kutatási és fejlesztési feladatokat, évek óta sikeresek az együttműködések a városvezetés, az egyetem és a város nagy cégei között. Az egyetem képzési programja folyamatos összhangban van a város munkaadó cégeinek igényeivel, ezzel is biztosítva a diplomás fiatalok helyben maradást. Kecskemét egyedülálló kulturális adottságokkal rendelkezik, melyek unikálisak nemcsak Magyarországon, hanem Európa szerte. Mindezen adottságok együttese képes Kecskemétet versenyképessé tenni a 21. század globalizált gazdaságában.

Kecskemét a kapuváros

Korompai Attila⁴⁶

A városfejlesztés 4T-je, a Termék, a Tőke, a Technika és a Tudás közül a termék és a tudás a kultúrával kiegészülve, valamint ezek tágan értelmezett infrastrukturális elemei, a város központi funkciói és az elérhető, dinamikus várossá fejlődés áll a városfejlesztési dokumentumok figyelmének középpontjában. Kecskemét kapuvárosi potenciáljával kapcsolatos tanulmányok középpontjában többnyire a közlekedési és kommunikációs infrastruktúrához kötődő gondolatok állnak. Hangsúlyozzák a logisztikai lehetőségeket, amelyek a hazai és a nemzetközi vasúti és közúti kapcsolatokra épülve az észak-déli, valamint a kelet-nyugati irányú áramlások kereszteződési pontjaként adódnak. E potenciálok hasznosításának alapvető háttérét biztosítja a keleti és nyugati gazdaságok összekötésére irányuló szerep erősítését szolgáló hazai országos szintű gazdaságpolitika, az országunkban működő multinacionális vállalatok kapcsolatrendszere, valamint a helyi és térségi ipar- és innovációs politika.

A „kapu” szó köznapi jelentése arra a pontra, építményre utal, amin keresztül valahova be lehet lépni vagy ki lehet lépni. A kapuváros fogalom a városfejlődési folyamatok kapcsán különböző horizontális és vertikális rendszerek áramlásainak ki- és belépési helyeire vonatkozik. Az áruk, termékek cseréje vagy áramlása erősen függ a találkozásban kölcsönösen érdekelt térségek sajátosságaitól és viszonyaitól. A kapuvárosok azonban nem csak a földrajzi térben kötnek össze helyeket, hanem a virtuális térben is. Elősegítik ezt a folyamatot az információs társadalom kibontakozása, annak fizikai és virtuális infrastruktúrájának, az információs és kommunikációs technikának a fejlődése. Jó példái e folyamatnak a globális és regionális pénzügyi központok, a nemzetközi szervezetek központjai, a tudományos parkok és a tudáshálózatok, a kormányzati, az irányítási és ellenőrzési központok.

Kevésbé szokták hangsúlyozni a kapuvárosok szűrő szerepét. Ez különösen kényes lehet, ha a találkozásban résztvevő terek hatalmi vagy fejlettségi szintjei különbözőek. A nem-kiegyensúlyozott szűrési tevékenység eltérő hasznokat, aránytalan függőséget, a fejlettségi különbségek tartós fennmaradását eredményezi. Ilyen helyzet alakulhat ki pl. a központi funkcióknak az elérhetőségi feltételek biztosítása nélkül történő erős koncentrációja esetén.

A hálózati funkciók kulcskérdése, hogy mi áramlik, milyen infrastrukturális háttér szükséges az egyes áramló dolgokhoz, és milyen szerepe van az egyes csomópontoknak.

1. táblázat. Hálózati áramok és infrastruktúrák

Milyen típusú áramok mozognak a hálózaton?	Milyen infrastrukturális háttér szükséges az áramláshoz?
anyagáramok	közút, vasút, víziút, vezetékek
energiaáramok	közút, vasút, víziút, vezetékek
pénz- és tőkeáramok	távközlési, kommunikációs hálózatok
információáramok	távközlési, kommunikációs hálózatok
tudásáramok	távközlési, kommunikációs hálózatok
eszméáramok	távközlési, kommunikációs hálózatok
kultúraáramok	távközlési, kommunikációs hálózatok
etikák, szokások áramai	távközlési, kommunikációs hálózatok
emberek	közlekedési hálózatok

⁴⁶ Szerződéses munkatárs, NJE Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ

A hálózati csomópontok a következő szerepköröket tölthetik be:

- előállító, termelő, betáplálási, output pontok, források
- tároló pontok
- átalakító pontok, transzformátorok
- csere pontok
- szabályozó, irányító pontok
- működtető pontok, szivattyúk, erősítők
- fogyasztók, input pontok, nyelők

Valamennyi csomóponti tevékenység köthető a kapuváros szerepkörhöz egyenként is és valamilyen kombinációban, kivéve a forrásokat és a nyelőket, mert ezek végpontok. Ez nem jelenti azonban azt, hogy egy-egy kapuváros funkcióval rendelkező település ne lehetne végpont (akár forrás, akár nyelő) valamely áramlás szempontjából.

A megújuló energiaforrások hasznosításának előtérbe kerülésével Kecskemét és környéke akár betáplálási pontként is az országos energiahálózatnak egyik jelentős csomópontja lehet. A pénz- és tőkeáramlás hálózataiban Kecskemét a térségi transzformációval tölthet be csomóponti szerepet kapuvárosként, közvetítve a nemzetközi és az országos pénzpiacok, illetve a térségi pénzpiacok között. Az ilyen funkcionális működés megerősíti a helyi pénzpiac számára betöltött input pont szerepet, miközben a helyi tőke térségi befektetései révén megjelenő output szerep hozzájárul a térségi központ funkció gazdagodásához és erősödéséhez.

Kecskemét távlati kapuvárosi szerepe szempontjából kiemelkedő jelentősége van a virtuális térben betölthető csomóponti szerepeknek, ezeken belül is az átalakító- és csereponti funkcióknak. A Gépészeti és Automatizálási Műszaki Főiskola (GAMF) és az annak bázisán létrejött Neumann János Egyetem képzése olyan tudás- és készségstruktúrával rendelkező szakemberek munkaerő-bázisát teremtette és teremti meg a térségben, amelyek a legmodernebb technikák alkalmazására, sőt fejlesztésére is képesek. Ez döntő versenyképességi tényező volt a városba és a térségbe települő multinacionális cégek számára. A tudomány művelésének és a tudományos ismeretek transzformálásának, a gyakorlati alkalmazással való kapcsolat biztosítására való törekvésnek széles skálája tükröződik a GAMF újonnan kibontakozó tudományos műhelyeinek tevékenységi és szervezeti struktúrájában (<https://gamf.uni-neumann.hu/tudomanyos-muhelyek>). Az Egyetem legrégebbi kara a Kertészeti és Vidékfejlesztési Kar, melynek tudományos műhelyei az agrár- és a kertészettudományok, valamint a vidékfejlesztés témaköreiben kínálnak a térségi gazdaság számára országos és nemzetközi kapcsolatrendszerekbe történő illeszkedési lehetőségeket. A város kapuvárosi funkcióinak gazdagításához a gazdálkodástudományok terén a Gazdálkodástudományi Kar, és ahhoz kapcsolódva geopolitikai és településmarketing témákban járul hozzá az MNB Tudásközpontja.

Ezek a műhelyek hatalmas és szerteágazó kapuvárosi szerepkör kibontakoztatására kínálnak lehetőséget a tudástranszfer csomópontjaiként. Ebben különös figyelmet érdemelnek az ipar 4.0 fejlődési irányához és a meglévő adottságokhoz igazodó területek, mint az automatizálás, a mesterséges intelligencia, a robottechnika, a virtuális világhoz és a környezeti problémákhoz fűződő technikák, szoftverek és szabályozások. Ezek stabil hátterét képezi a város hagyományosan kreatív humánkapacitása. A kutatóműhelyek az oktatás és kutatás, valamint az alkalmazásirányú fejlesztésekhez kötődő kapcsolati hálók részeként történő működés mellett a tudásáramlásban kiemelkedő szerepet játszó műhelyviták és konferenciák helyszínékként is különböző globális hálózatok kapujává tehetik várost.

A műszaki tudományok mellett Kecskemét kiemelkedő potenciállal rendelkezik a kreatív iparok, a művészetek (zeneművészet és oktatás, rajzfilmkészítés, képzőművészeti ágak stb.) területén. A fentiekhez

hasonlóan kamatoztathatja ezeket a potenciálokat a kapuvárosi funkcióhoz is köthető kontakt-, transzformátor- és cserefunkció betöltéséhez fesztiválok, konferenciák, tanfolyamok, konzultációk, aukciók stb. szervezésével. Mindezek szorosan kapcsolódnak a város helyi és térségi turisztikai potenciáljának hasznosításához is.

A kapuvárosi szerep így megjelenhet Kecskemét marketingjében, a város napjainkban zajló átalakulásának megfelelő új és mégis a hagyományokra is épülő márkázásában. Az élhető környezet és a befogadó társadalom, ami célként megjelenik a város hosszú távú településfejlesztési stratégiájában, fontos értéke a városmárkának. Ki kell azonban egészülnie az információs társadalom áramlási struktúrájához, és a város megújuló hagyományaihoz igazodó funkcionális elemekkel, amiben a város egész társadalma megtalálja a helyét, szerepét.

A fentiek összefoglalására éppen a városmarketing fórum adott lehetőséget 2024. március 12-én, amikor a „Hírös város az aafődön Kecskemét” című településmarketing kötet hivatalos bemutatójára került sor a kecskeméti Városháza Kada Elek termében.

<https://hiros.hu/hiros-varos-az-aafodon-kecskem-et-izgalmas-beszelgetesen-mutattak-be-az-egyetem-uj-kotetet/>

„Hírös város az aafődön Kecskemét” Városmarketing fórum⁴⁷

Árvai Zoltán

Tisztelt hölgyeim és uraim, ez itt a „Hírös város az aafődön Kecskemét” című, a kecskeméti település-marketing témaköréből válogatott tanulmánykötet bemutatója egy panelbeszélgetés keretében. A beszélgetéshez kérném a résztvevőket Szemereyné Pataki Klaudiát Kecskemét Megyei Jogú Város polgármester asszonyát, Csizmadia Norbertet a Neumann János Egyetemért Alapítvány kuratóriumának elnökét, valamint Piskóti István professzor urat, hogy csatlakozzanak hozzám ide a színpadra. A beszélgetésünk előtt pedig engedjék meg, hogy felolvassam a kötet szerzőit is: Bernek Ágnes, Forman Balázs, Hágen Ádám, Jenes Barbara, Korompai Attila, Kovács Antal Ferenc, Müller Andor, Papp-Váry Árpád, Piskóti István, Schuchmann Júlia, Szolnoki Szabolcs, Tózsá István és Trautmann László. Nekik köszönhető az a 18 tanulmány, ami ebben a kötetben megtalálható.

Tózsá István professzor úr, a kötet szerkesztője az imént elhangzott köszöntőjében úgy fogalmazott, amikor a Pusztavacshoz közeli Kecskemétet, mint az ország közepét említette, hogy Cegléd is beszállt a versenybe, mert ez a város is az ország közepe akart lenni. Ezt a versenyhelyzetet fokozva hadd jegyezzem meg, hogy annak idején Petőfi Sándor, amikor Kecskemétet a „hírös” jelzővel illette, többen is voltak, akik erre a címre pályáztak. Szeged – ha jól tudom, és ha irodalmi ismereteim helyesek – mellett Nagykőrös is próbálkozott a „hírös” jelzőnek az „elsajátításával”. Szerencsére, ez a kecskemétié lett és ebből az apropóból fordulok is a kecskeméti polgármester asszonyához. Kérdésem pedig az, hogy milyen ez a „hírös” brand? Mennyire szorul ez a márka, egyfajta *face lift*-re, egy autóiipari városban talán szabad használnom ezt a kifejezést. Szóval szükséges újra gondolni a Hírös Város jelző tartalmát?

Szemereyné Pataki Klaudia

Szerencsére még mindig él és még mindig használható ez a „brand”. Bár azért már kapott frissítést, hiszen, hogyha megnézzük, mára világhírű Kecskemét. Ezért mondom, hogy már most léptünk egy nagyot a lépcsőn, és ezen a bizonyos ranglétrán. De az biztos, hogy magasra állították a léceket 150 évvel ezelőtt. Vagy még akár régebben is. Hiszen azért „hírösnek” lenni az felelősség, kötelesség, feladat, kreativitás, folyamatos fejlődés. Ha megnézzük, hogy „hírösnek” lenni milyen sok fogalmat és elvárást hoz és húz magával – már akkor jól összetették –, jó magasra tették a léceket. Igyekszünk, hogy utol tudjuk érni magunkat, és tudjuk hozni ennek a térségnek az erejét, amit ez a térség tud és képvisel, és szerencsére hozza is.

Árvai Zoltán

A *Hírös város az aafődön* című könyv előszavában a polgármester asszony úgy fogalmazott, hogy „nagyon fontos, közhírré tenni a jó dolgokat. Tehát közhírré tétel az, ami Kecskeméten történik”. Ennél a pontnál fontos megjegyezni, hogy nagyon nehéz pláne a mai világban egy olyan kommunikációt folytatni, amelyben a befogadó közösség azonnal megérti az aktuális üzenetet. Ki merem jelenteni, hogy ez Kecskemét esetében kifejezetten nehéz, mert a térség társadalma egy ízig-vérig tudatos, nyakas, alföldi kóknok, lokálpatrióta közösség.

⁴⁷ A 2024. március 12-én a „Hírös város az aafődön Kecskemét” Válogatott tanulmányok a kecskeméti település-marketing témaköréből című szakkönyvnek a kecskeméti Városházán tartott ünnepélyes bemutatóján elhangzott kerekasztal beszélgetés. Résztvevők: Árvai Zoltán, a Neumann János Egyetem kommunikációs vezetője, mint moderátor, valamint Szemereyné Pataki Klaudia polgármester, Csizmadia Norbert, az Neumann János Egyetemért Alapítvány elnöke és Piskóti István, a Neumann János Egyetem Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ egyetemi tanára részvételével.

Szemereyné Pataki Klaudia

Igen, és egyébként a másik nagyon nagy nehézségünk az, amit már évek óta keresünk és kutatunk, úgyhogy lehet, hogy ez a következő kutatásnak a tárgya lehetne, hogy mi a jó városi szlogen? Mert, hogy ugye ezt várják még tőlünk. Én egyelőre jobbat nem találtam, mint a jelmondatunkat, a „Sem magasság, sem mélység nem rettent”. Ennél még mindig nem tudunk jobbat fölmutatni.

Piskóti István

A „világhíres” jelenik meg most?

Szemereyné Pataki Klaudia

Igen, a világhíres is jó, ez kétségtelen. Keressük még mindig az igazi jó városi szlogent, mert olyan színes a város, hogy nem lehet egy sémára ráhúzni. Nagyon egyszerű egy Balaton melletti településnek, vagy egy hegyvidéki településnek, vagy egy erős kultúrát képviselő salzburgi településnek, mert mindig velük hasonlítanak bennünket össze: Kecskemét Kodály városa és Salzburg Mozart városa. Szerintem mi ennél többek vagyunk, tehát nem csak Kodály városa, de nyilván Kodály városa is. Színes a város és keressük meg a szlogenjét, úgyhogy az lehet akár egy következő tématerület is, hogy mi a jó szlogen, és mit használhat egy város. Van-e a mai modern világban olyan szlogen, ami ilyen örök érvényű tud lenni, mint a város jelmondata?

Árvai Zoltán

Már a mai könyvbemutató előtt beszéltünk arról a kommunikációs adottságról, hogy Kecskemét és az alföldi települések mennyire másként reagálnak bizonyos helyzetekben, mint mondjuk akár egy borsodi közösség. Szándékosan említettem Borsodot, hiszen Piskóti István Szikszó település polgármestereként is jelen van. Professzor Úrhoz a kérdés az, hogy mi volt a tapasztalata akkor, amikor megismerkedett Kecskeméttel? A közönségnek pedig elárulom, hogy professzor úrhoz köthető Bács-Kiskun Vármegye szlogenjének megalkotása is.

Piskóti István

Igen. Hát ez egy izgalmas és mindig kulcskérdés a városmarketingben, nemcsak a másoktól való megkülönböztetésben, de a város identitásának, a város közösségének az építésében is meghatározó a szlogen, mint fő üzenet. Számos trend van a világban, és hát ugye újat, jót mindig nehéz találni. Az egyik szokásos trend az elmúlt évtizedekben, hogy a szlogenben felmutatjuk az értékeinket, esetleg egy kicsit dicsekszünk. Dehát annyi mindennel van dicsekedni való egy városban, hogy ez nem fér bele egy szlogenbe. Most azok az üzenetek szimpatikusak és erősek, s magam is ezt képviselem, amelyek arról szólnak, hogy mit akar a város, mit ad a város a célcsoportjainak? Három ilyen példa. Az egyik, ha már szóba került a Bács-Kiskun vármegyei eset. Öt-hat éve már, hogy számos jelenlévővel együtt dolgoztunk a megye marketingjén, és a szlogenkeresés közben tettem egy javaslatot, hogy legyen a fő üzenet. „Bács-Kiskun boldoggá tesz”, amit azóta is használnak. Nem akarom az egész történetet elmesélni, de először megdöbbenés, s sokrétű szakmai viták kísérték az ötletet. Az üzenet, a pozicionálás nemcsak arról szól, hogy megtalálni egy értéket a városban vagy a megyében, hanem inkább, hogy adunk valamit az érintetteknek. Szikszón is ebből indultunk ki; a „Szikszó erőt ad” üzenet mellett döntöttünk, s persze szépen felépítettünk rá egy filozófiát, indoklást, hogy mindenki érezze, értse hatását, Olyan mentalitást, városvezetői törekvést fogalmaz meg, mely megmutatja, hogy miért és hogyan vagyok én értetek, akár a saját lakosságomért, akár a turistákért, akár a befektetőkért és folytathatnánk. Hasonló a „Nyíregyháza, többet ad” szlogen logikája is.

Nem mindig sikerül jól megragadni a márkaüzenetet, nagyon sok város nyúlt mellé. Most például van egy olyan divat a szlogeneknél, hogy „több, mint ...”, „több, mint gondoltad”. Ez azért nem jó, mert rögtön lekicsinyeljük magunkat, hogy nem is olyan „negatívak vagyunk” mint gondoljátok. Nagyon bonyolult, érzékeny kérdés a jó szlogen és tényleg egy kutatás, tényleg egy szakmai elemzés és közös gondolkodás

szükséges ahhoz, hogy megtaláljuk azt az üzenetet, amivel a város úgy pozicionálja magát, hogy „beleférjen minden”. Legalábbis sejtesse, hogy mi minden van még mögötte. Ezt a felfogást tükrözi egyébként a könyv maga is, a marketingnek ezt a korszerű felfogását, amiben a márka, a márka üzenet az csak egy esszenciális része, de valójában a marketingben egy integrált, városfejlesztő tudomány. Éppen ezért nagyon jó az Egyetem választása, ezen tudásközpontra vonatkozó döntése, mert a marketing az a termék (város, térség, sőt egyetem) megcsinálásáról is szól. A városfejlesztésnek a marketingorientáltsága az, ami kiemelten megjelenik a könyvben is, amikor a szerzőtársainkkal keressük a város versenyképességét, amikor elemzik, vagy éppen meghatározzák a kívánatos pozícióját, akár a globális térben, ami a kapuvárosi megközelítésnél – amelyhez ketten is hozzászólnak és egy picit egymással is vitatkozva elemzik a lehetőségeket. A marketing tehát egyszerre városfejlesztés, egyszerre kommunikáció, meggyőzés, megnyerni a célcsoportokat és kétségtelenül az első üzenet fontos, de a sok-sok későbbi üzenet kell, hogy kísérelje a fejlesztést, a kommunikációt támogató munkát.

Árvai Zoltán

Kijelenthető akkor, hogy a legnehezebb talán ebben a munkafolyamatban a közösségek megnyerése, és azok felépítése?

Piskóti István

Igy van. A közösségteremtés még annál is bonyolultabb, mint a szlogen megtalálása. De azt gondolom, hogy baj, ha erre nincs idő, ha nincsenek önálló gondolkodású, önálló kezdeményezésű közösségek a településeken, az csökkenti az életminőséget, még egy ilyen „nagy” középvárosban is, mint Kecskemét. Minden ilyen a nemzetközi középvárosi kategóriába tartozó helyen nehéz közösségeket építeni, de tudatosan ösztönözni, csinálni kell. Vannak technikái is, erről is szól a tanulmányok egyike, hogy hogyan lehet közösségeket generálni, fejleszteni, hogyan válnak ezek a közösségek utána városfejlesztő erővé. Mert ha nincs jó „belső”, a városbelieknek szóló marketingünk, s ez a másik nagy tanulsága a tanulmányomnak, akkor a külső sikert építő marketing is elakad, hiszen sok-sok minden származik ebből; ez feltételezi a helyiek támogatását: a turizmustól, a gazdaságfejlesztésig.

Árvai Zoltán

Nagyon sok kulcsmondat elhangzott itt a globális térképeken kialakítható fókuszpontokról, a kapuvárosi funkcióról, és számos olyan dologról, amelyekről leginkább egy geográfus tud nyilatkozni. Éppen ezért most elsősorban, mint geográfushoz fordulok elnök úrhoz, Csizmadia Norberthez. Miként tudja Kecskemét kapuvárosként befolyásolni a térsége gazdasági életének alakulását? Vajon alkalmas arra ez a város, hogy nem csak a szűkebb térsége, hanem a nagyobb régiójának a gazdasági irányát is befolyásolja? A kérdést azért is Önnek címezem, mert egy konferencián nem olyan régen úgy fogalmazott, hogy a városok új reneszánszát éljük amelyben új városok, új városállamok jönnek létre és ezek bizony új csomópontokat fognak kialakítani. Kecskemét valahol ezen az úton van most?

Csizmadia Norbert

Izgalmas és inspiratív ez a beszélgetés. Induljunk ki abból, amit Tózsza professzor úr említett, hogy itt a világ közepe. Hol van a világtérkép közepe? Magyarország esetében ránk mindig azt mondták, hogy Európa keleti periferiáján vagyunk. Az eurázsiai kontinens keleti periferiáján fekvő kelet-ázsiai kis tigris országok, ha a térkép központját a Csendes-óceán központjára helyezték, azt látták, hogy ők igazából az amerikai kontinens és az európai kontinens között éppen középen helyezkednek el. És ha az egész világ gazdaság átrendeződését tekintjük, az eurázsiai korszakváltást, a Selyemút gazdasági hálózatainak a kiépítésével Ázsia keleti és Európa nyugati partvidékét köthetjük össze. A bevezetőben elhangzott, hogy Kecskemét Magyarországnak, a magyar világnak a közepe. Ha egy kicsit „kizoomolnunk” a térképből, és veszünk egy, az Északi- és a Fekete-tenger, valamint az Atlanti-óceán és az Azovi-tenger nagy kikötőit összekötő Amszterdam – Isztambul, és egy Lisszabon – Rosztov tengelyt és ezt egy térképre fölrajzoljuk, akkor azt látjuk, hogy a két tengely metszéspontja nagyjából itt van Kecskemét térségében.

Annak a négy nagy régiónak a metszéspontjában, amit Kopácsi Sándortól tanultunk, hogy Európa értékrendben, identitásban négy nagy térségre osztható. Ezt az egész átalakuló világgazdasági életet több tényező alakítja; egyrészt új reneszánsz városállamok felemelkedése, globális központok, pénzügyi központok formájában. A Covid járvány rávilágított arra, hogy a kis- és középvárosok, a mai városi versenyképességi rangsorokban előre kerülnek, mert ezek egyre jobban élhető kis- és középvárosok. És attól lesznek élhetőek, hogy kreatívok, hogy van kultúrájuk, van élhető közösségük. Én fölírtam magamnak azt a szlogent, hogy „merjünk-e kecskemétiékké lenni”. Igen, mert egy kecskeméti identitás az nagyon erős. Magyarországon a városok között vannak úgynevezett „osztálykirándulós” városok, az iskolai kirándulások desztinációi, mint Szeged, Eger, Sopron, de ide sorolható lehetne Kecskemét is. A múltkoriban találkoztam egy szumátrai professzorral Indonéziában, Pápua-Új-Guinea szigete mellett, aki az ottani Technológiai Egyetem vezetője, és mondta, hogy Budapestről jött, ment Szegedre, de megállt Kecskeméten. Találkoztam egy maláj professzorral is, aki azt mondta, ismeri a John von Neumann University-t: „ti vagytok azok, akik a napelemes autót építették, és az ausztráliai versenyen elindultatok.” Ez az egyetem, én azt gondolom, hogy Kecskeméttel együtt rajta van a világtérképen.

És tulajdonképpen mindegy, hogy hol található egy város. Két dolog számít, a jó éghajlat, és hogy kellemes legyen és élhető. Másrészt, hogy hány perce van a repülőtértől? Gondoljunk a Changi repülőtérre Szingapúrban: 40 perc alatt bent vagyunk a városközpontban. Tokióból másfél óra a bejutás. Tehát inentől kezdve, ha a repülő hálózatok összekötik a világot, akkor Kecskemét az ott van a közepén: 60 percre a Liszt Ferenc repülőtértől. Enyedi György professzor mondta – eredetileg az internetes hálózatokról –, hogy ha valaki, vagy valami rajta van a hálózaton, akkor a központban van, még akkor is, ha attól fizikailag több száz, vagy ezer kilométerre van. Ha pedig nincs rajta a hálózaton, akkor végtelen távolságra kerül a központtól, még akkor is, ha fizikailag a központban van. A repülőjáratok globális gyorsasága miatt ma már ez a repülőterekkel rendelkező, vagy azok közvetlen szomszédságában fekvő városokra is – így Kecskemétre is – igaz. És vannak extra adottságok is, amivel rendelkezik. Termál adottságok, meg a sárgabarack. Tudjuk például, hogy a világhírű kaliforniai Stanford Egyetem Santa Clara-nál eredetileg egy sárgabarackligetre épült, és Kecskemét, ahogy olvashatjuk a könyvben, Kecskemét aranya maga a sárgabarack, amely nem csak a hosszú élet titka az elixír, hanem az innovációnak a jelképe is. De sorolhatnánk még, milyen rengeteg érték van, Kodály, Katona, a kecskeméti népművészek, az ipar- és képzőművészek, az irodalmárok. Tudják mi a világ leghíresebb Kodály központja, hol van Kecskemét mellett még ilyen? Segítek: Szingapúrban. Tehát én azt gondolom, hogy Kecskemét összeköti a kulturális értékeket, a múltat és a jövőt. Mit tud nyújtani a város? Milyen adottságai vannak? Kecskemét egy elképesztően sokszínű, az itteni homokon bármi újraéleszthető. Dubai egy sivatagi oázis város volt. A homokon építettek fel egy teljes XXI. századi világot, amelynek egyik összekötő forgótengelyévé tudtak válni. És ami nagyon fontos, az az erős identitás. Tehát az szerintem is a kecskeméti identitás, ahogy Piskóti professzor úr is utalt rá, rendkívül meghatározó adottság és érték.

Árvai Zoltán

Számos várost említettünk ma már Kecskemét mellett. Perth, Szingapúr, Dubai, ezek mind milliós metropoliszok. Kecskemét egy 120 ezres kisváros. De milyen potenciállal rendelkezik? Mi lehet a fókuszpont erre a térségre a világ másik oldaláról?

Csizmadia Norbert

A temperamentumot lehetne sorolni a kisvárosok esetében. A portugál a kisvárosok, a kaliforniai kisvárosok; a kisvárosok esetében városhálózatokról beszélhetünk.

San Francisco térségében a világhíres Szilícium-völgynek rengeteg kis települése. 25 ezres városok, 100 ezer fős városok alkotják. Számos ilyen példa van a világban. Reménykeltő, hogy a sokszínű tudás, a fenntarthatóság, a diverzifikáció, a minél gazdagabb biológiai sokszínűség határozza meg a városok élet-

képességét. Kecskemét is ilyen sokszínű, verzatil város, rendkívül gazdag kultúrában, tudásban, egyetemben, cégekben, a közép vállalatok erejében, a családi vállalatok erejében, szóval ilyen nagyon kevés van Magyarországon.

Árvai Zoltán

A *Hírös Város az aafődön* kötetből az a legerősebb ajánlás, hogy ebből a kapuvárosi funkcióból, mint potenciálból van lehetősége nyereséget kovácsolnia Kecskemétnek. Szóval ma ez kapuváros funkció hogyan működik Kecskeméten? Milyen hatással van ez a város a régiójára?

Szemereyné Pataki Klaudia

Nagyon nagy hatással vagyunk a régiókra, és ugye olvastam olyanokat is, hogy „csapágyvárosok” – Budapest körül vannak a csapágyvárosok –, de én is jobban szeretem Kecskemétre a „kapuvárost”. Mondjuk én úgy fogalmaztam egy jó pár évvel ezelőtt, hogy a dél-alföldi régió kapuja vagyunk. És az az erő, amit itt koncentráltunk az elmúlt 10-15 évben, és az a hihetetlen dinamikus fejlődés, amit beindítottunk a dél-alföldi régióban, az most már azt gondolom, hogy látható a régió különböző pontjaiban is. Tehát 10 évvel ezelőtt Kecskemét „robbant” nagyot, de most már látjuk, hogy a különböző városok hogyan nőnek hozzánk, hogyan nő hozzánk Kiskunfélegyháza, hogyan nő most már a bajai térség is egyre jobban, Szegedről nem is beszélve. Szegedet kimozdítottuk a „mélypontról” az autógyártással. Értem én, hogy egy nagyon erős tudományegyeteme van, aminek köszönheti egyébként Szeged a hihetetlen hosszú távú és tartalmas fejlődőképessé, és örök hírnevét egyébként, de azért valahol a gazdasága kullogott mindig is mögöttünk. Mindig is, nemcsak a Mercedes óta, hanem Mercedes előtt is. A kecskeméti gazdaság mindig egy kicsit versenyképesebb volt. De most már ezt is sikerült beindítani. Beindítottuk Békéscsaba, Orosháza, Gyula térségét. Tehát ezekkel a polgármesterekkel és a térségi vezetőkkel nekem élő kapcsolatom van, és mindenki kérte az együttműködésünket, hogy hogyan tudunk, miben tudjuk osztani azt az erőt, amit ide koncentráltunk ilyen szempontból a kapu középpontjába, és ezt szépen elosztottuk itt a térségben.

Árvai Zoltán

Valamikor a '80-as, '90-es évek környékén Székesfehérvárral zajlott le ugyanez a szituáció. Amikor is a kis 50-60 ezres város egy olyan gazdasági szerkezetváltáson esett át, melyre még az akkori település-marketing szakemberek külföldről is felfigyeltek. De mi a helyzet most 2024-ben Kecskeméttel?

A város polgármestere hogy látja mi a külföldiek tapasztalata a várost illetően? Mennyire vagyunk láthatóak a világ más részein?

Szemereyné Pataki Klaudia

Külföldről azért valljuk be őszintén, hogy Kodály „látható”, az animáció látható – mint egy nemzetközi központ –, és ami látható, az ugye a Mercedes. A Mercedes a legerősebb brand a világon. Nincs olyan pont, ahol ne tudnák azt, hogy a Mercedes mit jelent. És azért Kecskeméten a Mercedes Benz egy óriásit húzott, ezt el kell ismerni. Ha bárhova megyünk a világban, ha azt mondjuk, hogy „Mercedes”, még a „Kecskemétet” is megpróbálják kiejteni. Kitérik a nyelvük, mert a „cs” betű az egy nagyon különleges betű és hangzás, úgyhogy kitérik a nyelvük, de megpróbálják, és megtanulják, megtanulták. Hozzáteszem, el kell ismerjem a Mercedest is, hogy ebben nyitott partner volt, mert hogyha nem hozza be ő is a saját világába azt, hogy „Kecskemét Spirit” és „Made in Kecskemét” – amiket behozott ő is a szlogen világába és a brand építésébe –, akkor azért nem váltunk volna ilyen világhírűvé, de most már világhírűvé váltunk.

Árvai Zoltán

Piskóti István professzor urat kérdezem, hogy melyek azok a kiugrási pontok, amelyek ebben a közegben, ebben a kecskeméti „lelkiséggel” átitatott közegben megragadhatók, és van bennük potenciál?

Piskóti István

Számos lehetőséget látok, mert ez a gazdasági erőn alapú város nemcsak a földrajzi kaput jelenti, hanem itt van a tudásalapú fejlődés, itt vannak azok az értékek, teljesítmények, innovációk, amiről beszélünk, és ez kiemelten jelenik meg a könyvben is. Kecskemét számára szerintem most egy következő lépésváltási feladat van.

Kecskemét jól abszolválta mindazt, amiről itt beszéltünk a gazdasági téren, de amikor egy városfejlesztő munka, s marketing sikerét keressük, az egy holisztikus rendszer, ahol például a turizmus legalább olyan fontos értékalkotó és fontos gazdasági erő, amit hozzá kell még fejleszteni a városhoz, benne a belváros, az igazi versenyképes turisztikai vonzerők, termékek kialakításával.

Az üzleti találkozások középpontjában is ott kell lenni, tehát ha erős várost akarunk működtetni, ez egy együttműködő város kell, hogy legyen. Szerintem akár egy modern értelemben vett vásárvárosi szerep, szakmai kiállításokkal a középpontban, mint nemzetközi hálózatok „találkozási pontja” integrálható szerep. A város komoly egyetemfejlesztésben van, ami nagyon jelentős döntés volt. Ma a világban a negyedik generációs egyetemek korszakát éljük, ami még Magyarországon nincs. Talán Kecskemét fejlődhetne ebbe az irányba. Pont azzal a filozófiával, amit itt hallottunk az egyetemi törekvésekről és a várostól.

A negyedik generációs egyetem abban különbözik általában a most jellemző harmadiktól, ahol az oktatás, a kutatás, a társadalmi felelősségvállalás, társadalmi, az úgynevezett harmadik utas funkciók ugyanúgy megjelennek, de a negyedik generációs egyetem lényege, mondhatjuk a küldetése, hogy meghatározója, magja, integráló ereje kell, hogy legyen a térsége fejlődésének. Nem egyszerűen segítője, hanem ő maga a gazdasági-társadalmi „motorja”. Együttműködője a városnak, szerves alkotórésze és ez hatalmas erő. Olyan egyetemet kell építeni, ahol az egyetem képes a tudásával segíteni egy város, egy térség társadalmi problémáinak a megoldásait, amelyek multi- és interdiszciplináris, egymással összefüggő megoldásokat igényelnek, amelyhez csak egy „valódi” tudás- és gyakorlatorientált egyetem képes hozzájárulni.

A városmarketing, mint társadalmi marketing képes „stakeholder menedzsmentként” szervezni, támogatni ezt a folyamatot, hiszen a küldetésünk a „jóllét”, a lakosság életminőségének a szolgálata, mind abban, hogy megoldódnak azok a gazdasági, társadalmi problémák, amiben a marketing tud segíteni. A sikert most nagyon szépen mérheti Kecskemét a gazdasági erő teljesítménymutatóiban. A könyvben van egy olyan tanulmány, amely egy kicsit szélesebbé teszi az értékelést, mert társadalmi tényezőket is kezd mérni. Megjegyzem a „boldoggá tesz” üzenet azért is jó, mert ma már egy társadalom teljesítményét gyakorta „boldogság-indexben” mérik a világban, s nekünk is erre kell törekednünk. Ennek csak egy eleme a gazdaság, de eleme a közösség, az egészség, a vidámság, a zene, a család, tehát mindazok az értékek, amelyek egy várost kell, hogy jellemezzenek. Ezért mondom azt, hogy jó út, ha az összefüggések rendszerére építünk, holisztikusan gondolkodunk, A városmarketingnek az igazi nehézsége éppen azt az összetettséget visszaadni, amit egy városnak produkálnia kell és segíteni a maga eszközeivel a kutatás, a tervezés, a fejlesztés, a belső-külső kommunikáció, a közösségépítés eszközei által. Talán mind elméleti, szakmai, mind gyakorlati szinten ezekre a területekre, komplex megoldásokra épülően használhatóak ki Kecskemét értékei, előnyei.

Árvai Zoltán

Professzor úr felvázolt itt egy hálózatot, egy rendszert, ami átszövi, meghatározza ezt a várost. Már a város történelmének a része a Mercedes *brand*, amely nem egyszerűen csak megjelent, hanem mióta itt

van, köré épült egy rendszer, amely egy több lábon állást eredményezett. Ez a sokoldalúság azt mondatja velem, hogy a város életképes, élhető, vagy jövőképes. Kijelenthetjük, hogy ebben a hálózati rendszerben ezzel a sokszínű és sokkal önállóbb pozíciójával Kecskemét a jövőképes városok közé sorolható?

Csizmadia Norbert

A válasz: Igen. Kecskemét tagja a Mercedes városok globális szövetségének. Azon belül is a legkiemelkedőbb. Mert a világon, amikor valahol nem tudnak megoldani egy műszaki és mérnöki problémát, akkor idehozzák, mert tudják, hogy a magyar mérnökök komplexitása, gondolkodása és problémamegoldása képes erre. Másfelől pedig hiszünk a Pareto-elvben, azaz a 20 % adja az eredmények 80 %-át, ezért is fontos, hogy a hálózatokban pontosan kell tudni, hogy hol van ez a tudás. Pluszban, azért földrajzusként azt látom, hogy a hálózatok mellett a mintázatok is nagyon fontosak, és ha ránézünk a térképre, akkor találunk egy egyenes vonalat, amely a világ leginnovatívabb térségeit köti össze. Németország, Magyarország, Izrael, Dubai, Dél-India, Szingapúr, és innen északra Dél-kelet-Ázsia, Bangkok, Sencszen, Sanghaj, Szöul városok. S ha ebben az innovációs zónában megnézzük, hogy mik a kitörési pontok, Sencszen a legjobb példa, hogy a kreatív iparágak, a kultúra, az élhetőség, hogyan emelnek egy várost egy tengerparti halászfaluból a világ legdinamikusabban fejlődő globális városává. Kecskeméten itt van a Kodály-módszer, mint hagyomány, vagy Mercedes, és van egy Neumann egyetemünk, és mi azt látjuk e nemzetközi szinten is, hogy a Neumann nevet ebben az innovációs térben nem kell magyarázni, mindenki ismeri a 20. század legfontosabb gondolkodóját, matematikusát, és innovátorát. A szingapúri NUS egyetem, amely Ázsia legjobb egyeteme, és amelynek rektora is matematika professzor, és teljesen tisztában vannak Neumann munkásságával. S persze megváltozott a világ is, és az hogy az egyetemünk három pillére: minden, ami technológia, minden, ami fenntartható (köz) gazdaság és minden, ami kertészet, vidék, zöldség, gyümölcs, az meghatározóvá válik a jövőben. Megváltozott a világ és ez a három terület egyre fontosabbá válik, mindez különösen egy új eurázsiai térben. A hálózatkutatás egyik alaptézise, hogy te légy a hálózat csomópontja.

Én szerintem Kecskemét ebből a szempontból versenyképes, életképes és egyben az innovatív központ.

Árvai Zoltán

És mit mond a kecskeméti polgármester? Akarunk a központban lenni? Valljuk be, mi kecskemétiiek egy kicsit szeretünk a központban lenni. És itt elhangzott Piskóti professzor úr részéről az a szó, hogy: *jól-lét!* Aki olvasta a könyvet az tudja, hogy a jólét lehet egy mérőszám is. De vajon mi a kecskemétiiekben jelenleg a jólét definíciója? Mi az, amit ma egy ilyen modern város, mint Kecskemét, jólétként fel tud kínálni a lakosságának.

Szemereyné Pataki Klaudia

Ez a legeslegnehezebb most. Igen. Ez a legeslegnehezebb, ugyanis az egész város egy teljes változáson megy keresztül. A jólét, az valahol egy kicsit stagnálás, stabilitás, megnyugvás. Kell, hogy hozzon egy jólétet, és mi még ebben nem vagyunk benne. A jólétnek egy része a megnyugvás, a biztonság, a stabilitás. Mi még egy folyamatos változásban vagyunk benne. Vannak már eredményeink. Hatalmasat fejlődött a város szolgáltatása, kínálata, a munkahelyei, a munkahelyi minőség kínálata is hatalmasat fejlődött. Rengeteg eredményt elértünk, hogy vissza tudtuk fordítani a fiatalokat. Nem Budapest irányába figyelnek, hanem most már megnézik a kecskeméti munkahelyi adatokat is. Vannak részeredményeink, de egyelőre a viszonylag leegyszerűsítő gondolatok tekintetében még mindig csak az infrastruktúra áll a középpontban. Kilépnek a házból és akkor jobban megnézik az infrastruktúrát és szinte nincs más összetevője számukra a jólétnek. Én ezzel szembesülök, mint polgármester. Általános értelemben így a jólét: hogy mindenütt aszfaltozott úton megyünk, hogy mindenütt erősen égnek a lámpák és közvilágítás mindenütt. Közben van egy más trend a világ különböző pontjain, ami ezzel teljesen ellentétes, hiszen most már: „Ne burkoljuk le, mert fontos a zöldfelület aránya!”, „Ne legyen fényszennyezés!”, mert az is fontossá vált. Most már környezetvédelmi szempontból is van egy eltolódás jelen pillanatban ebben az egyszerűbb

közép-európai városi jóllét fogalomban, és a nagy globális jóllét fogalom tendenciája között. Ezt még idő nekünk áthidalni ebben a hihetetlen változó környezetben. Egy biztos, hogy én azt gondolom, hogy a harmóniát megteremteni ebben a hihetetlenül változó városban, abban azért a kultúrának nagyon nagy szerepe van. Most már elértünk arra a pontra, hogy túl vagyunk a hatalmas nagy iparosításon, a munkahelyteremtésen, a nagy infrastruktúrák megépítésén, a mélypontról való kimozduláson, a fizetések, átlagbérek emelkedésén, a fizetőképes kereslet megjelenésén, a különböző állomások különböző pontjaiban. Most már talán elérünk arra a szintre is, hogy a kultúrával is tudjunk egy kicsit komolyabban, összetettebben foglalkozni, és egy igazi hálózatot tudjunk a kultúrára is építeni és a kultúrából is építkezni, és hátha az segít egy kicsit a belső lelki világunknak is.

Vagyis itt magunknak, kecskemétieknek kell ezt a „hírösséget” helyreállítani és most, a „mai” szintre emelni.

Árvai Zoltán

Úgy érzem, hogy ebben a beszélgetésben most kezdjük megérteni és megértetni ennek a szintről szintre való előrehaladásnak a logikáját!

Csizmadia Norbert

Egy kiegészítést hadd tegyek hozzá, polgármester asszony gondolataihoz kapcsolódva, mert Kecskemét a „Kert-Magyarország” központja is. A kert, az maga a világ közepe. Ez a legfontosabb dolog, mert a kertben érezzük otthon magunkat. Ez a Kert-Magyarország azért is fontos, mert mi gondoljuk, ez egy óriási nagy érték. Németh Lászlótól Kopácsi Sándoron keresztül Hamvas Béla és mások is megfogalmazták ezt, mert a Kert-Magyarország, egy fenntartható és új életforma is egyben. És Kecskemét – azt gondolom –, hogy pont ettől életképes és fenntartható. Ahogy a középkorban mondták a földesúri önkény elől a szabad királyi városokba menekülő jobbágyok: „a városi levegő szabaddá tesz.” Ez ma új értelmet nyer: friss területeket, zöld területeket, élhető területeket kínál a város. Ez egy nagyon izgalmas kapcsolat.

Árvai Zoltán

A kecskeméti a Mercedes és a járműipar mellett mindig hangoztatják, hogy itt az Alföld közepén ez egy kertészeti, mezőgazdasági alapokra, énekekre és zenére hívatott város. Ugorjunk újra Szikszóra, ami egy kicsi kis 5-6 ezres település és a hasonlóság Kecskeméttel az, hogy ott is megjelent egy világszinten is elismert márka, aminek köszönhetően még a Forma-1-ben is megjelent a településnek a neve. Ez a kötet milyen ajánlásokat tesz arra, hogy a közösséget hogyan lehet egy ekkora projekt mögé beállítani. Tudunk-e kézzel foghatóan elővenni ebből recepteket arra, hogy hogyan közelítsük meg a közösségnek a formálását, az „edukálását”.

Piskóti István

A városfejlődési trendek nekünk dolgoztak, tehát egyetérttek abban, hogy a jövő a kis- és középvárosok fejlődésében van, a nagyvárosok számos ok miatt gyakorta válságba kerülnek. Egy kisvárosnál persze könnyebb közösséget építeni, és ha szabad, akkor egy példát mondok, hogy miként generáltunk mi ilyet. Létrehoztunk egy „Szia Szikszó” mozgalmat. Ami azt jelenti, hogy városrészenként közösségek jöttek létre barátokkal, szomszédokkal, akik közösen gondolkodnak a környezetük fejlesztéséről és baráti találkozásokat szerveznek. Ezek a közösségek különböző akciókat, például városszépítő napokat, versenyeket, például szellemi kvíz, applikációs játékokat szerveztek. Olyan kezdeményezések voltak, mint közösségi falfelület-festés, történelmi délután programok, nyáresti filmterasz várostörténeti játékkal. Megindult egy közösségformálás, megindult egy helyi identitás kialakulása, az egymásra figyelés erősítése, mint például a gondosóra program.

Ez a városrész-alapú közösségépítés azért jó, mert nagyobb városok esetében, mint Miskolc és Kecskemét is használható megközelítés. Miskolc például 25 kisvárosból jött létre, a helyi identitáselemek még

élnék, s ezeket erősíteni, formálni, mozgatni, támogatni kell. Ennek az említetteken kívül is rengeteg eszköze van, melyek sajátos, úgynevezett társadalmi innovációkat igényelnek, jelentenek. Az innovációkat emlegettük, mint az üzleti világ versenyképességét meghatározó tényezőket. A társadalom, a város versenyképessége is ezt igényli. A városmarketing pont azért nagyon jó, mert össze tudja kapcsolni az üzleti és a társadalmi, települési világ érdekeltségeit. Az üzleti világ ma hatékony, de most társadalmi felelősséggel kell viselkednie, a vevői mellett figyelnie a környezetére, figyelnie kell a munkavállalóira. Ezáltal a nagy cégek a városmarketingben szövetségeseink. Ha ügyesek vagyunk, akkor pont ez a kombináció az, hogy egyszerre társadalmi érdekek és „egyszerű” üzleti érdekeket tudunk összehangolni, egymást erősíteni a társadalmi innovációk révén, a közösségépítésben, a társadalmi problémák megoldásában egyaránt újat kitalálva. Ez ugyanolyan hatékony, hatásos tevékenység, mint egy új műszaki technológia fejlesztése. Új „társadalmi” technológia a város, a városmárka erősítése számára.

Olyan ügyekre is gondolok, amikor adott esetben egy rendezvény, ami hagyományt ápol, vagy teremt a város erős szimbólumává válik. A városi cégek sikerei is fontosak, mert ugye nem csak egy „globális” városmárkát kell építeni, hanem egy márkaportfóliót is össze kell rakni. Ahogy itt emlegettük a nagy cégeket, ők ugyanúgy a városmárka részei. De ugyanúgy a színház, ugyanúgy az emlegetett hagyományok, is a városmárka részei. Tehát, ha ezt jól menedzseljük, akkor a marketing abban segít, hogy ezek egymást erősítő elemek lesznek, és az üzleti világ is sikeres lesz, szívesen jön a városba, jól érzi magát a turista és a helyiek is jól érzik magukat itthon. Hát ez az a finomhangolás; ami minél nagyobb egy város, annál nehezebb, de annál nagyobb a lehetőségek tára is, hogy ezt megcsinálhassuk. A feladat összetett és szép, meg lehet és meg is kell csinálni. Aki ebben először lesz igazán sikeres, nagy versenyelőnyre tesz szert.

Árvai Zoltán

Egy város központba állításának olyan hozadéka is van, hogy nagyon sok új lakos, új távolról érkező ember érkezik a városba, például Kecskemétre is. Ezeknek a betelepülőknek az azonosulási képessége vajon hogyan tud összhangban lenni a városnak a fejlődésével és a múltjával? Ez nehéz kihívás a városvezetésnek, hiszen meg kell győzni a helyieket, azaz az őslakosokat, az újakat és ezt a kettőt kell egybegyűmni. Olyan, mint egy keltésztá. Nem áll össze olyan könnyen, dolgozni kell rajta rendesen.

Szemereyné Pataki Klaudia

Dolgozni kell általánosan, és még mindig a változások korát éljük. Hogyha megnézzük a város lakosság-számát, folyamatos emelkedésben vagyunk, és ez a Covid idején sem csökkent, hanem tartottuk a szintet, és hogyha nem jött volna a vírusjárvány, akkor még emelkedett is volna a lakosságszámunk. Tehát én azt gondolom, hogy ez a folyamatos emelkedés hozza magával azt is, hogy akik még érkeznek – és folyamatosan érkeznek a városba –, azok is ilyen ciklikussággal láthatóak, ilyen megemelt létszámban. Nem mindenki marad itt. Van a helynek egy szelleme, van a helynek egy kisugárzása. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy akik az '50-es, '60-as években, '70-es években érkeztek Kecskemétre, azok most a város vezető rétegeit képezik; tehát azok, akik itt maradtak és megérintette őket a hely szelleme. Teljesen azonosulni tudtak a hely szellemével, és vezető rétegévé lettek Kecskemétnek. Hiszen, ha például csak a közintézmények vezetőit nézem meg, sokan ilyenek. Mondjuk éppen megint túl vagyunk egy váltási időszakon. Nagyon sokan most éppen nyugdíjba vonultak, és éppen egy frissüléssel megy keresztül a teljes közintézményhálózat vezetői garnitúrája, de akik nyugdíjba mentek, azok 50-60 évvel ezelőtt költöztek a városba. Nem kecskemétiak voltak, nem tősgyökeres kecskemétiak voltak. Azt vettem észre, hogy még mindig érezhető ez folyamat, hogy kell még idő, amíg kitisztul az, hogy ki az, aki kecskeméti tud válni, és ki az, aki továbbáll és tovább lép, és bízom abban, hogy ezek a változások időszakában – amit most megélünk –, a társadalom minden szegmensében elrendeződnek. Olyanok maradnak itt, és olyanok válnak igazi kecskemétié, akiket megfogott az, amit e hely adhat magából, és tényleg jó, hogy itt maradnak velünk, és tényleg jó, hogy velük együtt építjük majd tovább Kecskemétet.

Árvai Zoltán

Amikor én Dubaiban voltam, és egy libanoni házaspárnak bemutattam a várost, mutattuk a város szolgáltatásait, képeket mutattunk Kecskemétről, konkrétan az édesapa azt mondta, hogy mi gazdagok vagyunk. A város az egyetemnek az iparának köszönhetően egyértelműen sokszínűsödik. A tény, hogy itt megjelennek nyugat-európai és ázsiai térségből vállalkozók, munkavállalók, családok milyen kiugrási lehetőséget ad ennek a városnak?

Csizmadia Norbert

Fontos a nemzetközi repülőtérhez való közelség, Kecskemét gépkocsival majdnem ugyanannyi időre fekszik a ferihegyi Liszt Ferenc repülőtérrel, mint maga Budapest. Kecskemét egy szép és változatos város, ahol lehet érezni a hely erejét, miliójét, és a kreatív energiát. Színes város, elég, ha megnézzük a Városháza és más épületek gazdag díszítését; Kecskemét egy igazi polgári középváros, amelynek van jövőképe. Itt jelen van a technológiai fejlődés, a beruházások, a gyógyvizek, a zenei kultúra, ez Kodály városa, a filmes animáció fővárosa, a Puszta központja, egy igazi találkozópontra. Amikor Ausztráliában jártunk, Perthben, ott mindenki azt mondta, hogy Magyarországon mennyire izgalmas hely, és nemcsak Budapest, de ugyanúgy a Balaton, a bugaci és a hortobágyi puszták vidéke, Kecskemét, vagy akár Szeged. Az egyik kanadai házaspár, akivel kint találkoztunk azt mondta, hogy az adventi vásároknak milyen fantasztikus hangulata van, egy másik indonéziai professzor, aki Sulawesi szigetéről jött, azt mesélte, hogy mennyire elbűvölte Kecskemét. Grandpierra Attila azt írja a könyvében, hogy a Selyemút újjászületése, egyben a Kárpát-medence újjászületését is jelenti, és ebben Kecskemét és térsége kiemelkedő fontosságú lesz a jövőben.

Árvai Zoltán

Lassan a beszélgetésünk végére érünk és éppen ezért hadd kérjem meg az urakat, hogy az utolsó kérdést elsősorban a polgármester asszonynak tegyem fel. Lehet, hogy a hely szelleme a mai beszélgetésünk helyszínén ez a csodálatos városháza megérintett, de valahogy az az érzésem, hogy Kada Elek valószínűleg ezt a korszakot nagyon élvezné és lennének megoldásai! Ez a korszak a mai egy kicsit hasonlít ahhoz a korszakhoz, ami akkor velük Kadaékka történt, amikor megépítették ezt a Városházát. Az a Városháza, amely léteével kijelölte a sugárutat, a kollégiumot és a piacteret, azokat a dolgokat, amelyek mára egy polgári várossá tették Kecskemétet. Jól látom, hogy nem történik más, mint, hogy az a vízió, amit több mint 100 évvel ezelőtt elődeink megfogalmaztak egyszerűen kezd beélni? Talán nem hangzik nagyképűen, ha azt mondjuk, hogy egy második Kada korszakot kezdünk most élni Kecskeméten?

Szemereyné Pataki Klaudia

Én inkább úgy fogalmaznék, hogy hasonló korszakot élünk meg, mint ők éltek akkor. A történelem ismétli önmagát. Ez egy örök igazság. Gyakorlatilag mi egy hasonló történelmi korszakot élünk meg 120-130 évvel később, hasonló folyamatokkal. Ők megalkották itt a palotájukat a főtéren. Nekem az a legnagyobb büszkeségem, hogy alapítottunk egy egyetemet a városban, és az egyetem most is nagyon-nagyon keresett, nagyon szeretik, nagyon trendi és nagyon nagyot tud mozdítani az egész térségen és az egész országon is. Itt nagyon sokan vannak az Egyetemről munkatársak, kollégák.

A mai délelőttöm bearanyozta a munkámat. Tavaszi diákfórumot szerveztünk a középiskolai diákoknak, és úgy tíz évvel ezelőtt én nagyon félve mentem el a középiskolásaink közé, amikor elkezdtek ezt a fórumot szervezni. Elhúzódtak tőlem, nem szívesen beszélgettek a város polgármesterével, nem is tudták, hogy hogyan kell egy politikussal szóba állni, és most pedig olyan csillogó szemmel fogadtak, körbe álltak, szerettek volna velem beszélni. Megkérdeztem, hogy leülhetnek-e melléjük, zavar-e hogyha leülök melléjük? Nem, nyugodtan üljek le. És kérdés nélkül azonnal rávágták, hogy a Neumann Egyetem az

számukra a csoda – így fogalmaztak. Logisztikai képzést tanulnak most az egyik középiskolában. Elmentek, megnézték a nagy egyetemeket, elmentek a BME-re. És hát az, hogy a diákhitelt nyomták az arcukba egész nap, és nem szólt másról a beiskolázási programja a BME-nek, ez meglepő volt számukra is. Itt pedig eljöttek a Neumann Egyetemre. Egyrészt egy hihetetlen gyönyörű, korszerű új épületbe léptek. Tehát az új épületnek a szellemisége, a kisugárzása azonnal megfogja a fiatalokat, és – ahogy fogadták őket, kisebb csoportokban – bemutatták, mi ez a duális képzés. Karriert, utat mutattak számukra, nem kérdés, hogy ide fognak jelentkezni. Ezt mondta a kecskeméti középiskolás elnök. És ezt tíz év alatt értük el közösen. Szerintem ez egy óriási eredmény, és ennek örülök, hogy elértük azt is, amivel indítottunk az elején, hogy ha nincs belső marketing és nincs a belső célcsoportunk és a célközösségünk nem fogadja el, akkor nagyon nehéz a külső marketinget elindítani. Most már ezt elértük, hogy kezdjük ezt a belső célközönséget is elfogadóvá tenni, és elfogadják azt, amit letettünk az asztalra, szívesen jelentkeznek, örülnek, idejönnek. Úgyhogy én azt gondolom, hogy be is fejezhetem a polgármesteri munkámat. Nyilván nem szeretném, merthogy az a negyedik generációs egyetem – amit építünk –, a városfejlesztési koncepciókkal együtt működhet jól, ezt csak így tudjuk megcsinálni együtt, és van még feladatunk.

Árvai Zoltán

Mindig azt mondom, hogy történelmi pillanatok részesei vagyunk, amikor elmondhatjuk, hogy egyetemet építünk, és ebben ott vagyunk nap, mint nap. Professzor úr szerint ebben a városfejlesztési szakaszban erős faktor az egyetem?

Piskóti István

Abszolút így van, és nem képtelen ez a hasonlat, hogy most Kecskeméten „egyetemfejlesztés által és révén” kell várost fejleszteni, abban az értelemben, hogy teremteni kell egy új minőségű várost azokkal az alapokkal, amiről beszélünk és olyan módon összerakni, ahogyan szóba került ma. Ezt a kihívást magam is megtapasztaltam, Miskolcon, Szikszón, kicsit Kecskeméten, s több városban tanácsadóként is. Ez egy hosszú folyamat, a város- és egyetemépítési program is sok-sok évbe telik, de megvan a vízió, megvan a koncepció, akkor a marketing abban is tud segíteni, hogy azt a türelmet, ami kell hozzá, vagy azt a támogatottságot, ami kell a közösség részéről, kell a külső és belső támogatók részéről – a városmarketing megteremti hozzá. A város és az Egyetem működtetése is egy *stakeholder* management. „Mindenkinek” érintett benne belülről, kívülről, támogatóként, kormányként, hol civil szervezetként, hol vállalkozásként, hol kulturális intézményként, hol magánemberként és folytathatnánk. Ezt a városvezetésnek, az egyetemvezetésnek kell mozgatnia nyitott, alkotó, innovatív módon. Ezt a szemléletet érzem a mai beszélgetésben, és ez a lényeg! Egyetemi emberként, negyven éve, minden vezetői beosztásomban, mindig a várossal, térséggel, a világgal való együtt fejlődést képviseltem, s hasonlóan városfejlesztői, városvezetői tevékenységem során is. Ez egy nagy kihívás itt, Kecskeméten is. Ez egy nagy történet, miként polgármester asszony is hangsúlyozza, és mindenki részéről van kitartás. A marketing feladata a közös értékek, a közös cél mentén az érintettek összekovácsolásával kísérletezni. Marketingesként azt igyekeztem a beszélgetésben hangsúlyozni, hogy mindehhez – legyen az város, vagy egyetemépítés – érdemes segítségül hívni a szakmánkat, melynek pont ez a feladata, hogy a társadalmi víziók, ügyek sikeres megvalósításában közreműködjön.

Árvai Zoltán

Elnök úr, egyetemet építünk! Többes szám első személyben?

Csizmadia Norbert

Így van. Csatlakozva Polgármester Asszony gondolataihoz; amikor Kada Elekről beszélünk, szóba jön a ciklikusság. Vannak 50, 80 és 130 éves, vagy akár a hosszabb távú ciklusok is egy település életében. Ezek a városok megújulásának, azaz a reneszánszuknak, az újjászületésüknek és a növekedésüknek az időszakjai. Van egy nagyon érdekes, új kifejezés, amit Matolcsy György Elnök Úrtól tanultam, az a neve, hogy G.I.S.T. Ha értelmezzük ezeket a betűket, akkor azt kapjuk, hogy **G** – mint „geo”, mint tér, vagy hely;

I – mint „*innovation*”, vagy „*institution*” innováció, újítás, ötlet, vagy intézmény. A helynek, a városnak legyenek újszerű, izgalmas intézményei az Egyetem, a város, vagy akár az itt működő cégek, vállalkozások tekintetében. Az S – mint „*sustainability*”, ami a fenntarthatóságot jelenti, és végül a T – mint „*technology*” azaz technológia. Amikor mi a Neumann János Egyetemnek a hosszú távú vízióját megalkottuk, akkor azt is meghatároztuk, hogy milyen térben képzeljük el a jövőnket. A jövő eurázsiai, és fontosak a keleti kapcsolatok, amelyek egyszerre szólnak a múlttól és a jövőről. Amikor a Neumann János Egyetemnek a jövőjét tervezzük, amikor a globális megatrendekből indulunk ki, akkor azon is gondolkodunk, hogy mit csinálna ma Neumann János, ha élne, mivel foglalkozna? És ettől válik izgalmassá a tervezés folyamata. Hogy van egy vízió, van egy stratégia, amely mentén építkezünk. A Neumann modell lényege épp az, hogy az egyetem fejlesztése, a gazdaság fejlesztése és a város fejlesztése egy irányba mutatnak.

Dubaiban 2024. január elején volt az oktatás jövőjéről egy konferencia. Ezt a dubai *Future Foundation* szervezte, amely a jövőről szól, ahogy a Neumannról Jánosról megjelent könyv is, amelynek címe „Az ember a jövőből,” azaz „*The Man from future*.” Dubaiban azt mondják, hogy ők tudják, hogy mi az oktatás jövője. Három dologra épül. Első: mindig alkalmazd a legújabb technológiákat, a csúcstechnológiát. Második: taníts játszva, ez a „*gamification*”, vagyis a „játékosítás” és ebben használd a virtuális teret, a virtuális és a kiterjesztett valóságot. S a harmadik, ami a legfontosabb, hogy higgy a történetmesélés erejében, mert a „*the power of storytelling*” az a személyes történetmesélés ereje. Mi a te történeted? Mi ennek a városnak, Kecskemétnek a története az elmúlt tíz évben, harminc évben, ötven, nyolcvan és százharminc évben? A most megjelent kecskeméti városmarketinges szakkönyv nagyon sok ilyen történetet, siktörténetet mesél el. És ebben sok minden benne van; a magyar népmeséktől kezdve a legújabb autóipari fejlesztésekig. A magyar népmeséket talán 200 millióan is látták szerte a világon. Óriási siker ez, és mindenki tudja, hogy ez is Kecskeméten született!

Árvai Zoltán

Összefoglalva a mai beszélgetésünket talán azt mondanám, hogy meg kell ismernünk a saját ízünket, hangunkat, saját ízvilágunkat, illatvilágunkat, a „kecskemétiséget”. Érdemes újra olvasni a „*Hírös város az aafődön*” című verset. Petőfi nagyon erősen érzékelteti, hogy Kecskemét egy gazdag település! Mi kecskemétiak gazdagok vagyunk. Nekünk minden megadatott, amit a Jóisten adhatott. Vannak jó termőterületeink, komoly kertkultúránk és iparunk is van. Petőfi szerint sem történhet olyan nagy baj, ami miatt a kecskemétiak komoly nehézségbe kerülnének. Ez a mai beszélgetés erről is szólt. Köszönöm a kötet szerzőinek, hogy létrejött ez a válogatott tanulmánykötet.

Kecskemét a világ közepe

Ennek a könyvnek a célja az, hogy erősítse a kecskeméti településmarketing pozícióját. A településmarketing célja: vonzóvá tenni, „eladni” a települést a munkahelyteremtő, a helyi bevételeket növelő beruházásoknak, az anyagi és a szellemi tőkének; továbbá az egyetemistáknak, a vendégmunkásoknak, a gyógyulni vágyóknak és a turistáknak, de mindezek előtt és elsőként a HELYI LAKOSSÁGNAK!

A helyi lakosság akkor „vevő” a településre, ha **megismeri**, **megszereti** és **megvédi** azt. Ez a három M.

A hely szellemének, a helyhez kötődő identitásnak, amelyben a fenti három M megjelenik, az ismérvei Kecskemétre is vonatkoztatva az alábbiak:

Ismerem Kecskemét értékeit; az adottságait – a gyengeségeivel, az erősségeivel, a lehetőségeivel és a veszélyeivel együtt –; ismerem a kultúráját, történelmét és a földrajzát.

Büszke vagyok arra, hogy kecskeméti vagyok – hiszen ez a „világ közepe”!

Megmaradok kecskemétinek – hiszen ez itt a világ közepe!

Aki elolvasta ezt a könyvet, az el is hiszi!⁴⁸

Török jó a kecskeméti határba, kecskeméti bíró bújik kaftánba

III. Mohamed 1596. évi kegylevelének és az ajándékként küldött díszes kaftánnak a történetét Mikszáth Kálmán tette halhatatlanná a **Beszélő Köntös** című regényében, melyből Radványi Géza rendezett filmet 1941-ben⁴⁹

⁴⁸ Aki pedig nem hiszi – a kecskeméti magyar népmesék animációs szellemében – járjon utána!

⁴⁹ Ez a kecskeméti identitást erősítő film – korát megelőzve –, kültéri jeleneteiben színes technológiával készült. A negyvenes évek magyar szuperprodukciója volt; hosszú ideig mindig teltházban vetítették, és a nézők a színes jeleneteket felállva tapsolták! A világháborúban a film példányai elvesztek, ezért 1969-ben Fejér Tamás rendezésében újra forgatták. Egy 1941-es példányt, amely az 1980-as években került elő Németországból, 2003-ban állítottak helyre (Wikipédia).